

Fylkesmannen i Buskerud

Årsrapport 2018

Innholdsliste

Innholdsliste	2
1 Fylkesmannens beretning	4
1.1 Overordnet vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse	4
1.2 Overordnet framstilling av de viktigste prioriteringer for året	4
1.3 Sentrale forhold internt og eksternt som har hatt betydning for oppnådde resultater	5
Sted, dato og fylkesmannens signatur	5
2 Introduksjon til embetets hovedtall	6
2.1 Embetet og samfunnsoppdraget	6
2.2 Organisasjon og ledelse	6
2.3 Presentasjon av utvalgte nøkkeltall	8
3 Årets aktiviteter og resultater	11
3.1 Redegjørelse for, analyse og vurdering av oppnådde resultater	11
Hovedmål 1 - Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket	11
Hovedmål 2 - Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger	11
Hovedmål 3 - Rettssikkerhet skal være ivaretatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene	11
Hovedmål 4 - Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk	11
3.1.1 Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket	11
3.1.1.1 En bærekraftig, trygg og fremtidsrettet samfunnsutvikling og arealbruk	11
3.1.1.2 Informasjon og veiledning er tydelig og målrettet	13
3.1.1.3 Fylkesmannen understøtter kommunenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap	13
3.1.1.4 Økt kunnskap om sosialtjenesteloven	14
3.1.1.5 Økt tilgjengelighet og kapasitet, samt styrket kvalitet i helse- og omsorgssektoren i kommunene	15
3.1.1.6 Forbedret, forsterket, tverrsektoriell og samordnet innsats på psykisk helse, rus- og voldsfeltet	17
3.1.1.7 Styrket folkehelsearbeid	19
3.1.1.8 Økosystemene i fylket har god tilstand og leverer økosystemtjenester	20
3.1.1.9 Et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for kommende generasjoner	21
3.1.1.10 Forurensning skal ikke skade helse og miljø	22
3.1.1.11 God økonomiforvaltning i kommunene	23
3.1.1.12 Endringer i kommunestrukturen	24
3.1.1.13 Økt verdiskaping i landbruket	24
3.1.1.14 Bærekraftig landbruk	25
3.1.1.15 Andre oppdrag	26
3.1.2 Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger	26
3.1.2.1 Den offentlige boligsosiale innsatsen skal være helhetlig og effektiv	26
3.1.2.2 Tilsyn skal være samordnet, målrettet og medvirke til læring og forbedring	26
3.1.2.3 Klimahensyn skal ivaretas i alle sektorer	27
3.1.2.4 Fylkesmannen understøtter nasjonale myndigheters og kommunenes arbeid med flyktnings situasjonen	27

3.1.2.5 God samordning i opprydding av marin forsøpling	28
3.1.2.6 Andre oppdrag	28
3.1.3 Rettssikkerhet skal være ivaretatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene	28
3.1.3.1 Høy kvalitet i veiledning, kontroll, tilsyn og saksbehandling	28
3.1.3.2 Effektiv og korrekt lov- og tilskuddsforvaltning	30
3.1.3.3 Befolkningen har tillit til tjenestene og får ivaretatt sin rett til forsvarlige og nødvendige tjenester	33
3.1.3.4 En effektiv og velfungerende vergemålsforvaltning som ivaretar rettsikkerhet og rettslikhet	35
3.1.3.5 Vergehaber skal ha høy grad av selvbestemmelse og vergemålene skal være individtilpassede	37
3.1.4 Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk	37
3.1.4.1 Økt kvalitet og kompetanse i kommunene	37
3.1.5 Gjennomførte evalueringer	38
3.2 Avvik på oppdrag i tildelingsbrevet og/eller faste oppgaver i virksomhets- og økonomiinstruks	38
3.2.1 Tverrsektorielle oppdrag/oppgaver	38
3.2.2 Arbeids- og sosialdepartementet	38
3.2.3 Barne- og likestillingsdepartementet	38
3.2.4 Helse- og omsorgsdepartementet	38
3.2.5 Justis- og beredskapsdepartementet	38
3.2.6 Klima- og miljødepartementet	38
3.2.7 Kommunal- og moderniseringsdepartementet	38
3.2.8 Kunnskapsdepartementet	38
3.2.9 Landbruksdepartementet	39
3.3 Særskilte rapporteringskrav fra tildelingsbrevet	39
3.4 Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk	66
3.5 Samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultat	67
4 Styring og kontroll i embetet	68
4.1 Redegjørelse for vesentlige forhold ved embetets planlegging, gjennomføring og oppfølging	68
4.1.1 Embetets risikostyring	68
4.1.2 Embetets internkontroll, herunder iverksatte tiltak	68
4.1.3 Bemanning, kapasitet og kompetansesituasjonen i embetet	68
4.1.4 Forvaltning av egne eiendeler (materielle verdier)	68
4.1.5 Oppfølging av eventuelle avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen og status for arbeidet med informasjonssikkerhet	68
4.2 Rapportering av andre vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling, HMS/arbeidsmiljø, diskriminering, ytre miljø og lignende	68
5 Vurdering av framtidssikter	69
5.1 Forhold i og utenfor embetet som kan påvirke embetets evne til å løse samfunnsoppdraget på sikt	69
5.2 Konsekvenser for embetets evne til å nå fastsatte mål og resultater på lengre sikt	69
6 Årsregnskap	70

1 Fylkesmannens beretning

1.1 Overordnet vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse

Fylkesmannen i Buskerud kan vise til tilfredsstillende resultater innenfor alle deler av virksomheten i 2018 til tross for at mye tid har gått med til omstillingsarbeid for å gjøre organisasjonen klar til overgangen til nytt embetet fra 1.1.2019. Det har vært en krevende prosess og mye arbeid for mange ansatte. Lokal omstillingsgruppe (LOG) har ivaretatt sine tildelte oppgaver på en god måte, men det er ingen tvil om at mye kontakt på tvers av embetets grenser, felles tiltak i forbindelse med nytt embete og den innsatsen en endring krever setter sitt preg på embetets daglige drift gjennom året. Særlig vil vi fremheve en økt arbeidsbelastning på de administrative områdene.

Det har vært en svak nedgang i embetets turnover fra 2017 til 2018 på 1,3 %, men vi har også i 2018 hatt noe høyere turnover enn tidligere år grunnet sammenslåingen. Årsaken er blant annet at samtlige lederstillinger som har vært utlyst de siste to årene har vært midlertidige. Dette gjør at vi har en noe høyere turnover enn andre embeter.

1.2 Overordnet framstilling av de viktigste prioriteringer for året

Prioriteringer

Overordnet virksomhetsplan (OVP) for 2018 prioriterer 3 områder; Bærekraftig samfunnsutvikling, barn og unge og Totalforsvaret. I tillegg har omstillingsprosessen og fokus på kommunikasjon både eksternt og internt satt sitt preg på organisasjonen dette året.

Alle områdene i OVP er viet stor oppmerksomhet gjennom 2018 både i embetets avdelinger, og i strategisk utvidet ledergruppe - også tverrsektorielt.

Bærekraftig samfunnsutvikling

Alt som skjer i Buskerud har potensiale til å defineres som bærekraftig samfunnsutvikling, og all utvikling innenfor embetes ulike fagområder kan bidra til bærekraftig fagutvikling. Tre områder har i 2018 fått særlig oppmerksomhet; kommunestruktur og kommunegrenser, byvekstavtaler og planprosesser og plankvalitet.

Fylkesmannen har i løpet av 2018 gjennomført dialogmøter med alle kommunene i Buskerud. I dialogmøtene har vi fokusert på viktigheten av at kommunene fortsatt vurderer muligheter for kommunesammenslåing. Det faktum at kommunene har et omfattende interkommunalt samarbeid viser at de ikke er i stand til å løse oppgavene alene.

Fylkesmannen har i 2018 fulgt opp arbeidet med oppfølging av kommunene som skal danne ny kommune 1. januar 2020. Vi har deltatt som observatør ved møter i fellesnemnda. Det har vært nyttig erfaring for dialogen videre med kommunene.

Jevnaker og Lunner kommuner vil inngå i Viken fra 01.01.20.

De tok kontakt med oss med sikte på å involveres i det nye embetet fra 01.01.19. Vi inviterte ordfører og rådmann i Jevnaker til et møte hos oss i november 2018. Jevnaker kommune vil inviteres til møteplasser sammen med de øvrige kommunene i Viken gjennom 2019. Fylkesmannen i Oslo og Akershus har gitt Lunner kommune samme mulighet.

Vi har deltatt som partner i Buskerudbyensamarbeidet, men forhandlinger om byvekstavtaler har ikke kommet i gang i 2018.

Fylkesmannen har prioritert igjennom formidling, dialog og samordning av nasjonale og viktige regionale interesser å være tidlig og tydelig involvert i kommunens planarbeid.

Arbeid med E16/Ringeriksbanen, boligsosialt arbeid og klima - og miljø har vært satsningsområder innenfor temaet plankvalitet og planprosesser.

Barn og unge

Vi har hatt oppmerksomhet om barn og unges utvikling og læring, og utsatte barn og unge.

Implementering av barnekonvensjonen i vår og kommunenes saksbehandling har vært et prioritert område i 2018. Her har vi etablert en gruppe på tvers av avdelinger internt i embete. Vi har også hatt en representant i den nasjonale gruppen for implementering av barnekonvensjonen i fylkesmannsembetene. I 2018 har vi også hatt fokus på å bedre samordningen og vært pådriver eksternt for å bedre barns psykiske helse.

Vi har også hatt en gruppe internt på tvers av avdelingene for temaet utsatte barn og unge. Vi opplever å ha lyktes i å tilnærme oss enkelte sammensatte tverrfaglige saker intern på embetet med forbedret resultat - særlig innen psykisk helse og barnevern.

Totalforsvaret

I 2018 har vi deltatt på sivil planlegging av øvelsen TRJE18, oppdatert underliggende planverk til sivil beredskapssystem (SBS) sammen med Fylkesmannen i Oslo og Akershus og Østfold. Øvelsen har vært tema i kontakt med ordfører/rådmenn og på kommunekonferanser. Totalforsvaret har også vært tema i møter i kriseledelsen og i strategisk ledergruppe. Vi har deltatt i TRJE18 fra 14-23.november 2018.

Omstilling og kommunikasjon

2018 har vært preget av omstilling og det har vært en del usikkerhet blant medarbeidere. Å sikre god og forutsigbar kommunikasjon har derfor vært et prioritert tema, men har til tider likevel vært utfordrende. Felles intranett med Oslo og Akershus og Østfold (TRIO) har vært et tiltak i dette arbeidet og felles infomøter som har vært streamet til alle kontorsteder. Det forhold at FMFA også skulle være etablert fra 1.1.2019 har også hatt konsekvenser for bruken av ressurser og planlegging i den hektiske fasen særlig på slutten av 2018.

Andre temaer som har vært av vital betydning for 2018

Fylkesmannen har gjennom flere år arbeidet med verneplan for økologisk kompensasjon i forbindelse med samferdselsprosjektet ny E16 og Ringeriksbanen. Vi har hatt oppdrag fra KLD om å lage en verneplan for økologisk kompensasjonsarealer på bakgrunn av de arealkonsekvenser som dette samferdselsprosjektet medfører. Dette verneplanarbeidet har gått parallelt med reguleringsplanarbeidet. Fylkesmannen har hatt egen prosjektleder for dette verneplanarbeidet finansiert av Fellesprosjektet (som er planansvarlig for dette samferdselsprosjektet). I tillegg har vi brukt betydelig av egne medarbeidere til dette samferdselsprosjektet. I løpet av 2018 er verneplanforslaget ferdig fra Fylkesmannens side og oversendt til Miljødirektoratet for videre behandling.

Kompetansestrategier på barnehage-, utdanning og barnevernområdet og arbeidet med elevenes skolemiljø har hatt høyt fokus. En hovedprioritering i 2018 har vært at færre elever skal føle seg mobbet i Buskerud. Vi har tro på at det er fruktbart å kombinere de såkalte harde virkemidlene våre som håndhevingsinstans og tilsyn som vi har hatt på området, med de mer myke virkemidlene som informasjon veiledning og dialog med sektor.

1.3 Sentrale forhold internt og eksternt som har hatt betydning for oppnådde resultater

Embetet har jobbet mot full måloppnåelse til tross for at sammenslåing og etablering av FMFA har krevd store ressurser. Særlig mot slutten av 2018 har dette hatt betydning for hvilke oppgaver vi har måttet prioritere og ikke.

På landbruksområdet ble 2018 et meget spesielt år, med varme og tørke fra og med mai og utover sommeren. Dette ga store avlingsskader hos de aller fleste planteprodusenter i Buskerud. Fylkesmannen justerte ferieplaner for noen ansatte slik at vi hele tiden kunne håndtere spørsmål og henvendelser fra kommunene og fra landbruksforetak. Vi deltok også på 3 møter gjennom sommeren der tørkesituasjonen var tema. På ettersommeren begynte avlingsskadesøknadene å komme inn, og det var sendt inn drøyt 1500 søknader i Buskerud innen søknadsfristen 31. oktober. Fylkesmannen måtte nedprioritere planlagte aktiviteter innen næringsutvikling, kontroll og noe tilskuddsforvaltning for å håndtere den svært store mengden avlingsskadesaker. Vi fikk også inn to ekstra personer gjennom NAV som økte vår arbeidskapasitet på landbruksområdet på grunn av denne saksmengden. Ved utgangen av 2018 var 1236 saker ferdig behandlet. Fylkesmannen vil berømme kommunen for den ekstra innsatsen som ble gjort for å gjennomgå og attestere alle søknadene slik at de var klare for Fylkesmannens behandling.

Sted, dato og fylkesmannens signatur

Oslo, 28. februar 2019

Valgerd Svarstad Haugland (sign.)

Fylkesmann i Oslo og Viken

2 Introduksjon til embetets hovedtall

2.1 Embetet og samfunnsoppdraget

Fylkesmannen er statens representant i fylket, og er administrativt underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). Embetet utførte i 2018 faglige oppdrag for 11 departementer og en rekke direktorater og tilsyn, i tillegg til oppgaver for Kongehuset. Embetet har fire viktige roller som beskriver samfunnsoppdraget:

Som [iverksetter av nasjonal politikk i fylket](#). Fylkesmannen er regional sektormyndighet for flere departementer på en rekke viktige politikkområder.

Som [samordningsmyndighet](#). Fylkesmannen skal blant annet samordne statlige virksomheter og deres arbeid mot kommunene.

Som [rettssikkerhetsmyndighet](#). Fylkesmannen skal sørge for rettssikkerheten for den enkelte innbygger, virksomheter og organisasjoner. Vi er klageinstans for kommunale vedtak og tilsynsmyndighet på sentrale velferdsområder som forvaltes av kommunene.

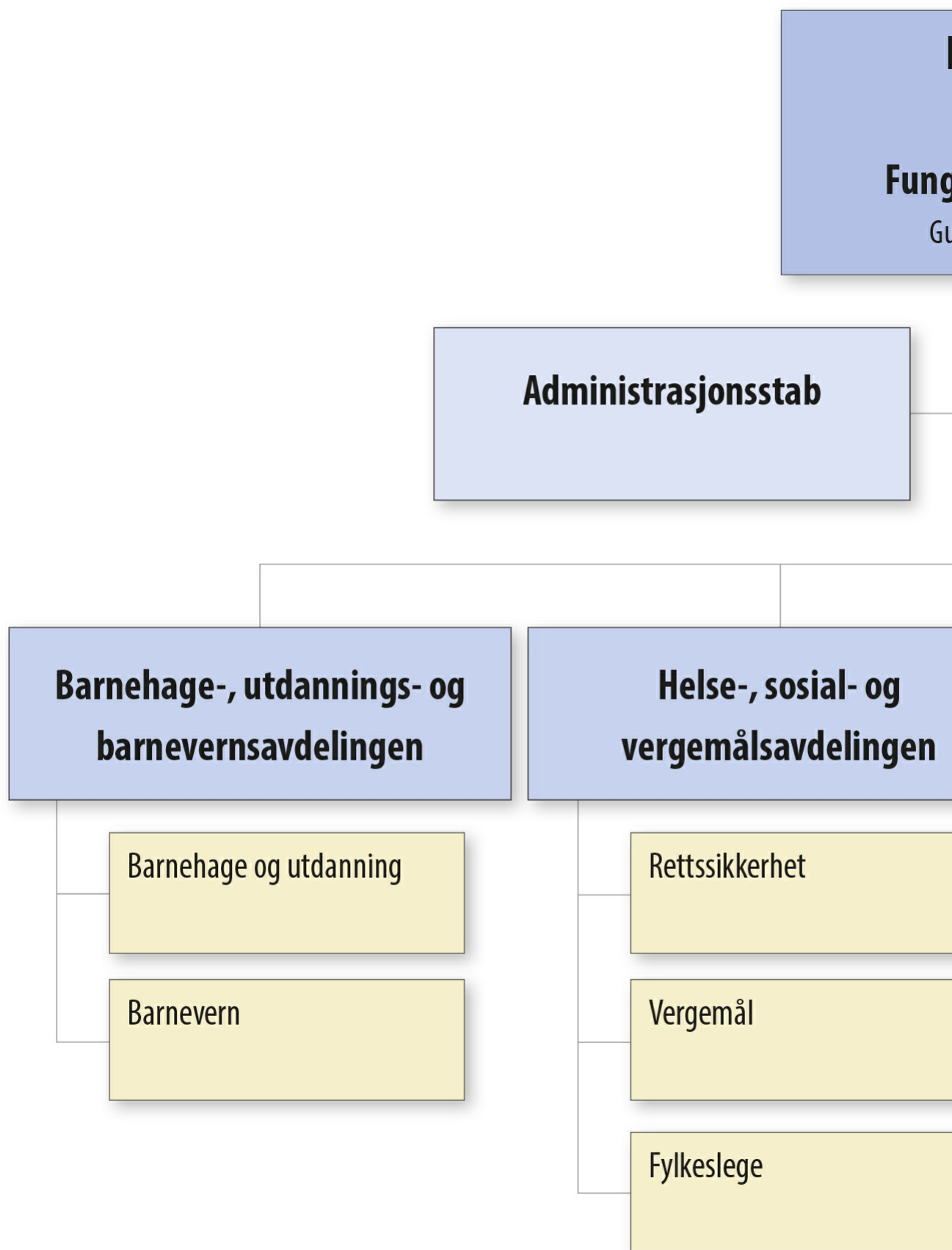
Som [informasjons- og kunnskapsformidler](#). Fylkesmannen skal holde sentrale myndigheter orientert om viktige spørsmål i fylket og om hvordan nasjonal politikk virker i vårt område. Vi skal formidle relevant informasjon til kommunale, fylkeskommunale og statlige organer.

Vi samarbeider med omkringliggende embeter på flere fagområder, blant annet gjennom ulike regionale nettverk og samarbeidsmøter fra Agder i sør til Hedmark og Oppland i nord. I 2018 hadde vi utstrakt samarbeid med kommuner, fylkeskommuner og andre statlige virksomheter blant annet gjennom deltakelse i styringsgrupper, rådgiversamlinger, nettverkssamlinger, konferanser og kommunedialog.

I tillegg kan vi nevne oppfølging av statlig reguleringsplan ved etablering av ny E16/Ringeriksbane og arbeidet med Buskerudbyen og den nye byvekstavtalen.

Vi gjennomførte også i 2018 vår årlige ordfører- og rådmannskonferanse for samtlige kommuner i fylket. Vi har også faste kontaktpunkter med flere ulike myndigheter, og deltar i flere nettverk og partnerskap der også andre aktører enn de kommunale og fylkeskommunale er involvert.

2.2 Organisasjon og ledelse

Fylkesmannen i Buskerud ble ved utgangen av 2018 ledet av fylkesmann Helen Bjørnøy og fungerende assisterende fylkesmann Gunhild Dalaker Tuseth. Embetet holder til i Statens hus i Drammen.

Embetet er bygget opp av to stabsenheter og fire fagavdelinger i tillegg til ledelsen. Strategisk ledergruppe består av ledelsen, avdelingsdirektørene og kommunikasjonsrådgiver. Den faglige oppfølgingen i avdelingene er delegert til fagsjefer, som sammen med strategisk ledergruppe utgjør embetets ledergruppe. Fagsjefene har både personal- og saksbehandleransvar for sine faggrupper.

Embetet hadde 31.12.2018 117,9 årsverk fordelt på 136 ansatte, jamfør tabellene "Årsverk" og "HR".

2.3 Presentasjon av utvalgte nøkkeltall

Administrativ kostnadsdekning

Betegnelse på rapporteringskrav	Tall i 1000 kr.
Administrativ kostnadsdekning	10 310

Administrativ kostnadsdekning har økt med 2,7 millioner kroner fra 2017. Økningen skyldes at det i 2018 har vært flere medarbeidere på oppdrag finansiert av fagmidler for å løse oppdragene best mulig. Vi ser likevel at vi ligger innenfor spennet sammenlignet med andre embeter.

Budsjettavvik

Betegnelse på rapporteringskrav	
Budsjettavvik (kr)	1 246.0
Budsjettavvik (%)	1.3 %

FMBU hadde i 2018 et mindreforbruk på 1 245 556 kroner på kap. 525.01/3525.02.

Driftsutgifter og lønn

Driftsutgifter	91 408.0
Lønn 052501	81 227.0
Lønnsandel av driftsutgifter	88.9 %

Minimal endring fra 2017 (87,5 %). Lønnsandelen ligger blant de høyeste sammenlignet med øvrige embeter, men ikke høyest.

Husleie

Husleie (tall i 1000 kr)	11 693
Husleie (% av driftsutgifter)	13 %

Det ble i januar 2019 undertegnet ny husleiekontrakt i Drammen med lavere areal og lavere kostnader. Avtalen gjelder fra 2021.

Journalposter

Betegnelse på rapporteringskrav	Journalposter totalt	Antall journalposter i ePhorte	Antall journalposter i vergemåls-ePhorte
Antall journalposter	66 227	45 106	21 121

Antall avlingsskadeserstatningssaker har økt antallet journalposter i 2018.

Regnskapstall sortert på poster

Betegnelse på rapporteringskrav	2018
052501	92 605
052521	4 531
Post 01 (unntatt 052501)	20 178
Post 20-29 (unntatt 052521)	59 966
Post 30-39	1 330
Post 40-49	0
Post 60-69	111 640
Post 70-79	18 033
Post 80-89	1 444

Det er ikke hensiktsmessig å sammenligne med andre embeter i absolutte tall.

Årsverk

Betegnelsen på rapporteringskrav	2018
Totalt antall årsverk pr. 31.12.	117.9
Totalt antall årsverk for kvinner pr. 31.12.	71.3
Totalt antall årsverk for menn pr. 31.12.	46.6
Totalt antall årsverk for faste stillinger pr. 31.12.	103.2
Totalt antall årsverk for midlertidige stillinger pr. 31.12.	14.7
Sum andel administrasjon	13.4 %
Økonomi	2.2
Lønn	1.2
IKT	2.9
Personal	2.2
Arkiv	4.7
Resepsjon/sentralbord	2.6
DFØs definisjon av årsverk er benyttet.	

Avdelingsdirektørens årsverk er fordelt på økonomi, lønn, IKT, Personal og Arkiv. Andelen av årsverk som blir benyttet til administrasjon har gått ned fra 15,1 % til 13,5 % i 2018. Ellers ha embetet hatt en oppgang på 12,8 årsverk i forhold til 2017. Det skyldes i all hovedsak økt bruk av midlertidige stillinger på grunn av sykefravær, midlertidige lederstillinger og ekstra ressursinnsats for å løse oppdrag.

Turnover

Betegnelsen på rapporteringskrav	2018
Turnover i prosent	16.2 %
Gjennomsnittlig antall ansatte	136.0
Totalt antall ansatte som sluttet (eksludert de som gikk av med pensjon) i løpet av året og ble erstattet	22.0
Totalt antall ansatte som sluttet	27.0
Herav ansatte som sluttet grunnet pensjonering	5.0
Herav ansatte som sluttet grunnet andre årsaker	22.0

Det har vært en svak nedgang i embetets turnover fra 2017 til 2018 på 1, 3 %, men vi har også i 2018 hatt noe høyere turnover enn tidligere år grunnet sammenslåingen. Årsaken er blant annet at samtlige lederstillinger som har vært utlyst de siste to årene har vært midlertidige. Dette gjør at vi har en noe høyere turnover enn andre embeter.

Sykefravær

Betegnelsen på rapporteringskrav	Dager/Prosentdel
Sum totalt sykefravær (legemeldt og egenmeldt)	1 373.0
Prosent sykefravær (legemeldt og egenmeldt)	4.2 %
Sum totalt sykefravær menn (legemeldt og egenmeldt)	87.0
Prosent sykefravær menn (legemeldt og egenmeldt)	1.0 %
Sum totalt sykefravær kvinner (legemeldt og egenmeldt)	1 286.0
Prosent sykefravær kvinner (legemeldt og egenmeldt)	5.4 %
Antall legemeldte sykedager for menn	13.0
Prosent legemeldte sykedager for menn	0.1 %
Avtalte arbeidsdager for menn	9 107.0
Antall legemeldte sykedager for kvinner	972.0
Prosent legemeldte sykedager for kvinner	4.1 %
Avtalte arbeidsdager for kvinner	23 959.0
Antall egenmeldte sykedager for menn	74.0
Prosent egenmeldte sykedager for menn	0.8 %
Antall egenmeldte sykedager for kvinner	314.0
Prosent egenmeldte sykedager for kvinner	1.3 %

Det er gledelig at vi i 2018 har hatt en nedgang i sykefravær i forhold til 2017. Nedgangen er på 1,4 %

Likestilling

Betegnelse på rapporteringskrav	Antall kvinner	Andel kvinner	Antall menn	Andel menn	Årslønn kvinner	Årslønn menn	Andel kvinners lønn av menns lønn
Totalt i virksomheten	101.0	74.3 %	35.0	25.7 %	572 582.0	603 759.0	94.8 %
Kategori 1: Embetsledelse/Dir/Admsjef	6.0	66.7 %	3.0	33.3 %	939 709.0	926 179.0	101.5 %
Kategori 2: Seksjonssjef/Ass dir	5.0	55.6 %	4.0	44.4 %	748 805.0	692 949.0	108.1 %
Kategori 3: Saksbehandler 1	44.0	71.0 %	18.0	29.0 %	578 985.0	582 227.0	99.4 %
Kategori 4: Saksbehandler 2	32.0	78.0 %	9.0	22.0 %	511 412.0	520 414.0	98.3 %
Kategori 5: Kontorstillinger	14.0	93.3 %	1.0	6.7 %	455 575.0	417 434.0	109.1 %
Kategori 6: Fagarb. stillinger		0.0 %		0.0 %			0.0 %
Kategori 7: Læringer		0.0 %		0.0 %			0.0 %

På grunn av oppsigelser har embetet i 2018 hatt interne ansatte som har fungert i flere stillinger i kategori 1 og 2. Det har vært overvekt av kvinner som har fungert, og det er bakgrunnen for at embetet har noen små endringer i forhold til andel kvinners lønn av menns lønn.

HR

Betegnelse på rapporteringskrav	2018
Sum antall ansatte	136.0
Antall kvinner	101.0
Antall menn	35.0
Sum antall deltidsansatte	18.0
Antall deltid kvinner	15.0
Antall deltid menn	3.0
Sum antall deltidsansatte grunnet omsorg jf.AML §10-2, fjerde ledd og HTA § 20	2.0
Antall deltid kvinner, omsorg	2.0
Antall deltid menn, omsorg	0.0
Sum antall midlertidige ansatte	17.0
Antall kvinner, midlertidig	15.0
Antall menn, midlertidig	2.0
Sum antall ansatte med personalansvar	15.0
Antall kvinner, personalansvar	9.0
Antall menn, personalansvar	6.0
Sum antall ansatte	136.0
Antall ansatte under 20 år	0.0
Antall ansatte 20 - 29 år	21.0
Antall ansatte 30 - 39 år	27.0
Antall ansatte 40 - 49 år	29.0
Antall ansatte 50 - 59 år	40.0
Antall ansatte over 60 år	19.0
Sum antall ansatte i foreldrepermisjon	2.0
Antall kvinner i foreldrepermisjon	1.0
Antall menn i foreldrepermisjon	1.0

Tabellen viser en liten nedgang i antall ansatte som jobber deltid i forhold til 2017. Dette skyldes at de har fått tilbud om full stilling og endret omsorgssituasjon. Nedgangen i antall midlertidig ansatt er grunnet tilbud om fast stilling

3 Årets aktiviteter og resultater

3.1 Redegjørelse for, analyse og vurdering av oppnådde resultater

Hovedmål 1 - Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket

Fylkesmannen informerer om nasjonale strategier og satsinger gjennom ulike kanaler:

- Vi gjennomfører en rekke kurs og konferanser for ansatte i kommunene innenfor forskjellige fagområder.
- Gjennom kommunedialogen har vi direkte kontakt med kommunene om ulike temaer og fagområder.
- På enkelte sektorområder kombinerer vi informasjonssamlinger og dialogmøter med kommunene.

Vi opplever også de sektorielle og tverrsektorielle møtearenaene og samarbeidsforaene vi har, som et verdifullt bidrag til måloppnåelse på våre områder. Disse samarbeidsarenaene letter også informasjonsflyten vår "opp og ned" med formidling av statlig politikk og informasjon om hva som rører seg i sektorene.

Vi vil trekke frem embetets årlige ordfører- og rådmannskonferanser og dialogmøtene toppledelsen hadde med alle ordførere og rådmenn i Buskerud i 2018 som bidrag til dette.

Hovedmål 2 - Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger

Vi vil trekke frem embetets overordnede virksomhetsplan som bidrag til dette, samt vår årlige ordfører- og rådmannskonferanser.

Fylkesmannen har etablert møtearenaer for gjensidig informasjon om nasjonale og lokale satsinger, regelverk og tilsyn. Arenaene er etablert både for enkelte fagområder og tverrfaglig samarbeid. Embetet har også opprettet flere partnerskap i samarbeid med sentrale aktører, blant andre fylkeskommunen, kommunene, KS, høyskolesektoren og andre statlige virksomheter. Vi har faste samlinger og nettverk med andre fylkesmannsembeter.

Vi har også en intern, tverrfaglig arbeidsgruppe som jobber for å samordne de statlige tilsynene ut mot kommunene og har en struktur for dette arbeidet som redegjort nærmere for i eget rapporteringskrav.

Embetets interne organisering gjennom ledergruppen og fagsjefer er etter vår vurdering med på å styrke samordningen internt i embetet.

Hovedmål 3 - Rettssikkerhet skal være ivaretatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene

Embetets organisering med fagsjefer som har godkjenningsansvar for sine sektorområder og tverrfaglig lagarbeid i saksbehandlingen er med på å samkjøre juridiske vurderinger. Vi legger stor vekt på kvalitet i saksbehandlingen og er opptatt av at økt arbeidsmengde ikke går utover kvaliteten.

Vi har på flere områder prioritert saksbehandling for å få kontroll med restanser i saksbehandlingen. Vi mener at rettsikkerheten i rettighetsaker på helseområdet er bedre ivaretatt enn i 2017.

For å ivareta rettsikkerhet har vi deltatt i faglige fora på tvers av embetene. Vi opplever at terskelen for å ta kontakt med andre embeter er lav. Dette tjener en enhetlig tilnærming og lik saksbehandling.

Hovedmål 4 - Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk

Embetet melder fra til sentrale myndigheter på ledersamlinger, fagsamlinger, rapporteringer og via høringer. Vi kontakter også på eget initiativ aktuelle myndigheter, for eksempel i forbindelse med fortolkningen av regelverk. Vi opplever at samarbeidet med våre overordnede myndigheter er tett og godt.

Vi vil også trekke frem dialogmøtene embetsledelsen i 2018 har hatt med kommuner i Buskerud. Vi har faste møtepunkter og arenaer for å kunne plukke opp signaler som kan bringes videre til våre oppdragsgivere.

3.1.1 Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket

3.1.1.1 En bærekraftig, trygg og fremtidsrettet samfunnsutvikling og arealbruk

Vår organisering der alt planarbeid etter plan- og bygningsloven er forankret i en avdeling gir god oversikt over pågående kommunale planarbeid og følges opp med tett samarbeid innenfor berørte fagområder som landbruk, miljø, samfunnsikkerhet og folkehelse.

Gjennom tidlig dialog og oppfølging i planprosesser så får vi bidratt til å ivareta og følge opp nasjonale mål og strategier innenfor arealforvaltningen. Her trekkes planforum frem som en viktig arena for å kunne bidra tidlig i planprosesser.

Kommunene er i stor grad flinke til å følge opp dette i dere planarbeid. En større utfordring er å kunne bidra tidlig nok i private utbyggingsplaner. Likeså er utfordringen å kunne formidle disse hensynene tidlig nok i de større samferdselsprosjektene i fylket.

I 2018 arrangerte vi ett seminarer hvor administrasjon og politikere i kommunene var invitert. Vi opplever at seminaret prioriteres og verdsettes av kommunene. Dette er også en viktig arena for å formidle fag og statlige føringer.

Planprosesser – formidling av nasjonale og regionale hensyn (fra kapittel 3.1.1.1.1 i TB)

Rapportere på

FM har hatt dialog med og formidlet nasjonale og regionale hensyn til alle kommuner i fylket, og deltar aktivt i regionalt planforum.

Fylkesmannen har gitt uttalelse til alle plansaker, både ved varsel om oppstart og til planforslaget. Vi legger vekt på tidlig og tydelig dialog med kommunene og oppfordrer til aktiv bruk av Regionalt planforum i planprosessen. Nasjonale og viktige regionale hensyn formidles innenfor alle Fylkesmannens ansvarsområder.

Kommunale og regionale planer med tidlig medvirkning (fra kapittel 3.1.1.1.2 i TB)

Rapportere på

Andel relevante kommunale og regionale planer med tidlig medvirkning: 100 %.

Fylkesmannen legger vekt på tidlig medvirkning i planprosessene. Vi oppfordrer kommunene til aktiv bruk av planforum. Deltagelse i planforum prioriteres når det sendes invitasjon til deltagelse.

Mekling i planer med uløste innsigelser (fra kapittel 3.1.1.1.3 i TB)

Rapportere på

Mekling i planer med uløste innsigelser: 100 %.

I 2018 ble 7 reguleringsplaner og 6 kommune(del)planer møtt med innsigelse fra Fylkesmannen. Noen av disse er løst ved at kommunen har gjort tekniske endringer. Andre jobber kommunen fortsatt med.

Det ble avholdt ett meklingsmøte i 2018. Meklingen omhandlet en innsigelse fra en annen statlig etat. Denne innsigelsen ble løst.

Mekling i planprosesser med uløste innsigelser

Resultatmål	Differanse	Resultat
100 %	0 %	100 %

Reduksjon i omdisponering av dyrka jord (fra kapittel 3.1.1.1.5 i TB)

Rapportere på

Gradvis reduksjon i omdisponering av dyrka jord frem mot 2020, i tråd med det nasjonale jordvernmålet.

Tallene for omdisponering av dyrka mark for 2018 foreligger ikke endelig før juni 2019. Tallene de foregående årene viser at omdisponeringen har gått opp og ned, og vanligvis ligget mellom 300 og 100 dekar pr år siste 10-årsperiode. Unntak for 2011 da det ble omdisponert 845 dekar. Dette skyldes i hovedsak godkjent plan for golfbane i Hurum. Det er ellers verdt å merke seg at lavest omdisponering siste 10-årsperiode var i 2017, det siste året vi har tall for pr nå.

Reduksjon i omdisponering av dyrka jord

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
108.0	201.0	121.0	845.0	195.0	271.0	161.0	173.0	245.0	103.0

Alle kommuner har planprogram som redegjør for hvordan boligsosiale utfordringer (fra kapittel 3.1.1.1.6 i TB)

Rapportere på

Alle kommuner har planprogram som redegjør for hvordan boligsosiale utfordringer og løsninger skal ivaretas.

Fylkesmannen gir innspill om boligsosiale hensyn til de planprogrammene som vurderes som relevant. Vi ser at det er varierende hvorvidt kommunene tar inn denne vurderingen i planprogrammene. Vurderingene og tema fremgår i større grad av selve planforslaget til kommuneplanens arealdel og samfunnsdel.

De statlige planretningslinjene er lagt til grunn i alle relevante planer (fra kapittel 3.1.1.2.1 i TB)**Rapportere på**

De statlige planretningslinjene er lagt til grunn i alle relevante regionale og kommunale planer.

De statlige planretningslinjene er lagt til grunn i alle relevante regionale og kommunale planer. Det gjelder både ved varsel om oppstart av planarbeid og planforslag på høring. Fylkesmannens uttalelser til dispensasjonssøknader viser også til statlige planretningslinjer som en overordnede føringer kommunen må legge vekt på der det er relevant.

Vurdering av samfunnssikkerhet i plan (fra kapittel 3.1.1.4.1 i TB)**Rapportere på**

Alle planer etter plan- og bygningsloven er vurdert med hensyn til samfunnssikkerhet, herunder klimaendringer.

Alle planer er vurdert med hensyn til klimaendringer. Det gis innspill ved varsel om oppstart og planprogram. Ved uttalelse til planforslag viser vi til nasjonale føringer, NVEs og DSBs veiledere og Miljødirektoratets nettside m.m. ROS-analysen er i økende grad en integrert del av kommunens planarbeid. Videre påpeker vi der det er relevant at funn i ROS-analysen må løftes opp i helhetlig analyse. En utfordring vi ser ved enkelte ROS-analyser er manglende begrunnelse og etterprøvbarehet.

3.1.1.2 Informasjon og veiledning er tydelig og målrettet

Gjennom vår virksomhetsplanlegging i begynnelsen av året søker vi å legge en plan for hvordan vi kan jobbe målrettet med å formidle regjeringens politikk og bidra til regelverksetterlevelse i de ulike sektorene på en tydelig og målrettet måte. Embetets arbeid med klar språk og kommunikasjon er også viktig for at informasjonen vår er tydelig og oppfattes i sektor.

En hovedprioritering i 2018 har vært at færre elever skal føle seg mobbet i Buskerud. Vi har tro på at det er fruktbart å kombinere de såkalte harde virkemidlene våre som håndhevingsinstans og tilsyn som vi har hatt på området, med de mer myke virkemidlene som informasjon veiledning og dialog med sektor. Vi synes det har vært vellykket å invitere oss inn på arenaer som skoleeierne allerede har, slik som rektormøter. Vi har etablert fast samarbeid med mobbeombudet som også bidrar til å gjøre oss og ordningen kjent og til å ha en helhetlig tilnærming til sektor. I 2018 har kommunene i regionen ønsket å videreføre skoleringen av PPT i skolemiljøarbeid og PPT er med på et pilotprosjekt i regi av Høyskolen på Innlandet.

FMBU har ikke hatt så mange enkeltsaker gjennom håndhevingsordningen. Vi har gjort flere tiltak for å ivareta at elever og foreldrene kjenner til oss og ordningen der ute. Dette arbeidet fortsetter.

FMBU har jobbet mye med å formidle regjeringens kompetansestrategier på våre områder, være seg kompetansestrategien for barnevernet, strategiene som ligger til grunn for desentralisert og regional ordning for skole og barnehage, og andre innenfor vår oppgaveportefølje. Igjen letter de faste foraene vi har for samarbeid og treffpunkter dette arbeidet.

Oppfølging av bhgmynd med bhgeiere som ikke har tatt i bruk rammeplan (fra kapittel 3.1.1.2.1.1 i TB)**Rapportere på**

Alle barnehagemyndigheter med barnehageeiere som ikke har tatt i bruk ny rammeplan, skal ha fått nødvendig oppfølging.

Fylkesmannen har mottatt rapporter fra alle kommunene der de beskriver hvordan kommunene jobber med implementeringsarbeidet med rammeplanen ut mot sine barnehager. Alle kommunene har informert og veiledet. De har videre gjennomført rutiner for å kontrollere og å følge opp barnehagenes arbeid på dette området. Alle barnehagemyndighetene oppgir at alle barnehagene (både private og offentlige) har tatt i bruk rammeplanen.

3.1.1.3 Fylkesmannen understøtter kommunenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap

Fylkesmannen har i 2018 bistått kommunene i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap gjennom å -veilede i kommunenes ROS- og planarbeid, veiledning CIM, delta i kommunenes beredskapsråd mm

- arrangere to dagers kommunekonferanse
- gjennomføre øvelser med kommunale kriseledelser
- bistå og være observatører på øvelser arrangert av kommunene
- gjennomføre tilsyn
- gjennomføre varslingsøvelse

Tilsyn med kommunal beredskapsplikt (fra kapittel 3.1.1.3.1.1 i TB)

Rapportere på

På bakgrunn av bestemmelser i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt, skal Fylkesmannen gjennomføre tilsyn med kommunal beredskapsplikt i ¼ av kommunene. Kommuner for tilsyn velges ut på bakgrunn av en vurdering av risiko og vesentlighet.

Tilsyn gjennomført i 5 av 21 kommuner

Tilsyn og veiledning med kommunenes etterlevelse av kommunal beredskapsplikt

Tilsyn og veiledning med kommunenes etterlevelse av kommunal beredskapsplikt.				
Resultatmål	Differanse resultatmål	Resultat	Totalt antall kommuner i embete	Antall gjennomført tilsyn
25.00 %	- 1.19	23.81 %	21.00	5.00

3.1.1.4 Økt kunnskap om sosialtjenesteloven

Fylkesmannen har hatt flere aktiviteter som har bidratt til å øke kunnskapen om sosialtjenesteloven.

Fylkesmannen har innlegg for alle nyansatte i NAV i samarbeid med NAV Buskerud sin Ny i NAV opplæring. Fylkesmannen i Buskerud har arrangert fagdager om KVP og tatt KVP som tema opp med NAV ledere. Vi har hatt fagdager om økonomisk rådgivning. I tillegg har vi hatt fagdager med tema barneperspektivet i NAV og orientert NAV ledere om det samme. I etterkant av tilsyn har vi hatt veiledning med NAV kontor. Vi besvarer også løpende de henvendelser vi får fra NAV veiledere, som tar kontakt for å rådføre seg i vurderingene av juridiske problemstillinger.

Alle NAV-kontor i fylket (fra kapittel 3.1.2.1.1 i TB)**Rapportere på**

Alle NAV-kontor i fylket har fått tilbud om opplæring i sosialtjenesteloven og forskrifter, med særlig vekt på aktivitetsplikt for personer under 30 år og kvalifiseringsprogram.

I mars arrangerte vi i samarbeid med NAV Buskerud en samling med tema KVP. De fleste NAV kontor stilte på fagdagen. I november arrangerte vi fagdager om barn i NAV og aktivitetsplikt. Alle kontor i fylket har fått tilbud om denne opplæringen.

Fylkesmannen deltar på opplæring av alle nyansatte som en del av Ny i NAV opplæringen. I år forsøkte vi et noe mer omfattende opplæring, for de statlige såvel som de kommunalt ansatte.

Opplæringstiltak for NAV

Resultatmål	Differanse resultatmål - resultat	Resultat	Antall NAV-kontor i fylket som har mottatt tilbud om opplæring	Antall NAV-kontor i fylket totalt
100 %	0 %	100 %	18	18

Økt tilgjengelighet til de sosiale tjenestene. (fra kapittel 3.1.2.1.1.2 i TB)**Rapportere på**

Økt tilgjengelighet til de sosiale tjenestene. Opplæringen skal vektlegge kravet om å gjøre individuelle vurderinger i den enkelte saken og at barneperspektivet i de sosiale tjenestene ivaretas.

Det var våren 2018 en økning i antallet henvendelser om tilgjengelighet på telefon og reduserte åpningstider. Høsten 2018 har antallet slike henvendelser og beklagelser blitt redusert og vi har nå lite henvendelser med bekymring eller beklagelser på tilgjengelighet.

Høsten 2018 har vi laget et egen initiert tilsyn på et NAV kontor med tilgjengeligheten i akutte nødsituasjoner. Dette tilsynet er planlagt at man viderefører i 2019

I opplæring og veiledning av saksbehandlere på telefon, samt i saksbehandling av rettighetsklager vektlegger vi at det skal være individuelle vurderinger i hver enkelt sak.

I november arrangerte vi fagdager hvor vi la stor vekt på barneperspektivet i NAV. NAV ledere fikk uken etter kortfattet informasjon om barneperspektivet og alle ledere fikk mulighet til å søke om kompetansemidler for å ha fokus på barneperspektivet.

Antall kommuner (fra kapittel 3.1.2.1.2.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen har fulgt opp kommuner der det gjennom tilsyn, klagesaksbehandling og annen veiledning er avdekket særlig utfordringer.

Ved ett NAV kontor har vi i etterkant av tilsyn gjennomført lokal opplæring med alle ansatte som jobber med sosiale tjenester.

Som en del av de øvrige tilsyn er råd og veiledning ved behov gjennomført med telefonsamtaler eller epost med NAV ledere/ kontaktperson for tilsynet. I stor grad gjenkjenner ledelsen de funn som gjøres i tilsyn og det er unntaksvis at tilsyn medfører henvendelse om lokal opplæring.

Vi har gjennomført dialogmøter med ledelsen to NAV kontor

3.1.1.5 Økt tilgjengelighet og kapasitet, samt styrket kvalitet i helse- og omsorgssektoren i kommunene

Det er flere forhold som styrker kvaliteten i helse- og omsorgssektoren. Tilgjengelighet på personell med helsefaglig kompetanse gjennom 24/7 er en stor utfordring for å sikre faglig forsvarlighet i forhold til den enkeltes behov. De siste tallene som er tilgjengelig på dette området er statistikkoversikt for kommunene i 2017 i Kompetanseløft 2020. Tallene ble oversendt Fylkesmannen i august 2018.

Når det gjelder økningen av årsverk i den kommunale helse og omsorgstjeneste har det de siste to år vært en økning fra 0.7 til 30% i 20 av 21 kommuner. Det har vært en økning de siste to år på 7,8% i fylket, mens det i landet har vært en økning på 6,3%.

Når det gjelder andelen fagutdanning i de brukerrettede omsorgstjenestene er det 73% med fagutdanning dvs helsefagarbeider e.l. i 2017 og det har økt med 1% fra 2016. I kommunene spriker det fra 67 til 80%.

Andelen fagutdanning fra høyskole eller universitet er på 28% i 2017, som også var det samme i 2016. Dette er lavt i forhold til landet som ligger på 35%. Spriket i kommunene er fra 11% til 36%.

Minst 70 % av kommunene (fra kapittel 3.1.3.1.1 i TB)**Rapportere på**

Minst 70 % av kommunene har politisk vedtatt planer for å møte fremtidens utfordringer på helse- og omsorgsfeltet, bl.a. kompetanse- og rekrutteringsplaner.

Helsedirektoratet har ikke gjennomført/utarbeidet kartleggingsmetode som fylkesmannen kan ta i bruk, og det er pt ikke ferdigstilt tall i Kostra for 2018. De tall som legges til grunn er derfor egne tall eller tall fra 2017. I Buskerud er det 21 kommuner. Tall fra 2017 viser at 17 kommuner har plan for helse- og omsorgstjenestene. 10 kommuner har politisk vedtatt plan for å møte fremtidens helse- og omsorgsutfordringer.

I en forespørsel foretatt i forbindelse med kompetanse og innovasjonstilskuddet opplyser 11 kommuner at de har kompetanse- og rekrutteringsplaner. Syv kommuner opplyste at de ikke hadde dette.

Andel av kommunene som har lagt planer for å møte fremtidens utfordringer

Resultatmål	Differanse	Resultat
70	- 18	52

11 av 21 kommuner

Flere kommuner enn i (fra kapittel 3.1.3.1.2 i TB)**Rapportere på**

Flere kommuner enn i 2017 gir dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens .

Alle kommunene i fylket har aktiviteter knyttet til tjenestene for personer med demens. Dette gjelder for eksempel demensomsorgens ABC, pårørendeskoler og etablering av dagaktivitetstilbud. I tett samarbeid med Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) arrangeres det to ganger i året en nettverkssamling for demenskoordinatorer hvor 14-16 kommuner er representert. I år har det vært fokusert på innholdet i Nasjonal faglig retningslinje om demens. Fylkesmannen ser på dette som et viktig tiltak for å motivere til økt satsning på området, faglig påfyll og erfaringsutveksling for de som jobber innenfor demensomsorgen. Dette fora blir også benyttet til å informere om bl.a. statlige føringer og tilskuddsordninger. I Buskerud fylke er det i perioden 2010–og frem til 1 tertial 2018, 2314 kursdeltakere som har fullført ABC-opplæring, i tillegg til at det er 338 som fremdeles er aktive kursdeltakere. Når det gjelder pårørendeskole er det i alt 19 kommuner i fylket som tilbyr dette, enten i regi av interkommunalt tilbud eller som eget opplegg. I tillegg er vi kjent med at det nå etableres brukerskoler innenfor tilbud til demente

i noen kommuner.

Det tas utgangspunkt i Helsedirektoratets statusrapportering 2.tertial 2018. Fylkesmannen i Buskerud er i tillegg kjent med at både Hol og Sigdal kommune har etablert dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens. Disse er ikke registrert i statusrapporteringene fra Helsedirektoratet.

Antall kommuner som gir dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens

Resultat	Antall kommuner som gir dagaktivitetstilbud i 2017	Antall kommuner som gir dagaktivitetstilbud i 2018
2	18	20

Flere plasser med dagaktivitet (fra kapittel 3.1.3.1.1.3 i TB)

Rapportere på

Flere plasser med dagaktivitetstilbud for personer med demens sammenliknet med 2017.

Det tas utgangspunkt i Helsedirektoratets statusrapportering 2.tertial 2018 når kommunene skal måles på hvor mange flere plasser med dagaktivitetstilbud for personer med demens som tilbys i 2018 kontra 2017. Antall hele plasser 2.tertial 2018 rapporteres å være 272,3. 3.tertial i 2017 var antall hele plasser i Buskerud 216. Det vil si 56,3 flere plasser enn i 2017. Antall brukere har steget fra 522 til 654, det vil si en økning på 132 flere personer med demens som mottar dagaktivitetstilbud i fylket.

Personell i helse- og (fra kapittel 3.1.3.1.1.4 i TB)

Rapportere på

Personell i helse- og omsorgstjenesten har fått økt grunn- og videreutdanningsnivå sammenliknet med 2017.

Det er ikke publiserte tall for 2018 på dette området per. d.d. i Kostra så de tallene som legges til grunn er antall personer som er gjennom sin kommune har fått tilskudd gjennom kompetansetilskuddet i 2018.

Samtlige kommuner i Buskerud har søkt og mottatt tilskudd på kompetansetiltak i. 634 personer i Buskerud har fått innvilget tilskudd til formalkompetanse i 2018.

Det er gitt tilskudd for utdanning av 253 personer på videregående skole, dvs. fagbrev innen helse. Det er gitt tilskudd til fagskoleutdanning, der eldreomsorg/demens og psykisk helse og rusarbeid er mest fremtredende. 116 personer har fått tilskudd til bachelorutdanning helse og sosialfag, der sykepleie og vernepleie er hovedutdanningstype. I videreutdanning og mastergradsutdanning er det gitt 185 personer til å gjennomføre denne utdanningen.

Økt ressursinnsats (fra kapittel 3.1.3.1.1.5 i TB)

Rapportere på

Økt ressursinnsats i kommunalt psykisk helse- og rusarbeid sammenliknet med 2017, jf. vekst i kommunerammen på 300 mill. kroner til styrket innsats på rusfeltet i 2018.

I 2017 var det registrert 516 årsverk til voksne, 218 til barn og unge, til sammen 734 årsverk i Buskerud. I 2018 er det registrert 555 årsverk til voksne, 234 til barn og unge, til sammen 789 årsverk. Befolkningen økte fra 279 714 innbyggere til 281 769 innbyggere i denne perioden. Det har vært en øket ressursinnsats i kommunalt psykisk helse- og rusarbeid på 55 årsverk fra 2017 til 2018, innbyggertallet har øket med 2055 i år.

Økt andel av pasienter (fra kapittel 3.1.3.1.2.1 i TB)

Rapportere på

Økt andel pasienter med behov for habilitering og rehabilitering mottar tjenester i kommunene sammenliknet med 2016 (tekst endre noe i forbindelse med første felles supplerende tildelingsbrev for 2018).

(Resultatmålet slettes fordi det i dag ikke finnes gode tall på dette. Det er mulig å finne tall på antall mottakere av hab/rehab i IPLOS, men det kan Helsedir ta ut selv. Det finnes flere andre resultatmål på hab/rehab i tillegg til egen rapportering under kap. 7)

(Resultatmålet slettes fordi det i dag ikke finnes gode tall på dette. Det er mulig å finne tall på antall mottakere av hab/rehab i IPLOS, men det kan Helsedir ta ut selv. Det finnes flere andre resultatmål på hab/rehab i tillegg til egen rapportering under kap. 7)

Flere kvalifiserte årsverk (fra kapittel 3.1.3.1.2.2 i TB)

Rapportere på

Flere kvalifiserte årsverk enn i 2016 arbeider innen habilitering og rehabilitering i kommunene.

Jamf e-post fra Gjøannes v/ Helsedirektoratet bortfaller dette rapporteringspunktet. Det er ikke mulig å fremskaffe disse tallene

Flere kvalifiserte årsverk arbeider innen habilitering og rehabilitering i kommunene

Resultat	Antall kvalifiserte årsverk i 2016	Antall kvalifiserte årsverk i 2017
0		

Minst ett innsatsområde (fra kapittel 3.1.3.1.2.3 i TB)

Rapportere på

Minst 75 % av kommunene rapporterer forbedring på innsatsområder/tiltak i opptrappingsplanen 2017-2019 sammenlignet med 2017.

I Buskerud har 10 av 21 kommuner søkte tilskudd via

«Styrking av habilitering og rehabilitering i kommunene». Til sammen 12 ulike prosjekter og tiltak fikk tildelt midler fra denne tilskuddsordningen i år. Flere av søknadene reflekterer økt bevisstgjøring og innsats for å få på plass plan for habilitering og rehabilitering. Det har vært et valg fra Fylkesmannen å innvilge midler til de kommunene og de prosjekter som ønsker å jobbe med planarbeid for å nå dette innsatsområdet i opptrappingsplanen. Det er planlagt kontakt og tett oppfølging i 2019 av de kommunene som ikke har kommet i gang, eller svarer ut at de ikke har planverket på plass i henhold til opptrappingsplanens mål.

3.1.1.6 Forbedret, forsterket, tverrsektoriell og samordnet innsats på psykisk helse, rus- og voldsfeltet

Fylkesmannen i Buskerud samarbeider med kompetansesentre, regionale og nasjonale, om å utføre oppdag til målgruppene. Spesielt trekkes samarbeidet med KORSUS Sør, NAPHA og RVTS Sør frem. Fokusområdene med begrenset måloppnåelse har vært tema i kommunedialog kurs og annen kontakt. Vi tilbyr kurs og kompetansehevende tiltak til kommuner og til spesialisthelsetjenesten, der det er arenaer for samhandling og tverrfaglig samarbeid. I første omgang dreier det seg om bruk av driftsmidler, men også i tilskuddsforvaltningen, som i tillegg til områdeoversikt, fører til etterspurt og ønsket kompetanse i kommunene. Spesielt trekkes frem at kommuner i Buskerud samarbeider med Vestre Viken om opprettelse av FACT-team, med DPS'ene og kommunene i opptaksområdene til hvert enkelt, som utgangspunkt. Lønnstilskudd og midler til forprosjekt fra ordningen "Tjenester til mennesker med langvarig og/eller sammensatte behov" har vært avgjørende for oppstarten. De to kommunene som ikke søker på ordningen Kommunalt rusarbeid samarbeider interkommunalt om psykisk helse- og rusfeltet med en tredje søkerkommune. Temaene og satsingsområdene i psykisk helse- og rusfeltet har vært i fokus på Fylkesmannens rådmann og ordfører-møter, fylkeslegens møte med kommuneoverlegene og i annen kommunedialog. Det at vi har gjennomført landsomfattende tilsyn i tjenestene nevnes også som et viktig tiltak i fagfeltet. Fylkesmannens aktivitet på fagfeltet gjelder også andre avdelinger, som arbeider med sosiale tjenester i NAV, barnevern, oppvekst og utdanning. Noen tiltak har vi samarbeidet om på tvers av avdelingene og sammen med kompetansesentre og kommuner. Ett eksempel er samlingen for ansatte som arbeider med barn og unge, med fokus på samarbeid mellom barnevern og psykisk helsevern for barn og unge.

90 % av kommunene har kartlagt (fra kapittel 3.1.3.2.1.1 i TB)

Rapportere på

90% av målgruppen er kartlagt for å belyse rusmiddelsituasjonen fylkets kommuner gjennom BrukerPlan eller annet kartleggingsverktøy.

14 kommuner har kartlagt rusmiddelsituasjonen med Brukerplan og Ungdata. Vi har samarbeidet med Korus Sør om kurs til kommunene om dette. Vi er kjent med at datasystemet til Brukerplan ikke fungerte da en av kommunene sendte inn sine tall, noe som medførte at arbeidet gikk tapt. En annen kommune oppgir at de ikke kartlegger da de står foran en kommunesammenslåing og avventer dette til samarbeidet er etablert, da den andre kommunen har lang og årlig praksis med å kartlegge i Brukerplan. En annen kommune oppgir at de ikke kartlegger fordi de mener de har god nok oversikt uten denne kartleggingen.

Brukermedvirkning i tjenesteutvikling innen rus- og psykisk helse

Resultatmål	Resultat	Andel av kommunene
70 %	- 59 %	11 %

Minst 70 % av kommunene (fra kapittel 3.1.3.2.1.2 i TB)

Rapportere på

Minst 70 % av kommunene sikrer brukermedvirkning i tjenesteutvikling innen rus- og psykisk helsefeltet.

11 av kommunene i Buskerud svarer i IS 24/8 at de sikrer brukermedvirkning i tjenesteutviklingen innen rus og psykisk helsefeltet, 10 svarer at de ikke gjør dette. Gjennomsnittsscore for kommunene er 2,7, der 1 er "i svært stor grad" og 5 er "i svært liten grad" på at de på en systematisk måte har innhentet brukererfaringer innen psykisk helse- og rusarbeid. På spørsmål om i hvilken grad kommunene vil si at tjenestetilbudet i det kommunale psykisk helse- og rusarbeidet er recovery-orientert, er gjennomsnittsscore 2,1. Fylkesmannen er kjent med at mange av kommunene har tatt i bruk Klient og resultatstyrt praksis (KOR), også kjent som PCOMS og FIT, og at erfaringene er gode.

Kartlagt rusmiddelsituasjonen

Resultatmål	Resultat	Andel av kommunene
90 %	- 76 %	14 %

Et større antall personer med rus (fra kapittel 3.1.3.2.1.3 i TB)**Rapportere på**

Et større antall personer med rus- og/eller psykisk helseutfordringer har tilfredsstillende botilbud enn i 2017.

Kommunene rapporterer gjennom IS 24/8 på en skala fra 1 - i "svært stor grad", til 5 - i "svært liten grad" i hvilken grad kommunen gir et godt tilbud om oppfølging i bolig. For mennesker med psykisk helse-problemer rapporterer kommunene til sammen 2,2 og for rusproblemer rapporteres 2,5. For IS 24/8 for 2017 er datagrunnlaget antallet kommuner som opplever bedring i boligsituasjonen. Se også rapportering på Bolig for velferd.

Sektorovergripende system for identifisering av personer

Resultatmål	Resultat	Andel av kommunene
70 %	- 61 %	9 %

Bedre kvalitet i tilbudet til personer (fra kapittel 3.1.3.2.1.4 i TB)**Rapportere på**

Bedre kvalitet i tilbudet til personer med psykisk helse- og/eller rusproblemer gjennom kunnskapsbaserte metoder herunder etablering av flere aktivt oppsøkende behandlings- og oppfølgingsteam etter modell av ACT/FACT-team, Individuell jobbstøtte/ Jobbmestrende oppfølging og Rask psykisk helsehjelp enn i 2017.

Alle kommunene i Buskerud har i et forpliktende samarbeid på rådmannsnivå gått sammen med Vestre Viken, Klinikk psykisk helse og rus, for å etablere FACT-team. Det er to team i Drammen, ett team i Kongsberg og to team på Ringerike. Noen team er i full gang, mens andre fremdeles er "i støpeskjeen", noe som kan være årsaken til at det i IS 24/8 oppgis at det er 43 prosent av kommunene i Buskerud som har flerfaglige oppsøkende team i 2018. Vestre Viken ved klinikkdirektør er søker på tilskuddsmidler under ordningen Tjenester til mennesker med langvarige og/eller sammensatte tjenestebehov, det er gitt tilbakemeldinger om at tilskuddsordningen er ett av mange suksesskriterier for at dette arbeidet har kommet i gang.

Tiltak det tidlige er søkt om under forskjellige samhandlingsmodeller er nå i full drift.

Flere kommuner har etablert (fra kapittel 3.1.3.2.1.5 i TB)**Rapportere på**

80% av kommunene omfattes av tilskuddsordningen til kommunalt rusarbeid.

19 av 21 kommuner mottar tilskudd under ordningen "Kommunalt rusarbeid". De to kommunene som ikke søker har et interkommunalt samarbeid med en tredje nabokommune, til sammen har de tre kommunene 6609 innbyggere. Alle kommunene som har fått innvilget sine søknader om til sammen 46,4 årsverk, har signert aksept på at de mottar tilskuddet mot at de skal bruke rammetilskuddet til å videreføre stillingene. Nedgangen i søknadssummene fra 2017 til 2018 kan forklares ved at flere av kommunene har overført stillinger til daglig drift, den største har trukket ut 9,5 årsverk av sin søknad. 7,1 stillinger er nyopprettede, resten er videreføring, hvor utbetalingen er under nedtrapping. Vi har tildelt kr 23 946 000,- av fullmakten, som i utgangspunktet var kr 25 646 000,-

Flere kommuner har rekruttert psykolog (fra kapittel 3.1.3.2.1.6 i TB)

Rapportere på

Flere kommuner har rekruttert psykolog og flere benytter denne kompetansen i rusarbeid enn i 2017.

14 kommuner har fått innvilget søknader om rekrutteringstilskudd til å ansette psykologer i helse- og omsorgstjenester, til sammen 32 stillinger. Tre av stillingene er nye. Jf IS 24/8 har antall psykologstillinger økt med 17 % fra 2017 på landsbasis, i Buskerud er det i år søkt om en stilling mer enn i 2017.

70 % av kommunene har etablert tidlig intervensjonstiltak (fra kapittel 3.1.3.2.1.7 i TB)**Rapportere på**

70 % av kommunene har etablert tidlig intervensjonstiltak ved rusrelatert problematikk.

56 % av kommunene i landet har svart at de ikke har et system på tvers av tjenestene for identifisering av personer med behov for tidlig intervensjon ved rusrelatert problematikk, for Buskerud er tallet 53 %. Fylkesmannen har kjennskap til at flere kommuner har samarbeid med hverandre på tvers av kommunegrenser, da særlig med utgangspunkt i unge ved videregående skoler og tre kommuner har også et interkommunalt samarbeid med utgangspunkt i psykisk helse- og rusfeltet. Det er derfor grunn til å tro at det reelle tallet er høyere enn det som kommer frem i statistikken fra IS 24/8.

Alle kommunene kjenner til opptrappingsplanen (fra kapittel 3.1.3.2.2.1 i TB)**Rapportere på**

Alle kommunene kjenner til opptrappingsplanen mot vold og overgrep og nye lovbestemmelser i helselovgivningen som berører arbeidet.

Vi har sammen med RVTS Sør arrangert fagdager for psykososiale kriseteam og fagdager om veiledende materiell om forebygging av selvsykdom og selvmord. Temaet har vært på programmet for fylkesmannens ordfører- og rådmannssamling og fylkeslegens kontaktmøter med kommuneoverlegene. Planen har vært publisert på våre nettsider. Tre kommuner har fått tildelt midler for å arrangere fagdager for til sammen alle kommuner i Buskerud med fokus på Opptrappingsplanen mot vold og overgrep. 76 % av kommunene i Buskerud oppgir i IS 24/8 at de har gjort seg kjent med det veiledende materialet om forebygging av selvsykdom og selvmord, 5 % har laget en plan for å gjøre materialet kjent. Andel kommuner som kjenner opptrappingsplanen og de aktuelle lovene i prosent er ikke tilgjengelig materiale i IS 24/8. .

Flere kommuner har utarbeidet (fra kapittel 3.1.3.2.2.2 i TB)**Rapportere på**

Flere kommuner har utarbeidet kommunale eller interkommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner enn i 2017.

De etterspurte tallene finnes ikke i IS 24/8.

3.1.1.7 Styrket folkehelsearbeid

Folkehelse og systematisk folkehelsearbeid, herunder utjevning av sosiale ulikheter i helse tas med som tema i Fylkesmannens uttalelser og råd og veiledningsarbeid overfor kommunene ifm varsel om oppstart av planer, og til planforslagene.

Høsten 2018 arrangerte Fylkesmannen og fylkeskommunen en felles plansamling for kommunene med hovedfokus på samfunnsplanlegging og folkehelse. Fagområder på agendaen var kommuneplanens samfunnsdel, folkehelse i planprosesser - Nærmiljøprosjektet, strategisk boligplanlegging (Husbanken) og ungdomsmedvirkning i planarbeid. Kommuneplanleggere, folkehelsekoordinatorer og politikere fra 19 av 21 kommuner deltok. Innleggene inspirerte til høy aktivitet og gode diskusjoner blant deltakerne.

Det jobbes godt og bredt for bedre folkehelse på sektornivå i alle kommuner. Folkehelse og folkehelsearbeid, herunder tiltak for økt likhet i helse og oppvekstvilkår, er tema de fleste kommunene nå drøfter eller på annen måte har med i utarbeidelsen av sine planer. Likevel ser vi at noen kommuner fortsatt strever med forankring og overordnet styring av innsatsene. Detaljplaner/delplaner, som utarbeides på sektornivå, kan mangle kobling til mål og strategier i overordnede planer, og omvendt kan vi også se at mål og strategier i overordnede planer ikke gjenfinnes som mål og tiltak i årsplaner og virksomhetsplaner for sektorene.

Oppsummert mener vi derfor at kontroll, kunnskapsformidling og pådriverarbeid om forankring og gjennomføring av systematisk folkehelsearbeid i planarbeidet bør fortsette å være en prioritert fagoppgave for Fylkesmannen. Råd- og veiledningsarbeidet bør komme så tidlig som mulig i planprosessen, gjerne som en del av kommunenes planstrategi og ved utarbeidelse av planprogrammene.

Fylkesmannen hadde ingen rolle i implementeringen av Folkehelseprogrammet i 2018, da Buskerud fylkeskommune ikke var ett av programfylkene.

100 % . (fra kapittel 3.1.3.3.1.1 i TB)

Rapportere på

100 %

Fylkesmannen har ikke mottatt eller benyttet noen form for kartleggingsmetode fra Helsedirektoratet for rapportering på status i 2018. Ved en sammenstilling av egen kunnskap om kommunene og deres planverk, finner vi at 19 av 21 kommuner har utarbeidet et oversiktsdokument over folkehelsen, og med bakgrunn i dette satt mål og strategier for sine folkehelseiltak eller innsatsområder i plan. Oversiktsdokumentene varierer dog i form og innhold (kvalitet), og vi ser fortsatt at mål og tiltak kan være både lite konkrete og lite målbare. Fylkesmannen får i de fleste sammenhenger ikke kommuneplanenes tilknyttende handlingsprogram eller økonomiplan til høring. Av den grunn er det vanskelig å si, basert på kommunenes planverk og helt eksakt, om systematikk, langsiktighet og styring (fra ord til handling) i folkehelsearbeidet er ivarettatt.

Systematisk og langsiktig folkehelsearbeid

Resultatmål	Resultat	Andel kommuner
100 %	- 10 %	90 %

100 % . (fra kapittel 3.1.3.3.2.1 i TB)

Rapportere på

100 %

Fylkesmannen har ikke mottatt eller benyttet noen kartleggingsmetode fra Helsedirektoratet. Basert på vår kunnskap om- og oversikt over kommunenes planarbeid og satsinger, finner vi at 15 av 21 kommuner har mål og strategier som kan sies å ha en sosialt utjevne effekt. Det er fortsatt i samfunnsdelen temaet i hovedsak drøftet, og konkrete, målbare tiltak kan fortsatt synes å mangle, i noen sammenhenger, når det kommer til gjennomføring på virksomhetsnivå. Likevel ser vi at særlig boligpolitikken fremstår som mer sosial, og at boligsosialt arbeid, helsefremmende oppvekstmiljø og trygge lokalsamfunn der alle deltar anses for å være viktige tema i både samfunns- og arealplanlegging. Vi mener det fortsatt vil være viktig å vektlegge utjevning av sosiale ulikheter i våre innspill til kommunale planer, og ha et særlig fokus på de kommunene som ikke kan sies å ha dette med.

Vektlagt utjevning av sosiale helseforskjeller

Resultatmål	Resultat	Andel kommuner
100 %	- 24 %	76 %

3.1.1.8 Økosystemene i fylket har god tilstand og leverer økosystemtjenester

Det er gjennomført skjøtsel og tilrettelegging i verneområdene for å forsøke å nå dette målet. Av større prosjekter kan nevnes slått av en stor myrflangrelokalitet i Ultvedtjern naturreservat og restaurerings- og beitetiltak i ramsarområdet Fiskumvannet naturreservat. Restaurering av myr for å redusere klimagassutslipp, øke flomdempingeffekten og bedre den økologiske tilstanden. Det er til sammen tettet 4681 meter med grøft i Finnemarka naturreservat, Sandungåsen naturreservat og på Statskog sin grunn ved Skjeggerudsetra (Finnemarka). Det er igangsatt et restaureringsprosjekt av våtmark i Nordre Tyrifjorden våtmarkssystem. Fylkesmannen har bidratt aktivt inn i arbeidet med økologisk kompensasjon for Ringeriksbanen/ny E16. Verneplan for kompensasjonsarealer har vært på høring parallelt med reguleringsplanen for vei- og baneprosjektet. Arbeidet med bevaringsmål er ikke videreført på grunn av manglende kapasitet.

Overvåkingsprogram i alle vannregioner skal være etablert. (fra kapittel 3.1.4.1.1.1 i TB)

Rapportere på

Overvåkingsprogram skal være etablert i alle vannregioner i løpet av 2018.

Overvåkingsprogram for de vannområdene som ligger i Buskerud er i gang i regi av vannområdene med støtte fra Fylkesmannen. Skjer i regi av vannområdekoordinatorene. Overvåkingsprogram ble utarbeidet av FMBU i 2013 for de vannforekomstene som hadde moderat eller dårligere. I tillegg til overvåking i regi av vannområdene, skjer det også en del overvåking av arter som økologisk kvalitetselement (kreps, laks, ål, elvemusling) i regi av FM. I tillegg blir over 400 vatn som enten kalkes er vært kalka overvåket på vannkjemi. I seks vatn er biologisk effekt av kalking undersøkt i 2018.

Etablering av overvåkingsprogram i vannregioner

Antall vannregioner	Antall vannregioner med etablert overvåkingsprogram	Resultat
2	2	0

Økt bruk av påleggsmyndigheten (fra kapittel 3.1.4.1.2.1 i TB)**Rapportere på**

Økt bruk av påleggsmyndigheten hjemlet i vannkraftkonsesjoner sammenliknet med 2017.

To pålegg er fastsatt i 2018 (Krøderen og Randselva).

Det er på samme nivå som i 2017 (2 stk). I Buskerud er det en rekke pålegg som utføres fortløpende. Påleggene blir revidert etter at oppdaterte undersøkelser er foretatt i regi av regulantene, bl.a. etter henvendelse fra rettighetshavere

Antall nye pålegg eller gjennomførte tiltak og undersøkelser hjemlet i vannkraftkonsesjoner

Antall pålegg i 2017	Antall pålegg i 2018	Resultat
2	2	0

Restaureringstiltak (fra kapittel 3.1.4.1.3.1 i TB)**Rapportere på**

Alle innvilgede restaureringstiltak skal være igangsatt i løpet av 2018.

Restaureringsprosjektene i Sandungåsen, Finnemarka øst og på Skjeggerudsetra er gjennomført.

Antall igangsatte restaureringstiltak i myr og våtmark

Antall innvilgede restaureringstiltak	Antall innvilgede restaureringstiltak igangsatt	Resultat
3	3	0

Gjennomført kontroll av rettighetshaverorganisering (fra kapittel 3.1.4.1.4.1 i TB)**Rapportere på**

Kontroll av rettighetshaverorganisering skal være gjennomført i løpet av 2018.

I Buskerud gjelder organiseringen Åroselva, Lierelva og Drammenselva. Alle tre elvene er godt organisert ved grunneierlag med delegert ansvar for administrasjon av fiske og kultivering av fiske til fiskeforeninger (kultivering, fiskekort, etc.). I Åroselva gjelder det Åroselva Grunneierlag og Åros og Røyken JFF. I Lierelva er det Lierelva Grunneierlag og Lierelva FF. I Drammenselva er det Hellefoss elveeierlag, Soya Hellefoss elveeierlag, Nedre Eiker Grunneierlag, samt Drammen kommune I Drammenselva er det også et eget kultiveringsorgan hvor alle grunneiere og fiskeinteressene er representert. I Drammenselva har Norske lakseelver bidratt med hjelp til organiseringen.

3.1.1.9 Et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for kommende generasjoner

Vi viser til rapport på oppdrag om antall gjennomførte verneplanprosesser, nr. 3.1.4.2.1.1 i tildelingsbrevet. Verneplanen for Tyrifjorden er vedtatt med 13 nye verneområder i våtmark. Vi har startet arbeidet med innspill til supplerende vern av mangelfullt vernede naturtyper. Aktiv skjøtsel av utvalgt naturtype slåttemark på over 25 lokaliteter. Skjøtsel av prioritert art, dragehode, på mange lokaliteter. Restaurering og skjøtsel av rikmyrer deriblant orkideforekomster. Tiltakene og skjøtselen bidrar til å ta vare på et representativt utvalg av norsk natur.

Gjennomførte verneplanprosesser skogvern økt i forhold til 2017. (fra kapittel 3.1.4.2.1.1 i TB)**Rapportere på**

Antall gjennomførte verneplanprosesser innenfor skogvern er økt i forhold til 2017.

Verneplanprosessene går over flere år, og arbeidet gjenspeiles ikke nødvendigvis av antall gjennomførte verneplanprosesser det enkelte år. Antall områder i Buskerud som ble vernet i statsråd i 2018 er seks (to nye naturreservat, fire utvidelser). I tillegg er det gjennomført verneplanprosess for seks områder som er oversendt KLD, men der avtale med grunneier ikke ble inngått tidnok for vern i 2018. Det ble også kartlagt flere nye kalkskogarealer gjennom prosjekt kartlegging av prioriterte skogtyper, og kartlagt flere områder som er tilbudt for frivillig vern.

Antall gjennomførte verneplanprosesser innenfor skogvern

Antall gjennomførte verneplanprosesser i 2017	Antall gjennomførte verneplanprosesser i 2018	Resultat
5	6	1

Verneverdiene i verneområdene (fra kapittel 3.1.4.2.2.1 i TB)**Rapportere på**

100 %

24 verneområder har forvaltningsplan inkl. Hardangervidda NP, Hallingskarvet NP og Trillemarka og Rollagsfjell NR. Vi har fire planer som er under utarbeidelse/revidering, men som vi ikke har kapasitet til å ferdigstille. I tillegg kommer forvaltningsplaner for verneområdene i Tyrifjorden som er i oppstartsfasen. Det er flere verneområder hvor det er behov for forvaltningsplan, men som det per i dag ikke er planer om oppstart.

Andel verneområder med behov for forvaltningsplan som har en godkjent forvaltningsplan

Resultatmål	Resultat	Prosentandel oppnådd
100 %	- 74 %	26 %

3.1.1.10 Forurensning skal ikke skade helse og miljø

Se underpunkter.

Kvalitetssikret informasjon om brannøvingslokaliteter (fra kapittel 3.1.4.3.1.1 i TB)**Rapportere på**

All informasjon om brannøvingslokaliteter i fylket i Forurensningsdatabasen skal være kvalitetssikret i løpet av 2018.

Vi har kvalitetssikret informasjonen for alle brannøvingsfeltene i Buskerud som er lagt inn i Forurensningsdatabasen. I noen tilfeller har vi korrigert/opdatert informasjonen. Vi har i tillegg informert de aktuelle saksbehandlerne i Miljødirektoratet om bakgrunnsinformasjon som ikke framkommer i Forurensningsdatabasen.

Andel kartlagte og kvalitetssikrede kommunale brannøvingslokaliteter

Resultatmål	Resultat	Prosentandel oppnådd
100 %	0 %	100 %

100 % av lokalitetene er kvalitetssikret. (fra kapittel 3.1.4.3.2.1 i TB)**Rapportere på**

100 % av lokalitetene med grunnforurensning er kvalitetssikret.

Fylkesmannen i Buskerud har i 2018 prioritert å få ned restanser når det gjelder konsesjonsbehandling, og gjennomført flere tilsyn enn tidligere år. Vi har derfor ikke klart å prioritere kvalitetssikring av data i grunnforurensningsdatabasen. Vi har fått forståelse av at dette arbeidet vil bli prioritert i 2019 med hjelp av ressurser i regi av Miljødirektoratet

Andel kvalitetssikrede grunnforurensningslokaliteter

Resultatmål	Resultat	Prosentandel kvalitetssikret
100 %	- 100 %	0 %

Gjenstående prioriterte skipsverftslokaliteter har fått pålegg innen 31.12.2018 (fra kapittel 3.1.4.3.5.1 i TB)**Rapportere på**

Alle gjenstående prioriterte skipsverftslokaliteter har fått pålegg innen 31.12.2018

Buskerud har kun et nedlagt skipsverft. Her har det vært ryddet på land, men det er ikke sikkert dette er godt nok. Oppfølging av forurensete sedimenter vil gjøres i sammen med utviklingen av prosjektet Ren Drammensfjord som kommunene Lier og Drammen har tatt over prosjektledelsen for.

Gjenstående prioriterte skipsverftslokalteter

Resultatmål	Resultat	Andel gjenstående prioriterte skipsverft som har fått pålegg
100 %	0 %	100 %

3.1.1.11 God økonomiforvaltning i kommunene

Det er store forskjeller mellom kommunene i Buskerud. Fra sterke kraftkommuner til lavinntektskommuner med store sosiale utfordringer. Buskerud har 282 000 innbyggere fordelt på 15 000 kvadratkilometer. 250 000 av fylkets innbyggere bor i 10 kommuner i nedre del av Buskerud fordelt på 4 500 kvadratkilometer. De resterende 11 kommunene har alle under 5 000 innbyggere hver. Nore og Uvdal har et areal på 2 500 kvadratkilometer og 2 500 innbyggere.

12 av kommunene ligger under landsgjennomsnittet i utgiftskorrigerede frie inntekter for 2017. Ringerike og Modum ligger på 95 % av landsgjennomsnittet.

Skatteinngangen viser ulikheter i kommunene. For 2018 viser skatteinngangen for kommunene i Buskerud et spenn fra kraftkommunen Hol på 128,6 % til lavinntektskommunen Nedre Eiker på 82,9 %. 12 av kommunene i Buskerud har skatteinntekter under landsgjennomsnittet. 4 av kommunene ligger under 90 %.

Merskatteveksten de siste årene har bidratt til gjennomgående gode resultater for kommunene. Vi legger vekt på at merskattevekst er ekstraordinære inntekter som ikke forventes å påvirke det langsiktige inntektsnivået for kommunesektoren. Vi vektlegger overfor kommunene at disse ekstraordinære inntektene bør bidra til at de kommunene som er i ROBEK dekker inn sine underskudd og at kommunene generelt bør bygge opp fond slik at de kan takle svingninger som vil komme. Jfr. signaler fremover bl.a. gitt fra KMD om man må regne med lavere inntektsvekst i årene som kommer, samtidig som demografikostnadene vil øke.

Hole kommune dekket inn underskuddet i regnskapet for 2017 og er derved meldt ut av ROBEK. Nedre Eiker kommune er registrert i ROBEK. Etter planen vil Nedre Eiker kommune dekke inn resterende del av underskuddet når regnskapet for 2018 legges frem.

Fylkesmannen følger opp de av kommunene som har få midler tilgjengelig på disposisjonsfond. Etter flere år med merskattevekst, er det bekymringsfullt å se at flere av kommunene ikke klarer å bygge opp buffere. Vil spesielt fremheve Flesberg, Kongsberg og Nes kommuner, i tillegg til Hole og Nedre Eiker, som alle har disposisjonsfond under 5 % av driftsinntektene. Hole og Nedre Eiker har imidlertid dekket inn underskudd i denne perioden. Vi følger også opp kommuner som bruker minimumsavdrag for å begrense kommunens utgifter. Bruk av minimumsavdrag letter gjeldsbelastningen på kort sikt, men øker risikoen på lengre sikt.

Fylkesmannen gjennomførte kommunedialog med alle kommunene i Buskerud i løpet av 2018. I dialogmøtene fokuserte vi spesielt på omfattende interkommunalt samarbeid mellom kommunene. Hvilke demokratiutfordringer en slik løsning har i stedet for å bygge større kommuner som vil være i stand til å løse kommunale oppgaver innen eget hus.

Antallet kommuner i ROBEK (fra kapittel 3.1.5.1.1.1 i TB)**Rapportere på**

Antallet kommuner i ROBEK ved utgangen av 2018 skal ikke overstige antallet ved utgangen av 2017.

Nedre Eiker kommune er registrert i ROBEK på grunnlag udekket underskudd fra 2008.

Hole kommune ble registrert i ROBEK 27.01.16 og utmeldt av ROBEK ved fremleggelsen av regnskapet for 2017.

Antall kommuner i ROBEK

Resultat	Kommuner per desember 2017	Kommuner per desember 2018
- 1	2	1

Antall feil i KOSTRA-rapporteringen reduseres vesentlig sammenliknet med 2017. (fra kapittel 3.1.5.1.2.1 i TB)**Rapportere på**

Antall feil i KOSTRA-rapporteringen reduseres vesentlig sammenliknet med 2017.

Fylkesmannen har siden KOSTRA ble innført, gitt kommunene omfattende opplæring og veiledning i bruk av KOSTRA-data. Vi foretar hvert år en gjennomgang av foreløpige KOSTRA-data og ber kommunene rette opp der vi ser at det er vesentlige feil. Vi følger opp innrapporteringen og purrer opp de kommunene som er sent ute med innrapporteringen.

Når det gjelder eiendomsforvaltning har vi fulgt opp dette området og hatt tett dialog med de kommunene som har hatt avvik.

Fylkesmannen vil fortsette arbeidet med å følge opp innrapporteringen fra kommunene. Vi vektlegger aktiv bruk av KOSTRA-data i

styringsdialogen med kommunene, og er pådriver for at kommunene aktivt skal bruke KOSTRA-data i sine styringsdokumenter. Vi vil fremheve at kommunene i Buskerud er flinke til å bruke KOSTRA-statistikk i sine styringsdokumenter.

Kvalitet i KOSTRA-data

Resultat	Feil per juni 2017	Feil per juni 2018
- 6	10	4

3.1.1.12 Endringer i kommunestrukturen

Fylkesmannen har fulgt opp arbeidet i Fellesnemnda for nye Drammen. Vi har deltatt på møtene i fellesnemnda. Denne oppfølgingen har vært nyttig, samtidig som kommunene har sett det som svært positivt at fylkesmannen følger opp dette arbeidet.

I dialogmøtene vi har hatt med hver enkelt kommune i Buskerud gjennom 2018 har vi fokusert på viktigheten av at kommunene fortsatt vurderer muligheter for kommunesammenslåing. Det faktum at kommunene har et omfattende interkommunalt samarbeid viser at de ikke er i stand til å løse oppgavene alene. Dette har vært vår inngang til å se om de vil vurdere sammenslåing med andre.

3.1.1.13 Økt verdiskaping i landbruket

Det overordnede målet for landbruket i Buskerud er å oppnå økt aktivitet i fylket gjennom å satse mer på kombinerte produksjoner, der gårdens ressursgrunnlag så vel som bygdas ressurser kan utnyttes bedre og flere kan få et levebrød ut av gården.

Fylkesmannen samarbeider med Buskerud Bondelag, Buskerud Bonde- og Småbrukarlag, Buskerud fylkeskommune og Innovasjon Norge Buskerud Vestfold Telemark. Disse partene utgjør det regionale partnerskapet for landbruksbasert næringsutvikling i Buskerud sammen med skogeierorganisasjonen.

Fylkesmannen utarbeider i samarbeid med partnerskapet et regionalt bygdeutviklingsprogram som legger føringer for bruk av virkemidler. Nytt, felles næringsprogram ble utarbeidet i 2018 for Oslo og Viken.

Buskerud hadde 2160 000 kr i Utrednings- og tilretteleggingsmidler (UT-midler) til fordeling i 2018. I tillegg ble det trukket inn 448 000 kr i ubrukte midler fra tidligere år. Det kom inn 26 søknader, hvorav to ble avslått. Prosjektene fordelte seg slik: Matproduksjon 5, Skog og tre 5, Bygdenæringer 1, Fjellandbruk 4, Bærekraftig/økologisk landbruk 6, og Kompetanse og rekruttering 3. UT-midlene er dermed et viktig verktøy både for å kunne følge opp nasjonal landbrukspolitikk og også for at Fylkesmannen betraktes som en attraktiv samarbeidspartner. Bevilgninger av UT-midler diskuteres i partnerskapet.

Kurs og informasjonsvirksomhet

Lokalmat og reiseliv

Fylkesmannen er aktiv part i prosjektet «Mat- og reiseliv i Osloregionen». Fylkesmannsembetene rundt Oslofjorden har et nettverk som samordner sine aktiviteter, og har hatt fem møter i 2018. Det oppfordres til bruk av lokalmat både innad i embetet og på møter og seminarer som en del av informasjonsvirksomheten. REKO-ringene, en ny salgskanal for lokalmat etablert på tre steder i fylket, har vært støttet opp om fra Fylkesmannens side. Se for øvrig under avsnitt om fjellandbruk.

Inn på tunet

Fylkesmannen har deltatt på en rekke arrangementer både for brukergupper og for IPT-tilbydere. Det ble også gitt UT-midler til midt fylket for å vurdere mulighetene for opprettelse av IPT-tiltak. I den forbindelse er det gjennomført et kvalitet- og trygghetskurs sammen med NLR.

Økologisk landbruk

Økouka ble arrangert i september, og ble benyttet aktivt som arena for å gi informasjon om og fremme økologisk landbruk. Buskerud bonde- og småbrukarlag hadde hovedansvar for Økouka, men Fylkesmannen bidro i flere arrangementer. Blant annet holdt Fylkesmannen flere presentasjoner i forbindelse med seminaret «Jordnært» på Buskerud Gård.

Fjellandbruk

Fylkesmannen deltok i arbeidet med Fjell Norges deltakelse på Internationale Grüne Woche, og hadde representanter i prosjektets styringsgruppe og faglige ressursgruppe. Vi hadde ansvar for den direkte kontakten med aktuelle utstillere fra fylket, og markedsføringen av disse.

Urbant og bynært landbruk

Fylkesmannen har avholdt to kurs om jord og kompostering for barnehager og SFO. Det har vært arrangert to markdager og én kursdag for andelsgårder. Et kartleggingsarbeid av andelsgårdene ble gjennomført i 2018 for å se på hvilke utfordringer de har, og hvordan disse kan løses.

Regionalt bygdeutviklingsprogram er fulgt (fra kapittel 3.1.6.1.1 i TB)

Rapportere på

Regionalt bygdeutviklingsprogram med tilhørende underprogrammer er fulgt opp i tråd med nasjonal politikk

Regionalt bygdeutviklingsprogram for Buskerud er fulgt opp i 2018 i tråd med oppsatte mål og prioriteringer i underprogrammene Regionalt Næringsprogram, Regionalt Miljøprogram og Regionalt Skog- og klimaprogram. Se for øvrig andre punkter under årsrapporten om disse fagområdene.

Tilfredsstillende foryngelse etter all hogst innen tre år etter hogst. (fra kapittel 3.1.6.1.2.1 i TB)**Rapportere på**

Tilfredsstillende foryngelse etter all hogst innen tre år etter hogst.

Landbruksdirektoratets foryngelseskontroll formidles til kommunene og følges opp gjennom året. I 2018 har kommunene i Buskerud sluttført kontroll for 60 % av de 239 skogeierene som ble valgt ut for foryngelseskontroll. Fylkesmannen formidler oppdraget til kommunene og følger med på status i ØKS gjennom året. Fylkesmannen sender statusoversikt og påminnelse til kommunene to ganger pr. år. Fylkesmannen vil følge opp kommunene videre i 2019 for å få sluttført de siste 40 % som ikke ble ferdigstilt i 2018.

For perioden 2014-2017 er 96 % (888 skogeiere) av skogeierne som ble valgt ut for foryngelseskontroll sluttført. Fylkesmannen følger opp kommunene videre i 2019 for å få sluttført de siste 4 % (94 skogeiere) som ikke er sluttført for perioden 2014-2016.

3.1.1.14 Bærekraftig landbruk

Økologisk - og bærekraftig landbruk er fulgt opp i henhold til Regionalt bygdeutviklingsprogram, nasjonal politikk og nasjonale føringer. Økologisk foregangsfylke prosjekt "Levende Matjord" har fått nasjonal annerkjennelse og bidrar til stor aktivitet og kunnskapsformidling både innenfor økologisk og konvensjonelt landbruk - også langt utover det vanlige jordbruksmiljøet. Dette har ført til at det i jordbruksforhandlingene for 2018 ble bestemt at prosjektet skulle videreføres også i 2019 under Fylkesmannen i Oslo og Viken.

Gjennom Regionalt bygdeutviklingsprogram er det innvilget 611 000 kroner fordelt på 5 prosjekter til ulike økologiske og bærekraftige prosjekter. Urbant landbruk er fremdeles i sterk vekst og en viktig brikke i forhold til kunnskapsformidling om en bærekraftig matproduksjon for allmenheten og ikke minst for å knytte sterkere bånd mellom by og land. Særlig barnehager har vist stor interesse og det er minst 20 barnehager som har små dyrkingsarealer som drives sammen av personellet og barna. Dette er et resultat av et langsiktig arbeid hos Fylkesmannen. Det har blitt arrangert 2 kursdager for barnehage og skoleansatte med 40 deltakere.

For andelslandbruk har det også i år etter deres ønske vært fokus på det agronomiske det har vært gjennomført 2 markdager og 1 kursdager. Videre er det foretatt en kvalitativ undersøkelse for å indentifisere muligheter og utfordringer. Det skal jobbes videre med denne undersøkelsen for å om mulig gjøre andelslandbrukene mer robuste. Det har vært 6 andelslandbruk i drift 2018.

Økt planting med tilskudd (fra kapittel 3.1.6.2.1.1 i TB)**Rapportere på**

Økt planting med tilskudd til tettere planting, og økt gjødsling, sammenlignet med 2017

Det ble plantet 157 000 planter og utbetalt 612 000 kr i tilskudd til tettere planting i Buskerud i 2018 (Både nyplanting og suppleringsplanting). Dette er en økning på nær 40 % i både antall planter og utbetalt tilskudd i forhold til 2017 (113 000 planter og 438 000 kr utbetalt i tilskudd). Fylkesmannen i Buskerud mener det er et potensiale for å øke omfanget av tettere planting i fylket.

Det ble gjødslet 7 069 dekar og utbetalt 1 043 000 kr i tilskudd til gjødsling som klimatiltak i Buskerud i 2018. Dette er en nedgang på 40 % i forhold til gjødslet areal i 2017 (11 700 daa). Det praktiske arbeidet med å få gjennomført gjødsling som klimatiltak utføres av tømmerkjøperne i fylket. Fylkesmannens oppfatning er at dette arbeidet gjennomføres på en grei måte, men det er trolig potensiale for å øke omfanget av skoggjødsling i fylket. Deler av Buskerud fylke er innenfor restriksjonsområdet for gjødsling. Maksimalgrensen på 25 000 daa ble nådd i 2018 og vi vil kunne se lavere aktivitet de neste årene.

Nedgangen i skoggjødslingsaktiviteten kan også sees i sammenheng med tørkesommeren 2018. Aktørene som utfører gjødslingen i Buskerud var også engasjerte i skogbrannberedskap.

Tiltak i regionalt miljøprogram (fra kapittel 3.1.6.2.2.1 i TB)**Rapportere på**

Tiltak i regionalt miljøprogram er innrettet mot de regionale miljøutfordringene.

Søknadsomgangen i 2018 var det siste året med det regionale miljøprogrammet som tok til å gjelde i 2013. Antall søknader holdt seg stabilt fra

2017.

Jordbruksforhandlingene 2018 la føringer for virkemiddelbruken:

- Tilskudd til bratt areal: Fylkene som har tilskudd til bratt areal, skal bruke minst like mye midler til tiltaket som i dag og i tillegg skal intensjonen være å bruke den tildelingen som er avsatt per fylke.
- Tilskudd til seterdrift: For seterdrift der oppholdstid på setra er 6 uker eller mer. Skal det gis minimum 50 000 kr i tilskudd. Det kan fortsatt gis tilskudd er oppholdstida er mindre enn 6 uker (4-6 uker).
- Tilskudd til vannmiljøtiltak: Gjeninnføring av tilskudd til ingen/utsatt jordarbeiding i erosjonsrisikoklasse 1 og 2 i «andre områder».

Som følge av disse prioriteringene fikk Buskerud 800 000 kr ekstra til tilskudd til bratt areal, 600 000 kr ekstra til tilskudd til seterdrift og 600 000 kr ekstra til endring vannmiljø og luft (i sum 2 mill kr), jf Prop 94 S (2017-2018) tabell 1.27. Bevilgningen til Buskerud for søknadsomgangen i 2018 er 24,7 mill kr, 2 mill kr mer enn for 2017.

For å imøtekomme disse føringene ble satsen for tilskudd til bratt areal økt vesentlig, fra 150 kr per daa i 2017 til 235 kr per daa i 2018. Tilskudd til seterdrift ble inndelt i to intervaller – nytt intervall over 6 ukers opphold på seter med endelig sats kr 55 000 pr seter, og som før 4-6 ukers opphold på seter med endelig sats på kr 38 000 kr per seter. Tilskuddsklassene «Liten erosjonsrisiko» og «Middels erosjonsrisiko» ble gjeninnført i uprioriterte områder (dvs. over marin grense).

Buskerud er foregangsfylke for kunnskap om jord og jordkultur. Arbeidet synliggjort behovet for økt oppmerksomhet hos jordbrukerne om god jordhelse. Gjennom det regionale miljøprogrammet har vi etablert tilskuddsordninger som gir jordbruksforetakene støtte til å prøve ut tiltak for å bedre jordstrukturen i åpen åker med jordstrukturproblemer og dreneringsbehov. Det gis også tilskudd til tiltak for å øke det organiske innhold i dyrka mark ved tilførsel av egenprodusert kompost. Bruk av utstyr for presisjonsgjødsling for optimal tildeling av mineralgjødsel er også et tiltak som det gis tilskudd til for å stimulere til mer bruk av slikt utstyr.

Fylkesmannen i Buskerud har i 2018 samarbeidet med Fylkesmannen i Østfold og Fylkesmannen i Oslo og Akershus om nytt regionalt miljøprogram. Miljøutfordringene, både hva gjelder forurensning og kulturlandskap i Buskerud, er forskjellige fra de andre fylkene. Det har vært en meget krevende prosess å komme fram til prioriteringer og tilstrekkelig målrettede tiltak, innenfor de rammene som Landbruksdirektoratet har lagt. Nytt regionalt miljøprogram og forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, for Oslo og Viken, ble oversendt til Landbruksdirektoratet til godkjenning før jul.

3.1.1.15 Andre oppdrag

Det er ikke meldt vesentlige avvik på andre oppdrag i tildelingsbrevet.

3.1.2 Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger

3.1.2.1 Den offentlige boligsosiale innsatsen skal være helhetlig og effektiv

Fylkesmannens avdeling for plan har sammen med sosial og helse hatt dialog med Husbankens kontaktpersoner på det boligsosiale arbeidet. Husbanken og Fylkesmannen avtale å ha en gjensidig utveksling av informasjon om planprogram i kommunene. Videre avtalte man å utveksle gode eksempler på kommunale planer mellom Husbanken og Fylkesmannen.

Boligsosialt arbeide ble tatt inn som tema i Plansamlingen høsten 2018.

Husbanken ble invitert med på det siste møtet i Buskerud for NAV direktør, KS, rådmannsutvalget samt avtroppende ledelse av FM Buskerud og påtroppende ledelse for FM Oslo og Viken. Målet med møtet var å gjensidig informere om ny organisering fra 1/1-19 på regionalt nivå.

Vi hadde en målsetning og et ønske om å delta på Husbankens by og tettstedsprogram, men omstillingsprosessen vi har hatt i 2018 gjorde at dette måtte nedprioriteres.

3.1.2.2 Tilsyn skal være samordnet, målrettet og medvirke til læring og forbedring

Fokus på læring og forbedring er holdt høyt fra flere av våre oppdragsdirektorat og -departement. Likeledes viktigheten av barns medvirkning.

På barnehage-, utdanning og barnevernområdet, er funn fra våre tilsyn med sektor og læringspunkter, fast på agendaen på samlinger med myndighetene. Vi har i 2018 fortsatt å jobbe med barns medvirkning i tilsyn, i tillegg til å ha fokus på kvalitet.

Embetet har i flere år hatt en gruppe på tvers av avdelinger som har fokus på intern og ekstern samordning av tilsyn og forbedring/læring. I tillegg til at de statlige tilsynsmyndighetene er med, opplever vi det som svært nyttig å ha Kommunerevisjonen med. I 2018 har samarbeidet med Kommunerevisjonen gjort at Fylkesmannen har latt være å gjennomføre tilsyn på barnevernområdet som følge av at revisjonen selv ønsket å gjennomføre det. Gjennom styrkingen av det kommunale selvstyret i kommuneloven og endringer i tilsynsbestemmelsene der, er det et økt fokus på samhandling med myndighetene og deres internkontroll og interne revisjoner - før staten går inn med tilsyn. Vi opplever at vår faste samhandlingsarena bidrar til å holde dette fokuset høyt.

Samordning av tilsyn er likevel krevende. Vi skriver igjen at her ville det lettet arbeidet dersom det forelå et felles digitalt verktøy for samordning tilsyn - der både stat og kommunerevisjon kunne lagt inn planlagte tilsyn. Nå publiseres planer, varsler og tilsynsrapporter på de ulike aktørenes nettsteder.

Alle tilsyn på Helsetilsynets områder (fra kapittel 3.2.1.2.1.1 i TB)

Rapportere på

Alle tilsyn på Helsetilsynets områder hvor det er funnet brudd på lov- og forskriftskrav er avsluttet (dvs. praksis er endret) innen en avtalt frist.

Alle tilsyn på Helsetilsynets områder følges opp etter Helsetilsynets retningslinjer. På de aller fleste områder og saker blir tilsyn, hvor det er funnet avvik, lukket etter oppfølging og innhenting av dokumentasjon. I de fleste tilfeller er det flere runder med innhenting av dokumentasjon, men som hovedregel følger kommunens tjenester dette opp i tråd med avtalte frister. Fylkesmannen i Buskerud hadde i 2018 en oversendelse til Helsetilsynet for vurdering av pålegg, etter avvik i tjenestene til utviklingshemmede i en kommune

3.1.2.3 Klimahensyn skal ivaretas i alle sektorer

Klima trekkes fram i flere sammenhenger i våre oppdragsdokumenter, men det er lite konkrete tiltak som skal gjennomføres. Fylkesmannen har i 2018 fortsatt samarbeidet om Klima og landbruk med Fylkesmannen i Troms. Dette arbeidet ble trappet ned til et minimum fra sommeren 2018 da Fylkesmannen måtte prioritere det store antallet avlingsskadesøknader på grunn av tørken.

På miljøområdet har vi vurdert søknadene om Klimasatsmidlene på vanlig måte som tidligere år.

For øvrig mener vi at mye av klimaarbeidet til Fylkesmannen er knyttet til planarbeidet og til beredskapsarbeidet. Se disse punktene annet sted i årsrapporten.

Minimum 50 % av kommunene tilfredsstillt krav (fra kapittel 3.2.1.3.1.1 i TB)

Rapportere på

Minimum 50 % av kommunene tilfredsstillt krav.

Vi har i 2018 prioriterer å følge opp klimahensyn i våre uttalelser til arealplaner og dispensasjonssaker etter plan- og bygningsloven.

Andel kommuner som tilfredsstillt statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging

Resultatmål	Resultat	Andel kvalitetssikret
50 %	- 26 %	24 %

Kun 5 av 21 kommuner har oppdaterte Klima- og energiplaner, vi har derfor ikke vurdert alle kommuneplanene opp mot planretningslinjen

Alle kommuner i fylket skal ha mottatt bistand til KE-planlegging (fra kapittel 3.2.1.3.1.2 i TB)

Rapportere på

Alle kommuner i fylket har mottatt bistand til klima- og energiplanlegging, herunder veiledning til ny klimagasstatistikk og statlige forventninger til klima- og energiplanleggingen.

Fylkesmannen har informert om klimagasstatistikk og statlige forventninger til klima- og energiplanleggingen, blant annet på årlig plansamling for alle kommunene som arrangeres i samarbeid med Fylkeskommunen.

Mottatt bistand til klima- og energiplanlegging

Antall kommuner i fylket	Antall kommuner som har mottatt bistand til klima- og energiplanlegging	Resultat
21	19	- 2

Fylkesmannen har ikke aktivt bistått hver enkelt kommune, men vi har gjennom planseminar veiledet alle kommunene som deltok. Vi er aktivt ute for å få flest mulig kommuner til å delta.

3.1.2.4 Fylkesmannen understøtter nasjonale myndigheters og kommunenes arbeid med flyktningssituasjonen

Fylkesmannen i Buskerud har i 2018 gjennomført samlinger for lærere i opplæringen i norsk og samfunnskunnskap, deltatt i ledernetverk i voksenopplæringen. Det er også gjennomført samling for voksenopplæringen og flyktningstjenesten i Buskerud i samarbeid med IMDi.

Andel flyktninger bosatt innen (fra kapittel 3.2.1.4.1.1 i TB)

Rapportere på

Andel flyktninger bosatt innen 6 måneder etter at vedtak som danner grunnlag for bosetting eller reisetillatelse er gitt: 90 % Resterende andel skal være bosatt innen 12 måneder.

Den praktiske og konkrete bosettingen hører inn under ansvarsområdet til IMDI. Vi viser til deres rapportering.

Andel enslige mindreårige bosatt (fra kapittel 3.2.1.4.1.2 i TB)**Rapportere på**

Andel enslige mindreårige bosatt innen 3 måneder etter at vedtak som danner grunnlag for bosetting eller reisetillatelse er gitt: 80 %.

Se pkt. over om rapportering fra IMDI.

3.1.2.5 God samordning i opprydding av marin forsøpling

Det har vært avholdt to møter med aktuelle organisasjoner for å samordne arbeidet med Marin forsøpling i 2018.

3.1.2.6 Andre oppdrag

Det er ikke meldt vesentlige avvik på andre oppdrag i tildelingsbrevet.

3.1.3 Rettssikkerhet skal være ivare tatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene**3.1.3.1 Høy kvalitet i veiledning, kontroll, tilsyn og saksbehandling**

På barnehage og utdanningsområdet har vi hatt særlig fokus på kvalitet i oppgaveløsningen i en tid der vi har stått i omstilling.

Klagebehandling og tilsyn er oppgaver som planlegges, gjennomføres og evalueres i samarbeid med blant annet jurister og pedagoger. Vi mener tverrfaglighet er en nøkkel til kvalitet. Det samme gjelder samtaler med barn. Erfaringene er at vi treffer godt med temaer for tilsyn, med funn og ikke minst måten vi gir oppfølging til kommunene på. Der vi ikke har funnet avvik, er tilbakemeldingene positive ved at embetet setter viktige temaer på dagsordenen. Ikke minst virker det bevisstgjørende og bidrar til å forsterke god praksis. Tross ROS vurderinger ser vi at enkelte av tilsynene kan slå ut uten avvik. Dette kan skyldes at vi ikke har forhåndskunnskap om det spesifikke temaet vi fører tilsyn med i kommunene, slik at det er vanskelig å skille ut kommunene på forhånd etter en ROS vurdering.

Fylkesmannen kan som kjent føre tilsyn med barnehager direkte.

Vi har styrket avdelingen med tanke på dette. Vi har vurdert direktetilsyn i flere tilfeller og gjort en del forberedelser for å kunne være klare til å gjennomføre etter at vi har fått noen alvorlige henvendelser på saker i enkeltbarnehager. Vi har vurdert kommunenes egen oppfølging av de barnehagene vi var bekymret for. I 2018 åpnet vi tilsyn med en kommune som myndighet på bakgrunn blant annet av opplysninger fra enkeltbarnehager.

Det er lav terskel for å be om veiledning hos Fylkesmannen. En del av denne skjer over telefon, og vi er opptatt av å gi rask og kvalifisert veiledning. Annen veiledning foregår i møter, på konferanser og i tilknytning til tilsyn. Det går mye veiledningsressurser til 9 A i opplæringsloven, og vi har grunn til å tro at det bidrar til å skolere og mobilisere innsatsen for bedre skolemiljø

Omfangskrav for Buskerud (fra kapittel 3.3.1.1.1.5 i TB)**Rapportere på**

Omfangskravet på 50 poeng skal være oppfylt.

Omfangskravet på 50 poeng er oppfylt. FMBU har registrert til sammen 57 tilsynspoeng i 2018.

Bedre skolemiljø (fra kapittel 3.3.1.1.2.1 i TB)**Rapportere på**

Alle skoleeiere skal ha fått nødvendig oppfølging for å sikre en enklere, raskere og tryggere behandling av saker om elevenes skolemiljø på skolenivå.

En hovedprioritering i 2018 har vært at færre elever skal føle seg mobbet i Buskerud. Vi har tro på at det er fruktbart å kombinere de såkalte

harde virkemidlene våre som håndhevingsinstans og tilsyn som vi har hatt på området, med de mer myke virkemidlene som informasjon veiledning og dialog med sektor. Vi synes det har vært vellykket å invitere oss inn på arenaer som skoleeierne allerede har, slik som rektormøter. Alle skoleeierne i Buskerud har vært invitert til dialogmøter om temaet der de kan ta opp hva de synes er utfordrende i disse sakene og hva vi ser som utfordringer. Alle skoleeierne er også invitert og oppfordret til å ta i bruk RefLex. Vi har hatt samarbeidskonferanse om Fagfornyelse, Livsmestring og Rammeplanen der både skolemiljø, spesialundervisning og psykisk helse har vært temaer for relevante aktører i sektor.

Vi har etablert fast samarbeid med mobbeombudet som også bidrar til å gjøre oss og ordningen kjent og til å ha en helhetlig tilnærming til sektor. I 2018 har kommunene i regionen ønsket å videreføre skoleringen av PPT i skolemiljøarbeid og PPT er med på et pilotprosjekt i regi av Høyskolen på Innlandet. Vi opplever at denne skoleringen er et viktig arbeid inn i skolemiljøarbeidet.

Buskerud har ikke fått så mange enkeltsaker til behandling under ordningen. Vi har også jobbet med å gjøre ordningen og Fylkesmannen kjent for elever og foreldre. Etter samtaler med ulike elevgrupper ble vi anbefalt å lage en plakat om oss med telefonnummer og kontaktopplysninger. Plakaten er oppfordret brukt på alle skolene.

Vi opplever også at det har vært nyttig å se arbeidet med opplæringsloven kap 9 A i sammenheng med andre statlige satsninger som desentralisert ordning, inkluderende barnehage- og skolemiljø og Læringsmiljøprosjektet.

Minimum 2 tilsyn per år. (fra kapittel 3.3.1.1.3.1 i TB)

Rapportere på

Minimum 2 tilsyn per år.

Fylkesmannen i Buskerud har gjennomført tilsyn mot kommunene Hol og Hole i 2018. Temaet for tilsynene var det nasjonale temaet (Individuell plan)

Alle klagesaker er behandlet innen (fra kapittel 3.3.1.1.4.1 i TB)

Rapportere på

Alle klagesaker er behandlet innen 12 uker, jf. § 7-1 bokstav d, i byggesaksforskriften

Vi har ikke nådd målet om at alle klagesaker (152 saker) skal være avgjort innen 12 uker (84 dager). 97 saker er behandlet innen 12 uker og 55 behandlet utover 12 uker. For de 55 klagesakene har gjennomsnittlig overskridelse vært på 35 dager. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for alle behandlede klagesaker har vært 76 dager.

Hovedårsaken til at vi ikke har nådd målet om at alle klagesaker skal være avgjort innen 12 uker er begrenset saksbehandlingskapasitet blant annet som resultat av omorganisering av fylkesmannsembetene. Flere saksbehandlere har sluttet i 2018 grunnet ny organiseringsmodell for FMOV uten at disse er blitt erstattet i FMBU.

Saksbehandlingstid i antall uker for klager over kommunens vedtak i byggesaker etter plan- og bygningsloven

Resultatmål	Differanse	Oppnådd andel av totalt antall behandlede saker	Totalt antall behandlede saker	Antall behandlede saker innen 12 uker
100 %	- 36 %	64 %	152	97

Alle klagesaker der det er gitt (fra kapittel 3.3.1.1.4.2 i TB)

Rapportere på

Alle klagesaker der det er gitt utsatt iverksetting etter forvaltningsloven § 42, er behandlet innen 6 uker, jf. § 7-1 bokstav e, i byggesaksforskriften

Saksbehandlingstid for klagesaker der det er gitt utsatt iverksetting etter forvaltningsloven § 42

Resultatmål	Differanse	Oppnådd andel av totalt antall behandlede saker	Totalt antall behandlede saker	Antall behandlede saker innen 6 uker
100 %	- 50 %	50 %	2	1

Alle klagesaker er behandlet innen 12 uker (fra kapittel 3.3.1.1.5.1 i TB)

Rapportere på

Alle klagesaker er behandlet innen 12 uker

Vi har ikke nådd målet om at alle klagesakene er avgjort inne 12 uker. Men 18 av i alt 20 klagesaker er behandlet innen 12 uker. Gjennomsnittlig

overskridelse er 30 dager.

Årsaken er manglende saksbehandlingskapasitet.

Saksbehandlingstid i antall uker for klager over kommunens vedtak i klager over reguleringsplan

Resultatmål	Differanse	Oppnådd andel av totalt antall behandlede saker	Totalt antall behandlede saker	Antall behandlede saker innen 12 uker
100 %	- 10 %	90 %	20	18

Alle ekspropriasjonssaker i førsteinstans (fra kapittel 3.3.1.1.6.1 i TB)

Rapportere på

Alle ekspropriasjonssaker i førsteinstans på plan- og bygningsrettens område er behandlet innen 12 uker

Saksbehandlingstid i antall uker for ekspropriasjonssaker på plan- og bygningsrettens område

Resultatmål	Differanse	Oppnådd andel av totalt antall behandlede saker	Totalt antall behandlede saker	Antall behandlede saker innen 12 uker
100 %	- 100 %		0	0

Alle ekspropriasjonssaker som klageinstans (fra kapittel 3.3.1.1.6.2 i TB)

Rapportere på

Alle ekspropriasjonssaker som klageinstans på plan- og bygningsrettens område er behandlet innen 12 uker

Saksbehandlingstid i antall uker for ekspropriasjonssaker (klageinstans) på plan- og bygningsrettens område

Resultatmål	Differanse	Oppnådd andel av totalt antall behandlede saker	Totalt antall behandlede saker	Antall behandlede saker innen 12 uker
100 %	- 100 %		0	0

Budsjettmål for FMBU (fra kapittel 3.3.1.1.7.1 i TB)

Rapportere på

FMBU skal gjennomføre om lag 35 endags- og flerdagstilsyn i 2018, tilsvarende gebyrinntekter på minimum 500 000 kroner.

Det er gjennomført 52 tilsyn og inntektene har vært på 904 200

Gebyrfinansierte tilsyn - resultatmål 500 000kr

Resultatmål	Differanse	Gebyrinntekter i kroner fra tilsyn
500 000	404 200	904 200

Kompetanse i regelverket på barnehage- og opplæringsområdet (fra kapittel 3.3.1.1.8.1 i TB)

Rapportere på

All saksbehandling knyttet til klagesaker, tilsyn og håndheving av skolemiljø saker skal være utført med riktig kvalitet i tråd med regelverket og instruksjer.

Fylkesmannen har vært særlig opptatt av dette målet i 2018 siden vi har stått i omstilling. Vi har vært bevisst risikoen for å tape oppdraget av syne når vi er opptatt av intern omorganisering. Vi opplever at fokuset har bidratt til måloppnåelse i en krevende tid med omstilling.

Vi har også en sammensetning av arbeidstakere som er med på ivareta resultatmålet, med henholdsvis jurist-, pedagog- og økonomikompetanse for å nevne noe.

Vi opplever også at vår interkontroll er med å støtte opp under dette målkravet.

3.1.3.2 Effektiv og korrekt lov- og tilskuddsforvaltning

Fylkesmannen har behandlet lovsaker på landbruksområdet og foretatt tilskuddsforvaltning som pålagt også i 2018. Lovsaksbehandlingen har dessverre fått økende saksbehandlingstid i 2018 pga turnover blant jurister på tilgrensende fagområder bygg og plan.

Tilskuddsforvaltningen har vært krevende i 2018 med meget høyt arbeidspress pga det store antallet avlingsskadesaker etter årets tørkesommer. Deler av kontrollarbeidet ble derfor nedprioritert høsten 2018 får å få behandlet avlingsskadesaker.

Gjennomført kontroll i henhold til kontrollplan (fra kapittel 3.3.1.2.1.1 i TB)

Rapportere på

Gjennomført kontroll i henhold til kontrollplan.

Fylkesmannen i Buskerud utarbeidet risikobasert kontrollplan for 2018 for tilskuddsordningene innenfor jord- og skogbruk. Planen var ferdig innen fristen 1.4.2018.

Samtlige tilskuddsordninger innenfor produksjonstilskudd, regionale miljøtilskudd, velferdsordninger, SMIL, erstatningsordningene og diverse andre ordninger ble risikovurdert i februar/mars 2017. I 2018 var det kun mindre justeringer i regelverket for aktuelle ordninger og lite som tilsa endret risiko. Fylkesmannen vurderte behovet for en ny, fullstendig risikovurdering for alle tilskudds- og erstatningsordningene i 2018, og kom til at det ikke var nødvendig. De nye søknadsfristene og nytt elektronisk søknadsskjema for produksjonstilskudd, som ble innført i 2017, ble vurdert av Fylkesmannen til ikke å innebære noen økt risiko for feil ved utfylling og saksbehandling av søknadene. Både elektronisk søknadsskjema og nytt elektronisk saksbehandlingssystem har totalt sett bedre funksjoner enn tidligere systemer, for å hindre søkere og saksbehandlere i å gjøre feil. Kontroll av saksbehandlingen på dette området bør forventes til nye rutiner er etablert og kommunene har opparbeidet seg erfaring. Fylkesmannen mener at opplæring og veiledning av saksbehandlere i kommunene er viktigere enn kontroll ved innføring av nye saksbehandlingsverktøy.

Planen for forvaltningskontrollen i 2018 omfattet følgende ordninger:

- Tiltak i beiteområder
- Tilskudd til avløsning ved sykdom
- Tilskudd til drenering
- Tilskudd til økologisk landbruk (innenfor produksjonstilskudd)
- Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)
- Planlegging og godkjenning av landbruksveier
- Rutiner for oppdatering av AR5

Kontrollplanen omfattet også kontroll av hvordan kommunene har fulgt opp avvik og merknader siden forrige forvaltningskontroll og hvordan status er nå. Habilitet, delegasjon, rutinebeskrivelser, saksbehandlernes kompetanse og tilgjengelige ressurser for forvaltning av landbruksoppgaver i kommunen, er rutinemessig punkter som blir tatt opp med kommunene ved kontrollen.

Fylkesmannen kontrollerer rutinemessig de fleste vedtak om utbetaling av tilskudd på ulike ordninger, som kommunene oversender til Fylkesmannen for effektivisering av utbetaling.

Kontroll av foretak og oppfølging av avvik

Foretak	Ordninger / omfang	Registrerte avvik	Oppfølging av avvik
A-F	Reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk	Ingen	Ingen

Veterinære reiser: Søknadene er ofte feil utfyllt, eksempelvis feil summeringer, feil km-sats og misforståelser mht fradrag. Hvilke dyreslag som inngår i grunnlaget for tilskudd, misforstås. Det er ofte feil i søknader fra nye veterinærer. Fylkesmannen kontrollregner rutinemessig alle søknadene og feil rettes før utbetaling. Fylkesmannen har ikke funnet grunnlag for avkorte utbetalinga utover selve feilrettinga. Fylkesmannen har kontrollert 6 av 75 søknader før utbetalingene i 2018. Kravet om at 5 % av søknadene skal kontrolleres ved hver søknadsomgang, er oppfylt. Ved kontrollen innhentes kopi av fakturaer og innrapporteringer av inseminasjonsbesøk til Geno. Vi sjekker om rekvirenten er berettiget produksjonstilskudd.

Kontroll av foretak - husdyrkonsesjon

Betegnelsen på rapporteringskrav	Svar
Er kontroll av foretak på husdyrkonsesjonsområdet gjennomført i samsvar med Ldirs rundskriv?	Nei
Antall kontrolltiltak av foretak der det er innhentet opplysninger utover det som er tilgjengelig i egne systemer	0
Antall kontrolltiltak av foretak som er fulgt opp etter kontroller i 2017	0
Antall kontrolltiltak av foretak som skal følges opp vedr produksjonsgrensen i 2019	0
Antall kontrolltiltak av foretak det er gjennomført stedlig kontroll hos i 2018	0
Antall kontrolltiltak av foretak som er kontrollert pga mistanke om driftsfelleskap	0
Antall kontrolltiltak av foretak som er ilagt standardisert erstatning	0
Antall kontrolltiltak av foretak som er ilagt standardisert erstatning pga driftsfelleskap	0
Antall kontrolltiltak av foretak som er kontrollert, men vedtak om standardisert erstatning er under arbeid	0
Beløp som er ilagt i standardisert erstatning	0

Det er ikke gjennomført kontroll av foretak på husdyrkonsesjonsområdet, grunnet omprioritering av arbeidsoppgaver som følge av høyt antall erstatningssaker etter tørken sommeren 2018.

Kontroll av foretak - tilskudd og erstatninger

Ordning	Er kontrollpunkter fastsatt?	Effekter av kontrollpunktene
Ingen	Ja	

Fylkesmannen planla ikke kontroll av foretak i 2018, utover de pålagte kontrollen innenfor husdyrkonsesjon, veterinære reiser og tidligpensjon. Det er i løpet av 2018 ikke kommet meldinger om misligheter eller andre opplysninger som har gjort at Fylkesmannen har sett behov for kontroll av foretak på andre ordninger enn de foran nevnte.

Inntektskontroll av tidligpensjonsmottakere

Betegnelsen på rapporteringskrav	Svar
Saker kontrollert som følge av avvik i kontrolliste	0
Saker funnet i orden	0
Saker med feil	0
Beskrivelse av feilene	

Det er ikke gjennomført kontroll av tidligpensjonsmottakere, grunnet omprioritering av arbeidsoppgaver som følge av høyt antall erstatningssaker etter tørken sommeren 2018.

Gjennomført risikobasert forvaltningskontroll (fra kapittel 3.3.1.2.1.2 i TB)

Rapportere på

Gjennomført risikobasert forvaltningskontroll av 20 % av kommunene.

Fylkesmannen planla å kontrollere 5 kommuner i 2018. Det er 23,8% og innenfor kravet om at minst 20% av kommunene skal kontrolleres hvert år. Som følge av det store antallet erstatningssaker etter tørken sommeren 2018, måtte Fylkesmannen omprioritere på arbeidsoppgavene. Dette ble varslet til Landbruksdirektoratet tidlig på høsten 2018. Omprioriteringene førte til at det kun ble gjennomført kontroll hos 3 av de 5 kommunene.

Forvaltningskontroller av kommunene

Kommune	Ordninger / omfang	Registrerte avvik	Oppfølging av avvik
Øvre og Nedre Eiker	Tilskudd til tiltak i beiteområder. Tilskudd til drenering. Tilskudd til avløsning ved sykdom. Produksjonstilskudd - tilskudd til økologisk landbruk. Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket. Tilskudd til landbruksvei. Vedtak om bygging av landbruksvei. Rutiner for oppdatering av AR5. Om kommunen har forbedret sine rutiner på områder der det ble avdekket avvik ved forrige forvaltningskontroll (2013).	3 avvik: Avvik 1 (drenering) - tiltak er godkjent selv om det er påbegynt før saken er ferdig behandlet. Avvik 2 (avløsning ved sykdom) - mangelfull dokumentasjon på næringsinntekt. Avvik 3 (avløsning ved sykdom) - mangelfullt utfylte søknader.	Kommunen har gitt tilbakemelding på hvordan avvikene skal lukkes, men Fylkesmannen har ikke lukket avvikene.
Flesberg	Tilskudd til avløsning ved sykdom. Produksjonstilskudd - tilskudd til økologisk landbruk. Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket. Tilskudd til landbruksvei. Vedtak om bygging av landbruksvei. Om kommunen har forbedret sine rutiner på områder der det ble avdekket avvik ved forrige forvaltningskontroll (2015).	9 avvik: Avvik 1 (avløsning ved sykdom) – mangelfull dokumentasjon på næringsinntekt. Avvik 2 (avløsning ved sykdom) - mangelfull dokumentasjon på søkers utgifter til avløsning ved bruk av privat avløser. Avvik 3 (SMIL) - det er innvilget og utbetalt tilskudd til et omfattende hydroteknisk tiltak (senking av bekk og plastring av kanter) uten at saken er vurdert etter Lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. § 7, Lov om vassdrag og grunnvann § 12 og Lov om forvaltning av naturens mangfold §§ 8 til 12. Avvik 4 (SMIL) - det er innvilget tilskudd til restaureringstiltak uten vurdering av regional kulturminnemyndighet. Avvik 5 (SMIL) - tiltak er innvilget tilskudd selv om det er påbegynt før saken er ferdig behandlet. Avvik 6 (SMIL) - utbetalinger er foretatt uten tilstrekkelig dokumentasjon av utgifter. Avvik 7 (SMIL) - manglende vurdering mht. Naturmangfoldloven §§ 8-12. Avvik 8 (NMSK) - kommunen kan ikke dokumentere at det søkes om tilskudd på tiltaket. Stedsangivelse for utført arbeid manglet på enkelte bilag. Avvik 9 (NMSK) – kommunen kan ikke dokumentere at det er gjennomført kontroll på minimum 10 % av tiltakene som er bevilget tilskudd.	Ikke fulgt opp ennå pr 31.12.2018.

Forvaltningskontroller av kommunene, 20%

Resultatmål	Differanse resultatmål	Resultat	Antall gjennomførte forvaltningskontroller	Antall kommuner i fylket
20 %	- 6	14 %	3	21

Som følge av det store antallet erstatningssaker etter tørken sommeren 2018, måtte Fylkesmannen omprioritere på arbeidsoppgavene. Dette ble varslet til Landbruksdirektoratet tidlig på høsten 2018.

Andel avvik avdekket under (fra kapittel 3.3.1.2.1.3 i TB)

Rapportere på
Andel avvik avdekket under kontroll som er fulgt opp: 100 %.

Det er skrevet fullstendig kontrollrapport fra kontrollen hos 2 kommuner med felles landbrukskontor (Øvre og Nedre Eiker) og foreløpig kontrollrapport etter kontrollen hos den tredje kommunen (Flesberg). Fylkesmannen har mottatt tilbakemelding etter kontrollen hos først nevnte, men har foreløpig ikke fulgt opp dette. I mangel av endelig rapport til Flesberg, har kommunen ikke fått noen pålegg eller frist for å gi tilbakemelding.

3.1.3.3 Befolkningen har tillit til tjenestene og får ivaretatt sin rett til forsvarlige og nødvendige tjenester

På områdene for Arbeid og velferdsdirektoratet har Fylkesmannen i Buskerud over flere år hatt en streng prioritering av klagesaker. Buskerud er 5% fylke men har over flere år hatt 10% av klagen. Til tross for det blir 98% av sakene behandlet innenfor fristen for saksbehandling. 84% av klagesakene etter lov om sosiale tjenester blir opprinnelig vedtak fra NAV stadfestet. Fylkesmannen i Buskerud har gjennomført to LOT tilsyn på både NAV og psykisk helse og har også laget et egetinitiert tilsyn for å se på tilgjengeligheten ved akutte henvendelser om nødhjelp. NAV har i mange kommuner redusert sine fysiske åpningstider og legger til rette for mer digitale henvendelser. Ved denne overgangen fikk Fylkesmannen økt antall henvendelser fra mennesker som ikke fikk kontakt med sin saksbehandler, i høst 2018 har dette normalisert seg og vi har lite henvendelser på tilgjengelighet. Vi legger derfor til grunn at de fleste får ivaretatt sin rett til forsvarlige og nødvendige tjenester i kontakten med NAV

På området for Helse har Fylkesmannen i Buskerud over år jobbet ned restanser på både rettighetsklager og tilsynssaker. Vi er nå innenfor grensene for vår saksbehandlingstid på rettighetsklager. Kort saksbehandlingstid både i kommune og i klageinstansen er avgjørende for tilliten til tjenestene og at rettsikkerheten ivaretas på en god måte.

Det er stor variasjon mellom kommuner og mellom ulike tjenester innad i kommuner om brukerne får ivaretatt forsvarlige og nødvendige tjenester. Fylkesmannen ser f eks at det er mange sykehjem som ikke fatter vedtak om bruk av tvang for å gi nødvendig helsehjelp. Det er grunn til å anta at det mange steder er mangel på kunnskap om regelverket knyttet til tvang.

På tilsyn med tjenester som gis til mennesker med utviklingshemninger det funnet avvik på alle tilsyn gjennomført i 2018. Det er også ved enkelte steder konstatert avvik som innebærer at tjenestene ikke er forsvarlige.

Median saksbehandlingstid for tilsynssaker (fra kapittel 3.3.1.3.3.1 i TB)

Rapportere på

Median saksbehandlingstid for tilsynssaker: 6 måneder eller mindre.

Fylkesmannen har i løpet av 2018 hatt flere utskiftninger av assisterende fylkesleger. Dette har medført at vi har hatt vakanse i ansettelsesperiodene, som igjen har gitt utfordringer med å holde saksbehandlingstiden nede på tilsynssaker. Til tross for omstilling og vakanse har vi likevel klart å holde median saksbehandlingstid på 41%

Median saksbehandlingstid for tilsynssaker: 6 måneder eller mindre (Helse/omsorg)

Saksområde	Resultatmål	Prosentpoeng	Resultat
Helse/omsorg	50 %	41 %	41 %

Median saksbehandlingstid for tilsynssaker(2) (fra kapittel 3.3.1.3.3.2 i TB)

Rapportere på

Median saksbehandlingstid for tilsynssaker: 5 måneder eller mindre

På sosialområdet har Fylkesmannen i Buskerud full måloppnåelse for saksbehandlingstid tilsynssaker

Median saksbehandlingstid for tilsynssaker: 5 måneder eller mindre (Sosial)

Saksområde	Resultatmål	Prosentpoeng	Resultat
Sosial	50 %	100 %	100 %

Avslutning av klagesaker: Minst (fra kapittel 3.3.1.3.3.3 i TB)

Rapportere på

Avslutning av klagesaker: Minst 90 prosent innen 3 måneder.

På helse og omsorgsområdet er nå Fylkesmannen i Buskerud på 91% og denne måloppnåelsen er resultatet av flere års innstas for å redusere restansene.

På sosialområdet er 98% av sakene behandlet innen målet, og dette er gjort til tross for at Buskerud har en høy andel av landets klagesaker

Saksbehandlingstid - Avslutning av klagesaker

Saksområde	Resultatmål	Prosentpoeng	Realitetsbehandlet innen 3 md.
Sosial	90 %	98 %	98 %
Helse/omsorg	90 %	91 %	91 %

Andel vedtak om bruk av tvang (fra kapittel 3.3.1.3.3.4 i TB)

Rapportere på

Andel vedtak om bruk av tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning som er overprøvd innen 3 måneder: Minst 90 %.

Våren 2018 var det var en periode på flere måneder med vakanse i stillingen som vernepleier, dette medførte økt saksbehandlingstid. På slutten av året fikk vi også en sykemelding som også gav lengere saksbehandlingstid, til tross for disse to momentene prioriterte vi området høyt og klare å oppnå at 82% av sakene ble tatt innen 3 måneder

Saksbehandlingstid - Vedtak om bruk av tvang og makt

Resultatmål	Prosentpoeng	Resultat
90 %	82 %	82 %

Andel søknader om dispensasjon (fra kapittel 3.3.1.3.3.5 i TB)

Rapportere på

Andel søknader om dispensasjon fra utdanningskrav som er behandlet innen 3 måneder: Minst 90 %.

95% av sakene er gjennomgått innen en måned, men 84% av sakene er behandlet innen 3 måneder. På dette området jobbet en vernepleier og en jurist, pga vakanse og sykmelding ble ikke lå man noe under på resultatkravet på 90%

Tilsynsaktiviteter(2) (fra kapittel 3.3.1.3.4.2 i TB)

Rapportere på

Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 170 poeng

Fylkesmannen i Buskerud har over flere år prioritert rettighetsklager og hendelsesbasert tilsyn for å komme ajour med store restanser. I 2018 prioriterte vi å ta noen tilsyn på helse og omsorgsområdet, og vi valgte å ha tilsyn knyttet til bruk av tvang ved helsehjelp fordi dette er et område med store konsekvenser for den enkelte pasienten. Vi var langt under resultatkravet på tilsyn, men måtte prioriterte restanser i tillegg til belastningen med forberedelse av omorganisering til nytt embete

Aktivitetsvolum av tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester

Resultatmål	Differanse	Resultat
170	- 120	50

Tilsynsaktiviteter(2) (fra kapittel 3.3.1.3.5.2 i TB)

Rapportere på

Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 40 poeng

Fylkesmannen i Buskerud har måttet prioritere arbeid med restanser på rettighetsklager og tilsynssaker i tillegg til belastningen med omstilling

Aktivitetsvolum av tilsyn med spesialisthelsetjenesten

Resultatmål	Differanse	Resultat
40	- 35	5

Tilsynsaktiviteter(2) (fra kapittel 3.3.1.3.6.2 i TB)

Rapportere på

Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 60 poeng

På grunn av utfordringer knyttet til omstilling måtte vi redusere tilsynsaktiviteten noe høsten 2019. Det å holde ajour med rettighetsklager (ikke få restanser) ble prioritert fremfor full måloppnåelse på tilsyn

Aktivitetsvolum av tilsyn med sosiale tjenester

Resultatmål	Differanse	Resultat
60	- 21	39

3.1.3.4 En effektiv og velfungerende vergemålsforvaltning som ivaretar rettsikkerhet og rettslikhet

Det er i løpet av 2018 fokusert mye på å finne mest mulig effektive løsninger for de oppgavene vi har, slik at vergehavere og vergene skulle bli best mulig ivaretatt. Vi har oppnådd alle våre resultatmål. Vi har fortløpende opphevet vergemål der vergehaver etter samtale med oss har gitt uttrykk for at han eller hun ikke har ønsket vergemål lenger, også der vergehaver ikke er ansett som samtykkekompetent. Etter presiseringen av lovforståelsen fra SRF har vi ikke opprettet vergemål, der personen ikke anses som samtykkekompetent av sin lege, og personen aktivt motsetter seg vergemål.

Det kom en presisering fra Sentral vergemålsmyndighet i februar/mars om at det for de personene som det bes om vergemål for, ikke skal opprettes vergemål når personen motsetter seg dette. Det gjelder også om personen vurderes til å ikke ha samtykkekompetanse. Denne endringen i praksis ble implementert umiddelbart, og på vergeopplæring våren 2018 fikk vergene bl a informasjon om regelendringen. Fylkesmannen tok i 2018 kontakt med alle personer hvor det ble søkt om vergemål. Vår praksis har medført at flere vergemål ble unnlatt. Løpende i løpet av 2018 har man også opphevet eller endret vergemål der vergehaver har motsatt seg vergemålet eller trukket sitt samtykke. Ved oppheving av vergemål gjøres det en vurdering om kriteriene for fratakelse av rettslig handleevne er tilstede, men Fylkesmannen i Buskerud har ikke hatt en økning i fratakelse av rettslig handleevne. I etterkant av oppslag i media om vergemål, har Fylkesmannen i Buskerud ikke hatt en nevneverdig økning i pågangen fra personer med vergemål eller vergen med ønske om oppheving av vergemål.

Opprettet vergemål (fra kapittel 3.3.2.1.1.1 i TB)

Rapportere på

Opprett vergemål – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 70 dager.

Fylkesmannen har jobbet hardt for å nå målet i forhold til opprettelse av vergemål. Det er i mange av sakene ganske tidkrevende med å innhente tilstrekkelige opplysninger og få avholdt samtale med vergetrengende. Målet ble likevel nådd, akkurat.

Saksbehandlingstid - Opprett vergemål – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 70 dager

Resultat	Resultatmål	Differanse
80 %	80 %	0 %

Fylkesmannens samtykke til bruk av kapital (fra kapittel 3.3.2.1.1.3 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannens samtykke til bruk av kapital – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 20 dager.

Det er viktig med rask utbetaling både for vergene og vergehavere, og oppgaven er høyt prioritert.

Saksbehandlingstid - Fylkesmannens samtykke til bruk av kapital – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 20 dager

Resultat	Resultatmål	Differanse
81 %	80 %	1 %

Godtgjøring og utgiftsdekning til verger og representanter (fra kapittel 3.3.2.1.1.4 i TB)**Rapportere på**

Godtgjøring og utgiftsdekning til verger og representanter – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 45 dager.

Vi er fornøyd med et resultat på 90%. Vergene har gitt uttrykk for at de er svært fornøyd med den jobben som gjøres på dette i Buskerud.

Saksbehandlingstid - Godtgjøring og utgiftsdekning til verger og representanter – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 45 dager

Resultat	Resultatmål	Differanse
90 %	80 %	10 %

For å beholde gode faste verger har vi prioritert å ha kortest mulig tid på godtgjøringene.

Klagesaksbehandling (fra kapittel 3.3.2.1.1.5 i TB)**Rapportere på**

Klagesaksbehandling – 80 % av klagen Fylkesmannen mottar på vergemålsområdet skal være behandlet innen 70 dager.

Det er viktig for klager og oss å få en endelig avgjørelse i klagesakene raskt. Klageavgjørelsene er viktige i det videre arbeid. Vi er derfor fornøyd med å ha et godt resultat på dette målet.

Klagesaksbehandling – 80 % av klagen Fylkesmannen mottar på vergemålsområdet skal være behandlet innen 70 dager

Resultat	Resultatmål	Differanse
84 %	80 %	4 %

Fylkesmannens kontroll av vergeregnskap (fra kapittel 3.3.2.1.2.1 i TB)**Rapportere på**

Alle vergeregnskap i sentralt uttrekk fra Statens sivilrettsforvaltning skal være kontrollert innen fristen.

Alle regnskapene som er trukket ut er kontrollert innen fristen. I tillegg er det gjort en stor jobb med å purre opp øvrige manglende regnskap og å følge opp disse sakene.

Alle vergeregnskap i sentralt uttrekk fra Statens sivilrettsforvaltning skal være kontrollert innen fristen

Resultat	Resultatmål	Differanse
100 %	100 %	0 %

Alle de uttrukne regnskapene ble kontrollert innen fristen, til tross for bemanningsutfordringer mm. Omprioriteringer gjorde at vi klarte oppgaven.

Digital innlevering av vergeregnskap (fra kapittel 3.3.2.1.3.1 i TB)**Rapportere på**

Andelen vergeregnskap som leveres digitalt via Altinn, skal være minst 50 %.

Vi har arbeidet med å få både faste og alminnelige verger til å bruke Altinn i større grad, og er fornøyd med å ha fått til en økning fra tidligere.

Andelen vergeregnskap som leveres digitalt via Altinn, skal være minst 50 %

Resultat	Resultatmål	Differanse
50 %	50 %	0 %

Digital innsending av søknader om vergedøtting og fylkesmannens samtykke (fra kapittel 3.3.2.1.4.1 i TB)**Rapportere på**

Andelen søknader om godtgjøring og søknader om fylkesmannens samtykke (bruk av kapital, salg av eiendom etc.) som leveres digitalt via Altinn, skal være minst 30 %

Vi har oppfordret vergene til å søke digitalt, når vi har kontakt med vergene på telefon, når vi holder kurs og ellers. Vi henviser til SRF's link til de digitale søknadene og sender ikke ut søknader i papir om de ikke uttrykkelig insisterer på det.

Andelen søknader om godtgjøring og søknader om fylkesmannens samtykke (bruk av kapital, salg av eiendom etc.) som leveres digitalt via Altinn, skal være minst 30 %

Resultat	Resultatmål	Differanse
47 %	30 %	17 %

Vi har fortløpende jobbet med å få opp andelen, og skulle gjerne hatt enda høyere prosentandel. Mange av våre verger er alminnelige verger, og noen av disse vil helst ikke søke digitalt.

3.1.3.5 Vergehaver skal ha høy grad av selvbestemmelse og vergemålene skal være individtilpassede

Fylkesmannen har i 2018 vektlagt en høy grad av selvbestemmelse for vergehaver både i forhold til vergens utførelse av oppdraget og vår saksbehandling av søknader fra vergene. Vårt mål har vært at vergemålet ikke skal oppleves som tvang. Vi har hatt interne gjennomganger av det på fagmøter og ved oppfølging av saksbehandlerne. I tillegg har retten til selvbestemmelse for vergehaver et stort fokus på kurs, samlinger og foredrag for verger, pårørende, det kommunale hjelpeapparatet m.fl. Vergemålene spisses mer enn tidligere, i den grad det er mulig på oppnevningstidspunktet, og senere i den løpende saksbehandling.

Individtilpasning av vergemål (fra kapittel 3.3.2.2.1.1 i TB)**Rapportere på**

Før et eventuelt vergemål opprettes, skal det foretas nødvendige undersøkelser slik at mandatet kan individtilpasses og ikke er mer inngripende enn nødvendig

Det er fokus på tilpasning av vergemålet ved oppretting av vergemål og senere, når vi får tilbakemelding fra vergehaver og vergen. Vi baserer oss på det personen med behov for verge selv ønsker, enten det kommer frem i begjæringen, samtykkeerklæring eller i samtalen med han eller henne. Noen ganger er det først etter at vergemålet kommer i gang at vi vet nok til å tilpasse det mer. Det legges stor vekt på at det ikke skal være mer inngripende enn det som er nødvendig for vergehaver.

3.1.4 Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk**3.1.4.1 Økt kvalitet og kompetanse i kommunene**

Implementering av ny rammeplan: Fylkesmannen startet i 2017 et tett faglig samarbeid med Høgskolen i Sørøst-Norge, nåværende universitet (USN). Dette samarbeidet har fortsatt også i 2018. Universitetet har hatt i oppdrag å bidra til å øke analysekompetansen til barnehagemyndighetene. Hvorpå myndighetene har arbeidet for at alle barnehageeiere/barnehager i egne kommuner har tatt i bruk ny

rammeplan. Se førøvrig punkt 7.3.8.6.

Regional ordning: Fylkesmannen i Buskerud har gjennom hele 2018 hatt et tett samarbeid med de embetene som vi skal slå oss sammen med (Østfold og Oslo/Akershus). Hele 2018 har vært brukt til å forberede, samordne og etablere samarbeidsforum og arbeidsgrupper med barnehageeiere, fagforeninger, fylkeskommuner, barnehagemyndigheter, UH-sektoren og andre aktører. Dette arbeidet er godt i gang. Disse forumene og arbeidsgruppene skal være partnerskap med likeverdige parter.

FMBU er opptatt av å se statlige strategier og kompetanseheving av kommunene i sammenheng med andre virkemidler som informasjon, veiledning og tilsyn. På barnehage- og utdanningsområdet har vi faste treffpunkt gjennom året med myndighet og skoleeiere der vi har kvalitet og kompetanse på ulike områder som faste punkter på agendaen.

Vi opplever at de samarbeidsforaene vi sitter i sterkt er med å bidra til økt kvalitet og kompetanse i kommunene.

Oppfølging av skoleeiere som ikke har igangsatte tiltak (fra kapittel 3.4.1.1.1 i TB)

Rapportere på

Alle skoleeiere, som er omfattet av oppfølgingsordningen og ikke har igangsatte tiltak, skal ha fått nødvendig oppfølging fra fylkesmannen.

Fylkesmannen har to kommuner med i oppfølgingsordningen. Begge har igangsatt tiltak, den ene får støtte fra Veilederkorpset, den andre deltar i Læringsmiljøprosjektet.

3.1.5 Gjennomførte evalueringer

Det er ikke gjennomført evalueringer på oppdrag for embetet i 2018.

3.2 Avvik på oppdrag i tildelingsbrevet og/eller faste oppgaver i virksomhets- og økonomiinstruks

3.2.1 Tverrsektorielle oppdrag/oppgaver

Ingen avvik.

3.2.2 Arbeids- og sosialdepartementet

Det er krevende å prioritere utviklingsoppgaver når det er mange saker på rettsikkerhet for enkeltpersoner. Det er ingen avvik på utviklingsoppgavene, men det har vært en streng prioritering og kun det nødvendige minimum av utviklingsoppgaver vi har kunnet gjøre. Ivaretagelse av enkeltpersoners rettsikkerhet (rettighetsklager og tilsynssaker) har blitt prioritert. I 2018 klarte ikke Fylkesmannen i Buskerud målkravet på tilsyn med sosiale tjenestene i NAV. Målkravet var 100 poeng, oppnådd resultat 39

3.2.3 Barne- og likestillingsdepartementet

Ingen avvik.

3.2.4 Helse- og omsorgsdepartementet

Fylkesmannen i Buskerud har prioritert behandling av rettighetsklager. Vi har et vesentlig avvik på måloppnåelse av tilsyn med kommunale helsetjenester, målkravet var 170 poeng, måloppnåelse 50 poeng.

3.2.5 Justis- og beredskapsdepartementet

Ingen avvik.

3.2.6 Klima- og miljødepartementet

Ingen avvik.

3.2.7 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Avvik for behandling av klagesaker etter plan- og bygningsloven.

Det er behandlet i alt 151 byggesaker i 2018. I 35 av sakene ble klager gitt medhold, helt eller delvis. I 54 saker er saken ikke avgjort innen 12 ukers fristen (gjennomsnittlig overskridelse i disse sakene er 35 dager). Når det gjelder årsak til avvik vises det til pkt. 3.3.1.1.4.1.

3.2.8 Kunnskapsdepartementet

Ingen vesentlige avvik.

3.2.9 Landbruksdepartementet

Fylkesmannen har i 2018 fått avvik på planlagt kontrollaktivitet i landbruket jf. krav om omfang av kontroll. Dette skyldes det store antallet erstatningssaker som følger av tørken våren og sommeren 2018. Dette var det ikke mulig å planlegg med i starten av 2018. Fylkesmannen fikk klare signaler fra Landbruksdirektoratet og fra Landbruks- og matdepartementet sommeren og høsten 2018 om at avlingsskadesakene skulle prioriteres på topp for å få behandlet og betalt ut flest mulig av sakene i løpet av 2018. Fylkesmannen måtte da omprioritere egne ressurser til dette arbeidet, i tillegg til at vi fikk inn mer ressurser til saksbehandlingen. Fylkesmannen informerte Landbruksdirektoratet om våre prioriteringer, herunder nedprioritering av en del kontrollvirksomhet som var planlagt høsten 2018. Se for øvrig under rapportering av kontrolloppgaver hva som er prioritert ned.

3.3 Særskilte rapporteringskrav fra tildelingsbrevet

Hvilke utfordringer opplever FM at NAV-kontorene har med KVP (fra kapittel 7.3.1.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal beskrive situasjonen for kvalifiseringsprogrammet (KVP) i fylket, herunder: I hvilken grad blir personer i målgruppen for programmet vurdert med hensyn til deltakelse og får de som har krav på det, tilbud om program; Hva kjennetegner NAV-kontor som jobber godt med KVP, og hvilke utfordringer opplever Fylkesmannen at NAV-kontorene har i arbeidet med KVP; Hvilke virkemidler benytter Fylkesmannen for å understøtte kommunenes arbeid for å øke bruken av KVP.

Det er variasjon i hvilken grad NAV kontorene prioriterer KVP arbeidet. Vi har flere kontor som har mange i KVP, som Ringerike, Hurum, Røyken og Nedre Eiker. Det er 9 (av 18 kontor) mindre NAV kontor som heller ikke i år har deltagere på KVP, men alle mellomstore og store kontor har deltagere. Drammen og Kongsberg har dog relativt få sammenlignet med størrelsen på kommunen.

Kontorene som har mange KVP deltagere har ulik organisering, vi tror det avgjørende er at KVP etterspørres av ledelsen og at det tilrettelegges for at den enkelte veileder har tid til å gi tett oppfølging. Der veilederne ikke har tid til tett oppfølging, kvier de seg for å informere om KVP. Fylkesmannen har lite klagesaker på KVP, i 2018 har vi kun hatt en klagesak.

Fylkesmannen hadde i mars en fagsamling med tema KVP. I forkant av denne samlingen tok vi opp KVP og forventninger om økt satsning opp med NAV ledere på NAV ledersamling. KVP har også vært tema på NAV forum med ledelse for embetet og NAV Buskerud, og vi er derfor orientert om at KVP har vært tema i styringsdialogen med kommunene.

Enkelte NAV ledere har orientert oss om at de sliter med å få kommunen til å sette av tilstrekkelig midler selv om kommunen har KVP som en del av rammetilskuddet. For Buskerud har 19% av deltagerene en aktivitet i kommunal regi, og hovedvekten av tiltak i KVP er dermed tiltak i statlig regi.

Vilkår for aktivitet for de under 30 år... (fra kapittel 7.3.1.2 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal beskrive kommunenes erfaring med aktivitetsplikt for mottakere av økonomisk stønad under 30 år. Herunder om aktivitetsplikten bidrar til overgang til arbeid og utdanning.

Fylkesmannen har ikke gjort en egen kartlegging, men baserer rapporteringen på innspill fra NAV ledere, NAV veiledere og dialogmøter med utvalgte kontor.

Vår inntrykk er at aller fleste stiller vilkår om aktivitetsplikt. Enkelte har en stor bredde i tiltakene og har godt samarbeid med øvrig kommune i utformingen av tiltak. Mange har likevel i hovedsak statlige tiltak. Av de som har kommunale tiltak er det i stor grad tilskuddsfinansierte tiltak (enten det er midler fra barnefattigdom, utvikling av NAV kontor eller tilskudd som skal forebygge rus fra helsedirektoratet)

Etpar kontor har orientert oss om at de synes det er vanskelig å finne egnede tiltak til enkelte grupper, som ungdom med angstlidelser, og kanskje spesielt unge kvinner med angst. Om NAV ikke har egnede tiltak er det vårt inntrykk at de ikke stiller vilkår om aktivitet.

Fylkesmannen har ikke hatt noen klagesaker, tilsyn saker eller henvendelser. Vårt inntrykk er at de fleste unge som får aktivitetsplikt opplever at det de får er en rett til tiltak og hjelp fra NAV.

Vi har ikke noe faktagrunnlag på overgangen til arbeid, men NAV veiledere gir inntrykk av at det er mange gode tiltak som medfører overgang til arbeid eller skole.

Fylkesmannen skal rapportere på antall gjennomførte tilsyn... (fra kapittel 7.3.2.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på antall gjennomførte tilsyn med kommunenes oppfølging av krisesenterloven.

Fylkesmannen har i 2018 gjennomført ett tilsyn med krisesentertilbudet i Buskerud. Tilsynet rettet seg mot Drammenregionens interkommunale krisesentertilbud. Tema for tilsynet var oppfølging av voldsutsatte i reetableringsfasen.

Tilsynet omfattet dokumentasjonsinnhenting, befarings på krisesenteret og tilsynsmøte med representanter fra krisesenteret og kommunen. Ved tilsynet ble det ikke gjort funn som ga grunnlag for å gi pålegg.

Tilsyn med kommunenes oppfølging av krisesenterloven

Totalt antall kommuner i fylket	21
Antall krisesentertilbud i fylket	4
Antall tilsyn med kommuner som har et krisesentertilbud lokalisert i sin kommune 2016	4
Antall tilsyn med samarbeidskommuner (som inngår i samarbeid, men ikke har et krisesentertilbud lokalisert i sin kommune) 2016	17
Antall tilsyn med kommuner som har et krisesentertilbud lokalisert i sin kommune 2017	1
Antall tilsyn med samarbeidskommuner (som inngår i samarbeid, men ikke har et krisesentertilbud lokalisert i sin kommune) 2017	0
Antall tilsyn med kommuner som har et krisesentertilbud lokalisert i sin kommune 2018	1
Antall tilsyn med samarbeidskommuner (som inngår i samarbeid, men ikke har et krisesentertilbud lokalisert i sin kommune) 2018	0

Fylkesmannen skal redegjøre for bakgrunnen for og konsekvenser... (fra kapittel 7.3.2.2 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal redegjøre for bakgrunnen for og konsekvenser av eventuelle nedleggelse av krisesentrene eller reduksjon i tilbudet.

Det var ingen reduksjon av tilbudet i 2018.

Fylkesmannen skal rapportere på antall behandlede søknader... (fra kapittel 7.3.2.3 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på antall behandlede søknader, og fattede vedtak inndelt i innvilgelser, avslag og avvísninger knyttet til hver sakstype, etter ekteskapsloven, anerkjennelsesloven og brudvigjingslova i årsrapporten.

Fylkesmannen skal rapportere på andelen separasjons- og skilsmisessøknader som er mottatt digitalt.

Se oversikt.

Ekteskapsaker

Lov	Sakstype	Sum	Innvilgelser	Avslag	Avvísninger	Andel mottatt digitalt
Ekteskapsloven	Separasjon, jf. § 20	669	659	3	7	83 %
Ekteskapsloven	Skilsmisse, jf. § 21	534	512	14	8	77 %
Ekteskapsloven	Skilsmisse, jf. § 22	15	15	0	0	0 %
Ekteskapsloven	Dispensasjon fra alderskravet, jf. § 1a	0				
Ekteskapsloven	Tillatelse til å inngå ekteskap selv om vergen har nektet, jf. § 2	0				
Ekteskapsloven	Samtykke til ekteskap mellom adoptivbarn og tidligere adoptivfamiliesmedlem, jf. § 3 andre ledd	0				
Ekteskapsloven	Fritak fra krav om forlovere, jf. § 7 j	0				
Ekteskapsloven	Fritak for dokumentasjon av skifte, jf. § 8 siste ledd	11	6	5	0	0 %
Ekteskapsloven	Klage på at prøvingsattest ikke er utstedt, jf. § 10 andre ledd	0				
Ekteskapsloven	Klage på at vigsel er nektet, jf. § 14 tredje ledd	0				
Ekteskapsloven	Godkjenning av ugyldige ekteskap, jf. § 16 andre ledd	0				
Ekteskapsloven	Reise sak om et ekteskap består eller ikke, jf. § 16 a	0				
Ekteskapsloven	Anerkjennelse av utenlandske ekteskap, jf. § 18 a andre ledd	0				
Ekteskapsloven	Reise sak for å oppløse ekteskap som er inngått i strid med § 3 eller § 4, jf. § 24 andre ledd	0				
Anerkjennelsesloven	Anerkjennelse av utenlandske skilsmisser eller separasjoner, jf. § 4 første ledd	65	63	2	0	0 %
Brudvigjingslova	Godkjenning av ugyldige ekteskap, jf. § 11 tredje ledd	0				

Fylkesmannen skal rapportere på antall fattede vedtak... (fra kapittel 7.3.2.4 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på antall fattede vedtak etter barneloven i årsrapporten.

Det ble i løpet av 2018 ikke fattet vedtak etter barneloven.

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid... (fra kapittel 7.3.2.5 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid med veiledning og informasjon på familierettens område, herunder om mekling. Dette kan for eksempel være hvilke typer saker som dominerer, utviklingstrekk og utfordringer. Det er også av interesse å få opplyst hvem som kontakter Fylkesmannen.

Fylkesmannen gir veiledning til publikum ved henvendelser pr. telefon, oppmøte, e-post og på våre nettsider. Det er særlig personer med utenlandsk opprinnelse som har ekstra behov for informasjon og hjelp i forbindelse med separasjoner, skilsmisser og anerkjennelse av utenlandske separasjoner/skilsmisser. De kommer ofte til vårt kontor for bistand. Saker med tilknytning til utlandet er økende og krever ressurser (både tid og utgifter til oversettelser med mer). Utfordring i 2019 og videre fremover blir å få gitt god nok informasjon til de som har behov for å snakke med en saksbehandler. Saksbehandlerne er lokalisert i Oslo. Det er svært få henvendelser om mekling.

Fylkesmannen skal rapportere på antall saker... (fra kapittel 7.3.2.6 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal rapportere på antall saker hvor det er gitt ut opplysninger om den adoptertes biologiske opphav i saker hvor fylkesmannen har gitt adopsjonsbevilling.

Fylkesmannen har gitt ut opplysninger om den adoptertes biologiske opphav i 3 saker

Fylkesmannen skal rapportere på antall tilsyn... (fra kapittel 7.3.2.7 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal rapportere på antall tilsyn med familievernkantorene.

Det er krav om tilsyn med familievernkantorene minimum hvert tredje år. I 2016 ble det gjennomført tilsyn med alle fire kontorene i Buskerud. Vi har ikke mottatt informasjon i løpet av 2018 som har gjort det nødvendig å gjennomføre tilsyn med familievernkontor i løpet av året.

Tilsyn med familievernkantorene

Totalt antall familievernkontor i fylket	Antall gjennomførte tilsyn i 2018	Antall gjennomførte tilsyn i 2017	Antall gjennomførte tilsyn i 2016
4	0	0	4

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid...(2) (fra kapittel 7.3.2.8 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid med veiledning og informasjon på universell utforming.

Fylkesmannen minner kommunene på arbeidet med universell utforming ved oppstart av arealplaner. Videre arrangerte vi planseminar i samarbeid med Fylkeskommunene hvor universell utforming var et av temaene. 19 av 21 kommuner deltok på seminaret

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid med å fremme likestilling... (fra kapittel 7.3.2.9 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid med å fremme likestilling knyttet til ulike diskrimineringsgrunnlag i aktuell lovgivning.

FMBU ga også i 2018 penger til arbeidet med Menn i barnehage (MIB prosjekt). Vår opplevelse på barnehagefeltet er at dette er et viktig lokalt bidrag for å stimulere til flere menn i barnehage. Eksempler på dette er lekeressurs, stor barnehagekonferanse som MIB arrangerer.

Vi har også fokus på LHBT barn i forbindelse med skolemiljø saker og at dette er en gruppe som kan være særlig utsatt. På barnevernsfeltet har vi også spilt inn tematikken i høringer som har vært aktuelle.

Fylkesmannen skal redegjøre for implementeringstiltak... (fra kapittel 7.3.2.10 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid på området barnevern og skole, herunder digitalt kurs modul 1 og veilederen.

Embetet har informert om veilederne på barnevernlederforum. På barnevernlederforum deltar både barnevernledere og institusjonsledere. Vi har også informert om opplæringsmodulen. Vi opplever at veilederen er kjent.

Fylkesmannen skal utarbeide en årsrapport... (fra kapittel 7.3.2.11 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal utarbeide en årsrapport om tilsynsvirksomheten ved barneverninstitusjoner, omsorgssentre og sentre for foreldre og barn, jf. forskrift om tilsyn med barn i barnevernsinstitusjoner for omsorg og behandling § 14 og forskrift for sentre for foreldre og barn §28.

Fylkesmannen utarbeider årsrapport som sendes Helsetilsynet og Bufdir 20. februar 2019.

Akuttberedskap i kommunene (fra kapittel 7.3.2.12 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal rapportere status på barnevernstjenestens akuttberedskap i alle kommunene i fylket, herunder om alle har en forsvarlig akuttberedskap.

Fylkesmennene skal redegjøre for embetenes vurdering av kvalitet og risiko i barnevernet i fylket.

I dialog med kommunene har det fremkommet at alle barneverntjenestene i Buskerud har en barnevernvaktordning. Organiseringen av barnevernvaktene varierer fra at barneverntjenesten har en vakttelefon hvor de ansatte ruller på å ha vakt og til interkommunal bemannet barnevernvakt. I dialogen med tjenestene har vi hatt fokus på barnevernvaktens tilgjengelighet, både hva gjelder åpningstider og en kjent kontaktpunkt for tjenesten. Tema som også har vært utforsket er barnevernleders mulighet til å delegere sin vedtaksmyndighet til andre. Fylkesmannen har brukt og videreutviklet Bufdirs skjema for risikovurdering av barneverntjenestene. Vi opplever at det har vært et nyttig verktøy i direkte dialog med kommunene. Fylkesmannen har brukt skjema for risikovurdering aktivt inn i dialogmøtene vi har hatt med politisk og administrativ ledelse i barnevern i 2019. Fylkesmannen bruker også skjemaene for å vurdere tilsyn og veiledning eller annen oppfølging med kommunene.

Samlet vurdering av hvorvidt det kommunale... (fra kapittel 7.3.3.1.1 i TB)**Rapportere på**

Samlet vurdering av hvorvidt det kommunale helse- og omsorgstilbudet i fylket utvikles i henhold til retning og målsettinger i *Omsorgsplan 2020*, herunder *Demensplan 2020*.

Det er ikke tilgjengelig nye tall fra Kostra eller Helsedirektorat. Når det gjelder sysselsatte i årsverk i helse og omsorgstjenesten har det vært en økning i Buskerud på fra 2015 til 2017 på 7,8%, og gjennomsnitt i landet var på 6,3%. Årsverk i de brukerrettede omsorgstjenestene har økt med 7,9%. I landet har det økt med 4,9% i den samme periode. Helsefaglig kompetanse er avgjørende for å sikre forsvarlig tjenester gjennom 24/7. Det har økt med 7,1% i Buskerud i forhold til landet som har økt med 4,8% når det gjelder helsefagarbeider og 11% når det gjelder sykepleiere. Økningen på sykepleiere i landet var på 7,7%. Buskerud har en stor utfordring når det gjelder andelen med sykepleiere med videreutdanning. Samlet i landet er det 22,7%, men i Buskerud er det 19,6%. Det er viktig å øke den medisinskfaglige kompetansen i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. I Buskerud har det vært en økning på 25 årsverk, men dette har ikke gitt økning av leger i institusjonstjenesten. Det har også vært en økning på totalt 21 fysioterapiårsverk helse- og omsorgstjenesten i kommunene, men det har vært 40% nedgang på fysioterapiårsverk i institusjonstjenesten i helse- og omsorgstjenesten.

Alle kommunene i fylket har aktiviteter knyttet til tjenestene for personer med demens. Dette gjelder for eksempel demensomsorgens ABC, pårørendeskoler og etablering av dagaktivitetstilbud. I tett samarbeid med Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) arrangeres det to ganger i året en nettverkssamling for demenskoordinatorer hvor 14-16 kommuner er representert. I år har det vært fokusert på innholdet i Nasjonal faglig retningslinje om demens. Fylkesmannen ser på dette som et viktig tiltak for å motivere til økt satsning på området, faglig påfyll og erfaringsutveksling for de som jobber innenfor demensomsorgen. Dette fora blir også benyttet til å informere om bl.a. statlige føringer og tilskuddsordninger. I Buskerud fylke er det i perioden 2010-og frem til 1 tertial 2018, 2314 kursdeltakere som har fullført ABC-opplæring, i tillegg til at det er 338 som fremdeles er aktive kursdeltakere. Når det gjelder pårørendeskole er det i alt 19 kommuner i fylket som tilbyr dette, enten i regi av interkommunalt tilbud eller som eget opplegg. I tillegg er vi kjent med at det nå etableres brukerskoler innenfor tilbud til demente i noen kommuner.

Samlet sett har det vært en økning av årsverk og helsefaglig kompetanse. Det er også gitt tilsagn fra Husbanken til 9 prosjekter i 2018. Det er gitt til sykehjemsplasser, omsorgsboliger, dagsenterplasser og velferdsteknologi. Det er flere prosjekter som ligger på vent for å få investeringstilskudd i 2019. Dette vil gi et bedre tilbud med en økt kvalitet og bedre tilrettede boliger som tilfredsstiller dagens standard. I alle

deler av fylket er det også iverksatt interkommunale prosjekter på velferdsteknologiske løsninger.

Rapportere på resultatoppnåelse... (fra kapittel 7.3.3.2.1 i TB)

Rapportere på

Rapportere på resultatoppnåelse for tilskuddsordninger 765.60 og 765.62.

Tilskuddsordningene er publisert på våre nettsider og til målgruppene for ordningene.

19 av kommunene søkte, og fikk innvilget tilskudd, under ordningen Kommunalt rusarbeid. De to som ikke søkte har et interkommunalt samarbeid med en annen søkerkommune på fagfeltet. Vi ser en tendens til at kommunene nå i mindre grad søker om midler til nye stilinger enn før. Vi ser også at stillingene som opprettes enten overføres i drift eller at det formidles at de skal det etter endt tilskuddsperiode. Kravet om at stillingene skal overføres til driftsbudsjettet kan være en medvirkende årsak til at kommunene ikke søker om mer, dette forplikter på en annen måte og ofte krever administrativ og politisk behandling. En annen årsak kan være at flere av stillingene er søkt om på 3. eller 2. året, noe som gjør at utbetalingen er lavere. En tredje forklaring er at summen for overførte midler fra 2017 gikk til fratrekk på årets, noe som gjorde at differansen mellom tildeling og utbetaling var relativt stor. Tidligere har fullmakten vært lavere enn den totale søknadssummen, i år har vi ikke brukt opp hele det opprinnelige fullmakten.

I Buskerud ble det under ordningen "Tjenester til mennesker med langvarige og/eller sammensatte behov" i stor grad tildelt midler til tiltak på ordningens prioriterte tiltak 1. Dette fordi Vestre Viken sine DPS'er og alle opptakskommuner samarbeider forpliktende om å opprette FACT-team. Teamene har kommet forskjellig i prosessene, noen er fremdeles på forprosjektstadiet, mens andre er i full drift. Noen av tiltakene vil oppfordres til å søke om midler under den nye ordningen "utsatte barn og unge" i 2019, og andre er i overgangsfasen og avsluttes i 2020. Tre av tiltakene er under ordningens prioriterte tiltak 3.

14 kommuner har fått innvilget en eller flere stillinger under Psykolog-ordningen. En annen kommune søker ikke om videreføring fra 2017, de fikk ikke ansatt psykolog.

Samlet vurdering av hvorvidt... (fra kapittel 7.3.3.2.2 i TB)

Rapportere på

Samlet vurdering av hvorvidt det kommunale rusarbeidet i fylket utvikles i henhold til retning og målsettinger i opptrappingsplanen.

I tillegg bes Fylkesmannen om samlet rapportering i årsrapporten på gjennomføring av tiltak i oversendt virksomhetsplan for arbeidet i 2018 med psykisk helse og rus, jamfør Opptrappingsplanen for rusfeltet.

Fylkesmannen har oppfordret til at BrukerPlan tas i bruk i alle kommuner, alle kommuner har besvart IS-24/8 om kommunalt psykisk helse- og rusarbeid.

Vi har sammen med kompetansesentrene på området arrangert tverrsektorielle kompetanse- og kvalitetsutviklingstiltak på psykisk helse, rus og vold – og traumefeltet. Spesielt nevnes kurs i motiverende intervju, kognitiv adferdsterapi, kur om det veiledende materialet for kommuner om forebygging av selvskading og selvmord, fagdager for psykososiale kriseteam og tvang i rusfeltet. Kursene har innlegg fra mennesker med erfaring samtidig som at brukerorganisasjoner er invitert. Vi har også, sammen med kompetansesentre, spesialisthelsetjenesten og enkelte vertskommuner planlagt lederseminar, fagdager for FACT-team og opptrappingsplan mot vold og overgrep for 2019.

Mye av innsatsen på fagfeltet er også en konsekvens av at vi, i en årrekke, har hatt et regionalt samarbeidsforum for psykisk helse- og rusfeltet sammen med KORUS Sør, helseforetakene og fylkesmennene i Agder, Vestfold og Telemark. I de senere år har også NAPHA vært med. Andre, som RVTS Sør og RBUP, er med ved behov. Forumet fungerer som en arena for erfaringsutveksling og overføring av kunnskap, samtidig som vi samarbeider om kurstilbud til kommuner, sammen med spesialisthelsetjenesten.

Temaene innenfor psykisk helse- og rusfeltet, med vold og overgrep, har vært tema for fylkesmannens rådmann- og ordførersamling og fylkeslegens dialogmøter med kommuneoverlegene. Det har også vært fremhevet på andre avdelingens kurs, nettverk og dialogmøter, spesielt nevnes avdelingene med ansvar for sosiale tjenester, barnevern, utdanning og oppvekst, her nevnes spesielt oppdragene med boligsosialt arbeid og 0-24-oppdraget.

For mennesker med langvarige og sammensatte behov, med rettigheter til koordinerte, helhetlige og individuelt tilpassede tjenestetilbud, har kommunene et ansvar, som også krever ressurser, kompetanse og organisering. Spesielt nevnes pakkeforløpene innen psykisk helse- og rusfeltet, implementeringen av FACT-team og ikke minst viktigheten av å komme "tidlig inn" med avdekke, vurdere og følge opp mennesker i forskjellige aldre med forskjellig hjelpebehov, ofte ut i fra en tverrfaglig arena. Ut i fra blant annet dialog med kommuner, funn i statistikk, systemrevisjoner, tilskuddsforvaltning, og klagesaksbehandling, ser vi at det i kommunene er kunnskap om og interesse for fagfeltene, samtidig som at det ser ut til å være forskjeller i hvor kommunenes står for å møte utfordringene.

Rapportere på resultatoppnåelse... (fra kapittel 7.3.3.3.1 i TB)

Rapportere på

Rapportere på resultatoppgåelse for tilskuddsordningen til kommunene 0762.60.

Hele tilskuddssummen ble tildelt i første tildelingsrunde. Alle søknader på prosjekter var innenfor regelverket og det ble i flere kommuner fokusert på å få på plass planverk for habilitering og rehabilitering i kommunene. Tilskuddsordningen ble sett i sammenheng med andre ordninger som forvaltes av Fylkesmannen.

Det vises til rapporteringen under 7.3.3.3.2. for ytterligere informasjon om resultatoppgåelse.

Samlet vurdering av hvorvidt tilbudet... (fra kapittel 7.3.3.3.2 i TB)**Rapportere på**

Samlet vurdering av hvorvidt tilbudet innen habilitering og rehabilitering i fylket utvikles i henhold til retning og målsettinger i opptrappingsplanen.

I Buskerud har 10 av 21 kommuner søkt tilskudd via «Styrking av habilitering og rehabilitering i kommunene». Til sammen 12 ulike prosjekter og tiltak fikk tildelt midler fra denne tilskuddsordningen i år. I søknadene reflekteres det at det ønskes styrking av koordinerende enhets mandat og opplæring av koordinatorene. I forhold til breddekompetanse er det fremdeles en del faggrupper som er lite synlig eller fraværende i det tverrfaglige landskapet. For faggruppen ergoterapeuter, svarte 21,1 % i questback i 2017, at de manglet denne kompetansen. 52,6 % hadde fremdeles ikke tilgang til logoped. Fylkesmannen er imidlertid blitt gjort kjent med at det i 2018 har vært planlagt opprustning og bl.a. interkommunalt samarbeid for å dekke behovet for disse faggruppene. Dette gjenspeiler seg i søknader på tilskuddsordningen, samt Fylkesmannens lokalkunnskap til kommunene. Det samarbeides godt ved tverrfaglig utredning og avklaring av behov for tilbud om hab./rehabilitering, og det er enighet i en stor andel av kommunene om at de som har et behov for hab./rehabilitering får et tilstrekkelig og tilpasset tilbud. Det meldes også om god brukermedvirkning, stor grad av samarbeid/samhandling innad i helse- og omsorgstjenesten, men i mindre grad med andre sektorer. På bakgrunn av bl.a. Buskerud fylkets demografi melder noen kommuner om utfordringer i forhold til samarbeid og tilgjengelighet i forhold til spesialisthelsetjenesten. Tilbakemeldinger fra kommunene kan tolkes også som at det er lettere tilgjengelig samarbeid og overføringer innenfor somatikk enn innen psykiatri. Det er i tillegg et utfordringsbilde i forhold til kompetanseoverføring mellom linjetjenestene.

Vergeregnskap (fra kapittel 7.3.4.1.1 i TB)**Rapportere på**

Embetene skal i årsrapporten rapportere på antall og andel kontrollerte vergeregnskap, samt antall verger som er under oppfølging på bakgrunn av ikke godkjente vergeregnskap. Rapporten skal også inneholde hvor mange verger som er fratatt oppdrag i løpet av 2018 på bakgrunn av regnskapskontroll.

Embetet har i 2018 jobbet mye med oppfølgingen av vergene, herunder gjennom regnskapskontroll. Regnskapsdokumenter, som ikke er omfattet av uttrekket, er også gjennomgått. Omfanget av gjennomgangen er tilpasset vår risikovurdering i den konkrete sak.

Oppfølging etter vergeregnskaps-kontroll

Antall totalt kontrollerte vergeregnskap	Totalt antall leverte vergeregnskap	Antall verger under oppfølging	Antall verger som er fratatt oppdrag
245	1 692	3	9

Totalt antall leverte vergeregnskap er basert på innkomne fullstendighetserklæringer, da statistikk for FMBU fra Power BI ikke var hentet ut på dette punktet for årsskiftet. Alle regnskapspliktige ble fulgt opp og det manglet få regnskap, da purreunden var ferdig.

Gjennomgang av oppdrag med advokat som verge (fra kapittel 7.3.4.1.2 i TB)**Rapportere på**

Embetene skal i årsrapporten rapportere på resultatet av gjennomgangen av oppdrag hvor det blir benyttet advokat som verge med timebetaling etter offentlig salærsetts jfr. oppdrag 3.3.2.1.2 i tildelingsbrevet. Dersom oppdraget ble rapportert avsluttet i 1. tertial bortfaller rapporteringskravet.

Fylkesmannen i Buskerud gjorde tidlig etter vergemålsreformen en gjennomgang av vergeoppdragene som var gitt til advokater. Der det ikke kunne ses å være behov for advokat som verge, til advokatsalærsetts, fikk de anledning til å velge om de ville fortsette som verger etter satsen for faste verger. Mange gjorde det, men andre ikke ønsket det. Det er i tråd med vårt oppdrag tatt en ny gjennomgang i 2018. Det har resultert i at mange oppdrag er tatt over av faste verger, eller at advokaten har tatt oppdraget etter satsen for faste verger. Noen saker er avsluttet, da oppdraget var utført (setteverge) og i noen tilfeller er vergemålet avsluttet. Det gjenstår kun 5 advokater med til sammen 11 oppdrag, hvorav noen som midlertidig verge, hvor advokaten beholdes som verge. Av disse avsluttes ett i løpet av svært kort tid. I noen få oppdrag er oppdraget av slik art at det kreves advokaterfaring. I ett av disse tar advokaten svært lite i godtgjøring, mindre enn den faste årlige satsen.

Tilsyn (fra kapittel 7.3.4.1.4 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal i årsrapporten kort redegjøre for tilsyn utover vergeregnskapsskontroll som er gjort med vergene i sitt område i 2018. Fylkesmannen skal også kort beskrive hva tilsynene har avdekket og hvordan avvik er fulgt opp.

Det er ført statistikk for tilsyn, som viser at det har vært 17 saker hvor det er ført tilsyn med vergen. I hovedsak har tilsynene vist at vergen har utført sitt oppdrag på en god måte, men i noen har det vært behov for en nøye gjennomgang. I noen saker er vergen byttet ut, etter eget ønske og for en av vergene, ble det oppnevnt nye verger i sakene, da den manglende utførelsen skyldtes sykdom og senere død. I ett annet tilfelle hadde vergen lånt fra vergehaver, og midlene ble tilbakebetalt etter tilsynet. Bakgrunnen for disse tilsynene har vært bekymringsmeldinger fra kommunale tjenester, pårørende, vergehaver, pasient- og brukerbudjet og vår egen mistanke ved gjennomgang av saker. I tillegg har vi hatt et ordinært tilsyn av en av de faste vergene, med rapport over alle sakene og en gjennomgang i møte hos oss. Vergen sa fra seg noen av oppdragene og beholdt andre. Det er avholdt et oppfølgende møte i høst, som gjør at vi har beholdt henne som fast verge i disse sakene. Veiledning av vergen viser seg å ha god effekt ved de fleste tilsyn. Vi skulle gjerne hatt flere tilsyn med de faste vergene, men tiden strakk ikke til.

Samtale med vergehaver (fra kapittel 7.3.4.1.5 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal rapportere på andelen opprettede vergemål for voksne i 2018 hvor det er gjennomført samtale med vergehaver. Fylkesmannen skal i tillegg redegjøre for hovedgrunnene til at samtaler eventuelt ikke er gjennomført.

Av 270 opprettede saker for voksne er det gjennomført samtaler i 112, noe som tilsvarer 41 % av sakene. I noen av de opprettede sakene har helsepersonell opplyst at det ikke har noen hensikt eller ikke er til vergehavers beste om vi tar en samtale, der vergehaver anses ikke samtykkekompetent. I andre tilfeller har det ikke latt seg gjøre å nå vedkommende, alle telefonnummer er prøvd, uten svar over lang tid. Der vedkommende har samtykket skriftlig, saken ellers er klar, men det har vært umulig å nå frem pr. telefon, er samtale ikke alltid gjennomført.

Individtilpasning av vergemål (fra kapittel 7.3.4.1.6 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gi en kort, overordnet beskrivelse av hvordan embetet har arbeidet med å individtilpasse mandater, både ved opprettelse av nye vergemål og ved gjennomgang av gamle saker.

Vi gjennomgår sakens dokumenter ved opprettelse av vergemål, og prøver så langt som mulig å tilpasse mandatet ut fra dokumenter og samtaler vi har med begjærer, lege, personen som trenger verge m.fl. Det er ikke alltid det lar seg gjøre å spisse mandatet 100% ved opprettelsen av vergemålet, da behovet ikke alltid er helt klart før etter litt tid. Vi spisser mandatet når vi får beskjed om det. I løpet av 2018 er det etter samtaler med mer, gjort en begrensning til kun et økonomisk mandat, og i noen tilfeller har mandatet også blitt tidsbegrenset. Ved gjennomgang av gamle saker, der mandatet ikke synes tilpasset vergehavers behov, kartlegges behovet og mandatet tilpasses bedre.

Fremtidsfullmakter (fra kapittel 7.3.4.1.7 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gi en kort beskrivelse av hvordan embetet har arbeidet for å øke bruken av fremtidsfullmakter.

Fordelene med å skrive en fremtidsfullmakt tas med i alle eksterne og interne foredrag og kurs som vi holder, for pårørende, hjelpeapparatet, interesseorganisasjoner, verger og andre. Det er laget et utkast til en fremtidsfullmakt i Word, som sammen med en utdypende forklaring er sendt til de som etter foredragene har ønsket det. Det har blitt satt stor pris på det. I tillegg har vi forklart mer om hva en fremtidsfullmakt er, når vi har blitt kontaktet om det pr. telefon.

Årsrapportering rettshjelp (fra kapittel 7.3.4.2.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal i årsrapportløsningen rapportere på antall innkomne, innvilgede og avslåtte søknader for perioden, fordelt på henholdsvis fritt rettsråd og fri sakførsel. Fylkesmannen skal også rapportere på gjennomsnittlig saksbehandlingstid og på antall restanser. Hva gjelder de innvilgede sakene, skal rapporteringen gi en oversikt over forekomsten av økonomisk dispensasjon, samt totale advokatutgifter og evt. andre utgifter som er innvilget i aktuelle periode, fordelt på saksområde. Av rapporteringen skal det videre fremgå hvorvidt det er gitt avslag som følge av økonomisk overskridelse eller av andre grunner i henhold til skjema over rettshjelpsstatistikk fra Statens sivilrettsforvaltning.

Fylkesmannen skal rapportere på forbruk for året samt forventet forbruk på kap. 470, post 01 for påfølgende år. Eventuelle avvik skal begrunnes. Fylkesmannen skal umiddelbart informere SRF dersom det er andre vesentlige risikoer eller avvik på området.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er 5 uker. Restanse per 31.12.2018 er ikke mulig å anslå, da alle saker fra og med 14.12.2018 ble ført på Fylkesmannen Oslo og Viken.

Når det gjelder antall innkomne, innvilgede og avslåtte søknader fordelt på fritt rettsråd og fri sakførsel, fremgår de av tabellen nedenfor.

Fylkesmannen behandlet 871 søknader om fritt rettsråd i 2018. Advokatene hadde kompetanse til å egeninnvilge fritt rettsråd i 694 saker. Fylkesmannen søknadsbehandlet 177 saker, hvorav er 106 innvilget, 27 avslått pga. inntekts-/ formuesoverskridelse og 44 avslått av andre grunner. I tillegg er det behandlet 187 tolkeoppdrag, og 2 saker om dekning for sakkyndigutgifter.

I fritt rettsrådsaker er det gitt økonomisk dispensasjon i 10 saker, hvorav 8 saker inntil 20 000 kroner over grensen. Når det gjelder totale advokatutgifter og andre utgifter som er utbetalt i perioden, *fordelt på saksområde*, viser vi til skjema over rettshjelpsstatistikk for 2018, som er oversendt Statens sivilrettsforvaltning.

Vi har behandlet 18 søknader om fri sakførsel i 2018. 6 saker er innvilget, 5 skiftesak og 1 fritak for rettsgebyr. I 1 sak er det gitt økonomisk dispensasjon. 12 saker er avslått, hvorav 2 saker på grunn av inntekts-/formuesoverskridelse og 11 av andre grunner.

Årsutbetalingen på rettshjelpkapittelet er noe lavere enn anslaget. Nedgangen skyldes i hovedsak reduksjon i antall utlendingssaker. Tilsvarende er det også stor nedgang i utbetaling av honorar til tolker. I forhold til 2017 ser vi også nedgang særlig i saker om barnefordeling/samværsrett, mens det har vært en økning i barnevernssaker, vurdering av anmeldelse og i trygdesaker.

I 2018 er det på rettshjelpkapittelet utbetalt totalt kr 5 655 136 eks. mva., av dette er utbetaling til kontrollkommissjonen kr 179 533 eks. mva.

Rettshjelp 1.1 - Søknader

Betegnelse på rapporteringskrav	Sum	Fritt rettsråd	Fri sakførsel
Innkomne søknader	942	927	15
Innvilgede søknader	806	800	6
Avslåtte søknader	83	71	12

Det er ikke tatt med tolkefakturaer og utbetaling i kontrollkommissjonssaker i disse tallene.

Fylkesmannen skal rapportere på forventet forbruk... (fra kapittel 7.3.4.2.2 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal rapportere på forventet forbruk på kap. 470, post 01 inneværende og påfølgende år. Eventuelle avvik skal begrunnes.

I 2018 er det på rettshjelpkapittelet utbetalt totalt kr 5 655 136 eks. mva., av dette er utbetaling til kontrollkommissjonen kr 179 533 eks. mva.

Vi legger til grunn at utbetalingene i 2019 vil bli tilsvarende som i 2018, eventuelt noe økning, da salærsatsen er gått opp fra kr 1020 til kr 1040. Utbetalingene er også avhengig av om det skjer større regelendringer som kan påvirke utbetalingene. Vi har merket oss at det er gjort en endring i stykkprisforskriften i saker om statsborgerskap som kan påvirke noe. En eventuell økning i antall asylsøkere vil også kunne påvirke forbruket.

I forbindelse med introduksjonsordning... (fra kapittel 7.3.4.3.1 i TB)**Rapportere på**

I forbindelse med introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven) skal fylkesmannen skal rapportere på antall klagesaker, hva klagen gjelder og utfallet av klagen.

Fylkesmannen i Buskerud behandlet 22 klager vedrørende introduksjonsordningen i 2018. Av disse omhandlet 17 utvidelse av introduksjonsprogrammet, en ble opphevet og resten stadfestet. To av klagen omhandlet individuell plan, begge ble stadfestet. To av klagen omhandlet rett til introduksjonsprogram, begge ble stadfestet. En av klagen omhandlet stans av program, denne ble også stadfestet.

På området opplæring i norsk... (fra kapittel 7.3.4.3.2 i TB)

Rapportere på

På området opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (introduksjonsloven) skal Fylkesmannen oppgi antall klagesaker, hva klagen gjelder og utfallet av klagen.

Fylkesmannen i Buskerud behandlet to klager vedrørende opplæring i norsk og samfunnskunnskap i 2018. En av klagen ble omgjort og en av klagen ble stadfestet.

Fylkesmannen skal i årsrapporten... (fra kapittel 7.3.4.3.3 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal i årsrapporten rapportere på antall statsborgerseremonier og hvor mange av nye statsborgere i fylket som har deltatt.

Vi har arrangert 2 statsborgerseremonier. Totalt deltok 287 nye statsborgere.

Fylkesmannen skal også rapportere på.... (fra kapittel 7.3.4.3.4 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal også rapportere på antall årsverk i kommunene som gir opplæring i norsk og samfunnskunnskap iht. introduksjonsloven.

Fylkesmannen i Buskerud rapporterte innen fristen til Kompetanse Norge om antall årsverk til norsk og samfunnskunnskap i kommunene i Buskerud. Resultatet av innrapporteringen viser at det ble benyttet 126,62 årsverk 1. halvår 2018, og 113,95 årsverk 2. halvår.

Samfunnsikkerhet i arealplaner (fra kapittel 7.3.4.4 i TB)**Rapportere på**

Beskriv kort hva embetet gjør, i tillegg til plansamlinger, for å gjøre følgende kjent i kommunene:

- DSBs veileder [Samfunnsikkerhet i kommunens arealplanlegging. Metode for risiko- og sårbarhetsanalyse i planleggingen](#)
- Ny sjekklister som er utarbeidet til ROS-analyser
- Fylkets klimaprofil blir brukt under kommunens planleggingsarbeid og i ROS-analyser.

I løpet av 2018 ble veilederen for ROS og klimaprofilene vist til ved planforum, seminar og i høringsuttalelser der dette var naturlig.

Bruken av klimaprofilene og veileder til ROS er i ulik grad benyttet av kommunene. Dette påpekes der vi vurderer det som hensiktsmessig.

ROS som integrert del av planer (fra kapittel 7.3.4.5 i TB)**Rapportere på**

Erfarer embetet at ROS er en integrert del av planene i kommunene? Hvis ikke, gi en kort forklaring.

Ja. Langt færre planer blir sendt uten vedlagt ROS-analyse.

Utfordringer i plansaker (fra kapittel 7.3.4.6 i TB)**Rapportere på**

Beskriv kort hvilke utfordringer embetene har i plansaker når det gjelder integrering av ROS.

Det er langt færre planforslag som mangler ROS-analyse ved offentlig ettersyn. Det kan fortsatt mangle en tydelig oppfølging av eventuelle funn, eller at ROS-analysen ikke er oppdatert etter endringer som er gjort i planutforming.

Bruk av veileder, sjekklister og fylkets klimaprofil (fra kapittel 7.3.4.7 i TB)

Rapportere på

Hvor mange kommuner har tatt i bruk [veileder](#), sjekklister og fylkets klimaprofil i planarbeid og ROS-Analyser pr. 31.12.18?

Fylkesmannen har ikke prioritert å lage en konkret oversikt over hvor mange kommuner som har tatt i bruk veileder, sjekklister og klimaprofil. Det vi registrerer i planarbeidet til kommunene er at veilederen i stor grad blir referert til. Sjekklisten og klimaprofilen vurderes og omtales der det er relevant.

Når det gjelder sjekklister så er denne i mindre grad benyttet. Delvis skyldes dette trolig at sjekklister kom seint. Planprosesser kan gå over lengre tid og det er dermed utfordrende å se noen rask endring.

Hensynssoner i kommuneplaner (fra kapittel 7.3.4.8 i TB)**Rapportere på**

DSB har som mål at kommunene etablerer hensynssoner i kommuneplaner rundt eksisterende storulykkevirksomheter, slik at det ikke skjer en uohensiktsmessig utvikling i arealene rundt disse. Beskriv i hvilken grad dette har blitt gjennomført i nyere kommuneplaner.

I de kommunene hvor det er lagt opp til en videreføring av dagens bruk så er hensynssonene i hovedsak fulgt opp og innarbeidet. For de bedriftene, hvor det er lagt opp til ny bruk, er det ikke innarbeidet hensynssone rundt storulykkebedriftene.

Samordning av beredskapsplaner mot storulykkevirksomheter (fra kapittel 7.3.4.9 i TB)**Rapportere på**

Hvordan følger fylkesmannen opp at kommuner med storulykkevirksomheter har samordnet kommunes overordnede beredskapsplan med storulykke virksomhetens beredskapsplan?

Følger opp ifm tilsyn.

FylkesROS (fra kapittel 7.3.4.10 i TB)**Rapportere på**

Når ble siste fylkesROS gjennomført?

2015

FylkesROS - oppfølgingsplan (fra kapittel 7.3.4.11 i TB)**Rapportere på**

Foreligger det en oppfølgingsplan til fylkesROS, og i så fall når ble den sist oppdatert?

Oppfølgingsplan, oppdatert i 2016

Regionale tiltak gjennomført i arbeidet med forebygging og beredskap (fra kapittel 7.3.4.12 i TB)**Rapportere på**

Hvilke regionale tiltak har embetet gjennomført for å ivareta fylkesmannens ansvar for samordning i arbeidet med forebygging og beredskap?

- Deltar i LRS
- Deltar i SAMØV
- Medarrangør beredskapsdagen
- Gjennomført 3 møter i FBR og 1 i ABU
- Gjennomført regional varslingsøvelse
- Fagsamling beredskapskoordinatorer
- Deltatt på siv/mil kontaktmøte
- Møte med politiet og kommunene om sikringstiltak
- Brannsjefmøte
- Foredrag kommuner og andre

Revisjon av underliggende planverk (fra kapittel 7.3.4.13 i TB)**Rapportere på**

Redegjør kort for status revisjon for underliggende planverk knyttet til SBS.

Fylkesmannen har deltatt i arbeidet med utforming av en «Fylkesmanns SBS» sammen med flere andre embeter. Tiltakene er analysert, og der det har vært mulig er forslag til tiltak for Fylkesmannen satt inn. Arbeidet forsetter inn i 2019.

Resultat- og økonomirapportering (fra kapittel 7.3.5.1 i TB)**Rapportere på**

Rapportering på supplerende tildelinger på klima- og miljøområdet

Viser til økonomirapportering per 31.12.2018 og egne tilskuddsrapporteringer til Miljødirektoratet.

Klimaendringer og klimatilpasning i plansaker for 2018 (fra kapittel 7.3.5.2 i TB)**Rapportere på**

Rapportere om hvordan klimaendringer og klimatilpasning ble tatt hensyn til i plansakene for 2018. Tilbakemeldingen skal omfatte hvilke plansaker som ble behandlet (fra planstrategi til reguleringsplaner), og i hvilken andel av disse plansakene klimaendringer var inkludert. I tillegg vil vi at Fylkesmannen gir en vurdering av hvor godt klimaendringer var ivarettet i disse sakene: I hvor stor andel av plansakene var klimaendringer og klimatilpasning godt behandlet, mangelfullt behandlet og eventuelt om det ble gitt innsigelse i noen av sakene.

Vi ser en større bevissthet rundt dette nå enn tidligere. Det er i hovedsak fareområdene som blir vurdert og at det utarbeides omfattende rapporter om temaene flom og skred. Funn i disse rapportene blir tatt inn i planen med tilhørende bestemmelser.

Vi ser også at overvannsproblematikk blir vurdert i byplaner hvor det oftere nå enn tidligere blir stilt krav i bestemmelsene om egen plan for å ivareta dette.

Det er derimot mindre fokus på forventet klimaendring i plansakene vi får oversendt. Hvorvidt dette skyldes at tema ikke fremgår av arealdelen eller samfunnsdelen er mer uvisst. For øvrig fremmet Fylkesmannen 1 innsigelse til manglende KU på dette området i 2018.

Avfallsplaner i havner (fra kapittel 7.3.5.3 i TB)**Rapportere på**

Antall havner som mangler en godkjent avfallsplan og andel av innsendte avfallsplaner i havner som er godkjent eller regodkjent.

Det er gjort et stor arbeid med avfallsplaner i 2018.

Det har vært purret på manglende avfallsplaner, vi har fått inn og godkjent nye avfallsplaner. Vi har regodkjent avfallsplaner.

Det mangler fortsatt 1 avfallsplaner

Antall havner

Betegnelse på rapporteringskrav	Sum	Antall havner	Antall godkjente planer
Antall havner som mangler en godkjent avfallsplan	- 39	1	40
Andel av innsendte avfallsplaner som er godkjent	6	37	31
Andel av innsendte planer som er regodkjent	31	40	9

Status fremmede organismer (fra kapittel 7.3.5.4 i TB)**Rapportere på**

Rapport om status for arbeidet mot fremmede organismer.

Tiltak/kartlegging i tabellen under ble gjennomført i 2018. Det er fortsatt utfordringer med spredning av fremmede arter mange steder i fylket,

spesielt i lavereliggende områder og langs vassdrag og veier. Det er en intensjon om å starte arbeidet med en handlingsplan mot fremmede arter i Oslo og Viken i 2019.

Fremmede organismer

Art/artsgruppe	Type tiltak	Omfanget av tiltaket	Navn område	Utdyping av, eller kommentar til, gjennomført tiltak	Sum brukt
Fremmede kartplanter	Bekjempelse	Økonomisk samarbeid med fire kommuner hvor de har stått for bekjempelse av fremmede arter	Drammen, Nedre Eiker, Ringerike og Røyken kommuner		162 500
Stillehavsøsters	Kartlegging	Bidrag til utvikling av nasjonal bestandsmodell for stillehavsøsters i Oslofjorden	Oslofjorden		100 000
Kjempepringfrø, kanadagullris, hønschirse	Kartlegging	Kartlegging av fremmede arter i utvalgt kulturlandskap	Steinsletta	Prosjektet ble i 2018 finansiert med UKL midler.	0
					262 500

Myndighetspålagt overvåking i tråd med vannforskriften (fra kapittel 7.3.5.5 i TB)

Rapportere på

Rapport om gjennomført nødvendige pålegg knyttet til myndighetspålagt overvåking i tråd med vannforskriften pr. 31.12. 2018

Alle større avløpsrenseanlegg (kap. 14-anlegg) og deponier (utvalgt etter kriterier) er fortsatt pålagt resipientovervåking etter vannforskriften. Enkelte pukkverk og treforedlingsbedrifter, samt en gummivarefabrikk, betongfabrikk, avfallsanlegg, motorsportbane og fragmenteringsverk er også pålagt slik overvåking enten gjennom eget vedtak (f-loven § 51) eller utslippstillatelse. Det gjøres en fortløpende vurdering av krav om resipientovervåking ved behandlingen av nye eller endringer av utslippstillatelser.

Det skal rapporteres på fylkesmannens... (fra kapittel 7.3.6.1.1 i TB)

Rapportere på

Det skal rapporteres på fylkesmannens arbeid med samordning av statlig styring av kommunesektoren etter retningslinjene i rundskriv H-2143.

Hva gjelder samordning av statlig tilsyn viser Fylkesmannen til punkt om dette under.

Fylkesmannen skal gi en kort beskrivelse... (fra kapittel 7.3.6.2.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi en kort beskrivelse av embetets tiltak for samordning av statlig tilsyn etter kommuneloven, herunder tilsyn fra andre tilsynsetater enn Fylkesmannen selv. Fylkesmannen skal kort opplyse om hva som er gjort for å fremme og formidle læring hos kommunene i de tilsynene som er gjennomført. Fylkesmannen skal også gi en kort og overordnet vurdering av den samlede tilsynsbelastningen på kommunene i sitt fylke, både generelt og når det gjelder enkeltkommuner. Med tilsynsbelastning menes blant annet om tilsynet krever mye ressurser i kommunen og om tilsyn er samordnet i tid.

Fokus på læring og forbedring er holdt høyt fra flere av våre oppdragsdirektorat og -departement. Likeledes viktigheten av barns medvirkning. På flere sektorområder er funn fra våre tilsyn med sektor og læringspunkter, fast på agendaen på samlinger med myndighetene. Vi har i 2018 fortsatt å jobbe med barns medvirkning i tilsyn, i tillegg til å ha fokus på kvaliteten.

Embetet har i flere år hatt en gruppe på tvers av avdelinger som har fokus på intern og ekstern samordning av tilsyn og forbedring/læring. I tillegg til at de statlige tilsynsmyndighetene er med, opplever vi det som svært nyttig å ha Kommunerevisjonen med. I 2018 har samarbeidet med Kommunerevisjonen gjort at Fylkesmannen har latt være å gjennomføre tilsyn på barnevernområdet som følge av at revisjonen selv ønsket å gjennomføre det. Gjennom styrkingen av det kommunale selvstyret i kommuneloven og endringer i tilsynsbestemmelsene der, er det et økt fokus på samhandling med myndighetene og deres internkontroll og interne revisjoner - før staten går inn med tilsyn. Vi opplever at vår faste samhandlingsarena bidrar til å holde dette fokuset høyt.

Samordning av tilsyn er likevel krevende.

Den nye kommuneloven har også vært på dagsordenen i samordningsgruppen.

Det ville lettet arbeidet dersom det forelå et felles digitalt verktøy for samordning av tilsyn - der både stat og kommunerevisjon kunne lagt inn planlagte tilsyn. Nå publiseres planer, varsler og tilsynsrapporter på de ulike aktørenes nettsteder.

Vi ser at i enkelte situasjoner kan tilsynsbelastningen hos enkelte kommuner bli høy. Dette skyldes på en side at ROS vurderingene på ulike sektorer slår likt ut. På den annen side skyldes det også at manglende digitale verktøy vanskeliggjør samordningen gjennom året etter at den opprinnelige planen er lagt. Dette kan slå ut for hendelsesbaserte tilsyn.

Fylkesmannen skal rapportere på... (fra kapittel 7.3.6.3.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på det generelle veiledningsarbeidet om kommuneøkonomi, herunder hvilke tiltak som er iverksatt for å rapportere inn korrekte KOSTRA-data til riktig tid og veiledning til kommunene om bruken av disse dataene til styring i kommunene.

Fylkesmannen sørger for videreformidling av økonomibestemmelsene og informasjon fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Informasjon om det økonomiske opplegget for kommunesektoren i statsbudsjettet blir vektlagt i stor grad fra kommunene. Fylkesmannen avholder informasjonsmøte samme dag som statsbudsjettet legges frem. Alle kommunene ved ordfører, rådmann og økonomisjef, regionale statsetater, KS og fylkeskommunen inviteres til møtet. Møtet blir også strømmet for de som ikke kan være til stede. Dette opplegget tilbyr vi årlig med stort oppmøte hver gang. Informasjonsmøtet er tidsbesparende for kommunene og samtidig en viktig møtearena. Informasjonen blir også oversendt samtlige kommuner i et utfyllende brev. Kommunene benytter vår skriftlige informasjon direkte inn i sine budsjett- og økonomiplandokumenter. Det har derfor stor betydning for kommunene at departementet gir oss informasjon i forkant av at statsbudsjettet legges frem, slik at vi er i stand til å bearbeide informasjonen til kommunene. At departementet også kan stille opp samme dag som statsbudsjettet legges frem, blir verdsatt av kommunene og er viktig for formidlingen av regjeringens politikk. Skriftlig informasjon om hovedpunktene i kommuneproposisjonen sendes ut når proposisjonen foreligger.

Vi bruker KOSTRA-data som utgangspunkt for all dialog med kommunene. Fokuset på riktig rapportering blir dermed stort. Vår erfaring er at ved aktiv bruk av foreløpige KOSTRA-tall, blir kommunene opptatt av kvaliteten på innrapporteringen. Vi utarbeider hvert år en tilstandsrapport for fylket som er basert på foreløpige KOSTRA-tall. Rapporten utgis i slutten av april måned. Kommunene bruker statistikken som vi utarbeider blant annet sine årsrapporter.

Embetet har gjennom flere år arbeidet med nettverksbygging for økonomimedarbeidere i fylket ved at vi arrangerer kurs med ulike, aktuelle temaer på økonomiområdet. I 2017 og 2018 har dette arbeidet blitt nedprioritert, men dette vil vi ta med inn i nytt embete.

Fylkesmannen har i 2018 fulgt opp arbeidet med oppfølging av kommunene som skal danne ny kommune 1. januar 2020. Vi har deltatt som observatør ved møter i fellesnemnda. Det har vært nyttig erfaring for dialogen videre med kommunene.

På økonomiområdet har fylkesmennene i Buskerud, Oslo og Akershus, Østfold, Vestfold, Telemark, Agder og Rogaland et godt nettverkssamarbeid med faste møter. Hensikten er blant annet å skape faglig godt samarbeid på tvers av embetene, å hindre sårbarhet, og å sikre lik behandling av saker.

Det skal rapporteres særskilt om... (fra kapittel 7.3.6.3.2 i TB)

Rapportere på

Det skal rapporteres særskilt om hvilke tiltak fylkesmannen har iverksatt for den enkelte kommune som er registrert i ROBEK og hvilke tiltak som har vært iverksatt for å forhindre kommuner som er i faresonen til å bli registrert i ROBEK, herunder hvordan pedagogiske (veiledning), juridiske (lovlighetskontroll og lånegodkjenning) og økonomiske (skjønn) virkemidler er benyttet.

Ettersom Hole gjennomførte inndekning av underskuddet i tråd med planen, hadde kommunen ikke behov for ekstra oppfølging i 2018. Nedre Eiker har imidlertid hatt behov for bistand og oppfølging.

Vi har avholdt møte med rådmann og økonomisjef vår og høst knyttet til oppfølging av kommunens arbeid med å oppnå økonomisk balanse. Månedrappporter og tertialrapporter følges opp. Negativt avvik følges spesielt opp. Vi har deltatt på kommunens budsjettsamling i juni og fulgt opp med enkeltmøte med kommunen ved behov. Fylkesmannen har også deltatt på møter i formannskapet.

For å forhindre kommuner å komme i ROBEK følger vi spesielt opp tertialrapporteringen. Ved negative avvik tar vi kontakt og vurderer i hvert enkelt tilfelle videre oppfølging. I oktober/november gjennomgår vi rådmennenes forslag til budsjett og økonomiplan.

Tildeling av skjønnsmidler til ROBEK-kommunene knyttes opp til oppfølging av plan for å komme i økonomisk balanse. Imidlertid har Nedre Eiker spesielt store utfordringer knyttet til spesielt utsatte brukergrupper og tildeles derfor også skjønnsmidler til lokale forhold som ikke fanges opp gjennom inntektssystemet. I tillegg er kommunen en lavinntektskommune noe som også bidrar til at kommunen tildeles skjønnsmidler.

Spesifikk omtale av arbeid med omstilling (fra kapittel 7.3.6.4.1 i TB)

Rapportere på

Spesifikk omtale av arbeid med innovasjons- og fornyingsprosjekter i kommunene. Kort om fordeling av skjønnsmidler til formålet, herunder rapportering i ISORD, og formidling av resultatene.

Fylkesmannen skal stimulere til utvikling, fornying og innovasjon i kommunene gjennom bruk av skjønnsmidler og bidra til nettverksbygging og erfaringsoverføring mellom kommuner.

I 2018 har fylkesmannen fordelt 4 millioner kroner i skjønnsmidler til prosjekter med spesielt fokus på innovasjon og utviklingsarbeid i kommunene. Midlene er tildelt enkeltkommuner og regioner. Følgende prosjekter er tildelt midler:

Drammen kommune er tildelt kr 500.000 til FrivilligBørs. Drammen kommune satses på frivilligheten og legger opp til et konstruktivt, produktivt og lite byråkratisk samarbeid med frivillig sektor.

Kongsbergregionen er innvilget kr 450.000 til etablering av et responscenter for velferdsteknologi, samt kr 450.000 til digitalisering av sak/arkiv.

Ringerike er innvilget kr 500.000 til bærekraftige arbeidstidsordninger i hjemmetjenesten og helhetlig pasientforløp.

Hallingdalsregionen er innvilget kr 700.000 til innkjøpsløft i Hallingdal. Hensikten med prosjektet er å styrke kompetansen på innkjøp og offentlige anskaffelser med vekt på innovative anskaffelser for kommunene i Hallingdal.

Kommunene i Midt-Buskerud er innvilget kr 450.000 til innovasjon og digitalisering.

Øvre Eiker er innvilget kr 150.000 til pilotering av veiledning, integrering og samskaping.

Nedre Eiker er innvilget kr 250.000 til å utarbeide og implementer en modell for samhandling rundt pasientene, og etablere et forpliktende samarbeid på tvers av fagfelt og ansvarsområder i kommunehelsetjenesten for å forbedre tilbudet om medisinsk oppfølging til de sykeste hjemmeboende.

Røyken er innvilget kr 550.000 til kompetansehevingsprosjekt for praktiske ferdigheter til sykepleiere i primærhelsetjenesten.

Fylkesmannen vil spesielt fremheve arbeidet med digitalisering i Kongsbergregionen. Dette er et samarbeid mellom 7 kommuner der utvikling av digitale løsninger for bedre og mer effektive tjenester overfor innbyggere, næringsliv og andre er et viktig satsingsområde i regionsamarbeidet.

Det skal gis rapportering i tabell... (fra kapittel 7.3.6.5.1 i TB)

Rapportere på

Det skal gis rapportering i tabell som viser:

- Antall saker om lovlighetskontroll etter klage som det er truffet vedtak i for året, hvor mange avgjørelser som er opprettholdt og hvor mange som er kjent ulovlige.
- Antall lovlighetskontroller som er foretatt etter initiativ av fylkesmannen, hvor mange avgjørelser som er opprettholdt og hvor mange som er kjent ulovlige.
- Hvor mange av sakene totalt (uten å skille mellom saker etter klage og på eget initiativ) som hadde henholdsvis habilitet eller lukking av møter blant vurderingstemaene.

Habilitet var ikke tema i noen av sakene i 2019. Det var heller ingen lovlighetskontroller om lukking av møtet.

Kommunalrettslig lovlighetskontroll etter klage og eget initiativ

Type lovlighetskontroll	Vedtak opprettholdt	Ulovlig vedtak	Sum
Etter klage	5	1	6
På eget initiativ	4	0	4

Kortfattet omtale av... (fra kapittel 7.3.6.5.2 i TB)

Rapportere på

Fylkesmennene skal gi en kortfattet omtale av hvilke kommunalrettslige tema de (særlig) veileder kommunene om.

Fylkesmannens veiledning i kommunalrettslig tema gjelder habilitet

Kortfattet omtale i årsrapporten av bruken av interkommunalt samarbeid i fylket (fra kapittel 7.3.6.5.3 i TB)

Rapportere på

Fylkesmennene skal, på bakgrunn av egne erfaringer etter kontakt med kommunene, gi en kort omtale av omfanget av interkommunalt samarbeid i fylket, i hvilke former kommunene samarbeider, og hvilke tjenester det samarbeides om.

Fylkesmannen har i 2017 og 2018 gjennomført dialogmøter med hver enkelt kommune. Ett av hovedtemaene på disse dialogmøtene var

interkommunalt samarbeid. Kommunene i Buskerud har et omfattende interkommunalt samarbeid.

Tilbakemeldingene viser at de større kommunene oppfatter at de mindre kommunene lener seg mye på de større kommunene og at de ikke er villige til å betale det tjenestene virkelig koster. Kommunereformen utfordrer det etablerte og omfattende regionale og interkommunale samarbeidet. De større kommunene ønsker å ha de fleste oppgaver i egen linje. Dette skaper store endringer for de omkringliggende kommunene.

Kommunene har omfattende samarbeid innen; arkiv, ikt, innkjøp, renovasjon, brannvesen, revisjon. Kommunenes tilbakemelding er at dette er tjenester som åpenbart bør løses gjennom større samarbeid uavhengig av kommunereformen. Kommunene samarbeider også om legevakt. Imidlertid ønsker nye Drammen å legge denne tjenesten inn i kommunal linje.

Barnevern: Kommunene har valgt vertskommunesamarbeid for barnevern i Hallingdal, Numedal og Midt-Buskerud.

Oppvekst: På oppvekstsiden deltar de små kommunene i formaliserte interkommunale samarbeid med andre kommuner knyttet til PP-tjeneste, voksenopplæring og bibliotek.

Kommunene i Numedal vurderer interkommunalt samarbeid innen oppvekstsektoren. Et slikt samarbeid skaper politiske diskusjoner og er foreløpig ikke vedtatt.

Kommunene i Numedal har felles økonomifunksjon.

Fylkesmennene skal i årsrapporten... (fra kapittel 7.3.6.6.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmennene skal i årsrapporten oppgi hvor mange klager på avslag om begjæringer om innsyn de har behandlet, jf. offentleglova § 32 og forvaltningsloven § 28 annet ledd, samt hvor mange tilfeller klager har fått helt eller delvis medhold i klager etter offentleglova § 32.

Fylkesmannen mottok totalt 20 saker i 2018. Vi fikk ikke avsluttet behandlingen av 2 saker som kom inn sent på året. Vi returnerte 4 av saker til kommunen og ba om ny vurdering, alle disse sakene ble løst og innsyn gitt. Fylkesmannen mottok 7 klager i saker der kommunene hadde avslått innsynsbegjæring. Vedtaket ble omgjort/delvis omgjort i 2 av sakene.

I saker der Fylkesmannen har avslått innsynsbegjæring ble vedtaket påklaget i 7 saker. Vedtaket ble omgjort helt eller delvis i 4 av sakene og stadfestet i 3 saker.

Fylkesmannsembeter som samordner statlig innsigelser (fra kapittel 7.3.6.7.1 i TB)

Rapportere på

Det skal rapporteres på fylkesmannens arbeid med samordning av statlige innsigelser, **herunder i hvilken grad innsigelser blir løst gjennom dialog**. Rapporten skal omfatte informasjon om antall planer møtt med innsigelse fra statlige etater inklusiv fylkesmannen, antall planer møtt med innsigelse bare fra fylkesmannen og antall planer der innsigelser fra andre statsetater er avskåret.

I 2018 ble totalt 11 planer møtt med en samordnet innsigelsesbrev, hvorav Fylkesmannen fremmet innsigelse til 3 av disse. Totalt for 2018 fremmet Fylkesmannen 13 innsigelser, hvor 10 av disse ikke ble samordnet da det ikke var andre statlige etater som fremmet innsigelse.

Fylkesmannen avskåret ingen innsigelser i 2018.

Samordning av statlige innsigelser

Betegnelse på rapporteringskrav	Resultat
Antall planer på offentlig ettersyn hvor fylkesmannen har samordnet uttalelser med statlige innsigelser	11
Antall innsigelser som er fremmet	52
Antall innsigelser som ikke er videresendt til kommunene	0
Antall innsigelser som er avskåret	0

Fra og med 01.01.2017... (fra kapittel 7.3.6.8.1 i TB)

Rapportere på

Fra og med 01.01.2017 skal alle embetene rapportere byggesaker i SYSAM- ny rapporteringsløsning for fylkesmennene.

- Av årsrapporten for 2018 skal det fremgå totalt antall behandlede byggesaker.
- Av årsrapporten for 2018 skal det fremgå antall saker der klagen ble gitt medhold, helt eller delvis.
- Av årsrapporten for 2018 skal det i tillegg fremgå antall saker som ikke ble avgjort innen 12 uker. Det skal vises hvor lang gjennomsnittlig overskridelse var i disse sakene. Overskridelse skal føres i antall dager.
- Av årsrapporten for 2018 skal det i tillegg fremgå hvor mange saker det ble avtalt lengre frist enn angitt i saksbehandlingsforskriften jf. pbl. § 21-8 andre ledd, hvor mange "særlige tilfeller" klageinstansen selv forlenget fristen i, og hvor mange saker der fristen ble forlenget på grunn av barmarksundersøkelse.

Det er behandlet i alt 151 byggesaker i 2018. I 35 av sakene ble klager gitt medhold, helt eller delvis. I 54 saker er saken ikke avgjort innen 12 ukers fristen (gjennomsnittlig overskridelse i disse sakene er 35 dager). Når det gjelder årsak til avvik vises det til pkt. 3.3.1.1.4.1.

Rapportering om byggesaker etter plan- og bygningsloven

Totalt antall behandlede saker	Antall saker gitt medhold	Antall saker ikke avgjort innen 12 uker	Gjennomsnitt dager ikke avgjort innen 12 uker	Antall saker gitt lengre frist	Antall særlige tilfeller klageinstansen selv forlenget	Antall saker fristen ble forlenget på grunn av barmarksundersøkelse
151	32	54	35	2	6	0

Rapportering av plansaker i SYSAM (fra kapittel 7.3.6.9.1 i TB)

Rapportere på

Fra og med 01.01.2017 skal alle embetene rapportere plansaker i SYSAM- ny rapporteringsløsning for fylkesmennene.

- Av årsrapporten for 2018 skal det fremgå totalt antall behandlede klager på reguleringsplaner og gjennomsnittlig saksbehandlingstid i antall dager. Det skal i tillegg fremgå antall saker der klagen ble gitt medhold, helt eller delvis.

Rapportering om plansaker etter plan- og bygningsloven

Betegnelse på rapporteringskrav	
Antall behandlede klagesaker reguleringsplaner	20
Gjennomsnittlig behandlingstid i dager for klager på reguleringsplaner	53
Antall klagesaker om reguleringsplan som ikke er behandlet innen 12 uker	2
Antall klagesaker om reguleringsplan der klagen er gitt medhold helt eller delvis	0

Tiltak for å løse boligsosiale problemstillinger i kommunen (fra kapittel 7.3.6.10.1 i TB)

Rapportere på

Beskriv minst to tiltak gjennomført av flere regionale aktører under fylkesmannens ledelse for å løse boligsosiale problemstillinger i kommunene.

Fylkesmannen i Buskerud har hatt samarbeide med Husbanken hvor de ble invitert til samling på planområdet. Tema var boligsosial kommunal planlegging.

Husbanken har sammen med KS og NAV hatt felles møte på ledernivå i de statlige regionale aktørene for å avklare videre samarbeide med Fylkesmannen i Oslo og Viken på regionalt nivå fra 2019.

Boligsosiale problemstillinger i kommunene

Tiltak 1: Boliger og oppfølgingstjenester for mennesker med rusavhengighet og psykiske lidelser	Tiltak 2: Egnede boliger for vanskeligstilte barnefamilier	Ev. tiltak 3 eller flere
0	0	0

Det skal rapporteres om lærlinger... (fra kapittel 7.3.6.11.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på antall lærlinger i 2018. Det skal også framgå innenfor hvilke fag.

Embetet hadde en kontorfaglærling som bestod fagprøven i august 2018. Ny lærlinger vil bli tatt inn i det nye, sammenslåtte embetet.

Rapportering på fellesføring 2018 (fra kapittel 7.3.6.12.1 i TB)

Rapportere på

Embetet skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet. Se kap. 4.1 *Fellesføringer 2018*

I forkant av sammenslåingen med FMOA og FMOS har vi i denne sammenheng ikke inngått nye kontrakter i 2018.

Regjeringens inkluderingsdugnad (5 % målet) (fra kapittel 7.3.6.13.1 i TB)

Rapportere på

I årsrapporten skal Fylkesmannen redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå 5 %- målet og målene for inkluderingsdugnaden, jf. Rundskriv H-3/18 sendt ut juli 2018.

Embetet ansatte en person med nedsatt funksjonsevne i 2018. Utlysningstekstene er endret slik at søkere med nedsatt funksjonsevne eller hull i CVen oppfordres til å søke.

Kort beskrivelse av aktiviteten... (fra kapittel 7.3.7.1.1 i TB)

Rapportere på

Kort beskrivelse av aktiviteten på området, herunder oversikt over:

- Tros- og livssynssamfunn som mottar tilskudd og antall medlemmer det er gitt tilskudd for
- Trossamfunn som er slettet hos fylkesmannen
- Nye registrerte/uregistrerte trossamfunn og nye livssynssamfunn
- Ev. tilsyn med trossamfunn og forstander.

Fylkesmannen i Buskerud gjennomførte 3 forstandersamtaler i 2018. Vi har lagt ned ett trossamfunn, Deliverance Ministries. Ett nytt trossamfunn ble registrert, Emmanuel Matu Chin Church.

Tros- og livssynssamfunn som mottar tilskudd og antall medlemmer det er gitt tilskudd for (antall medlemmer i parentes)

- Afghaneres kulturelle og Islamiske forening i Buskerud (322)
- Anjumane-Islah-Ul Lier (87)
- Anjuman-E-Islahul Muslimeen of Drammen Norway (273)
- Asselam Center (Det irakiske kultur og trossamfunn) (315)
- Betania, Veggli og Uvdal (81)
- Betel Pinsemenighet (34)
- Buddhist Watpahbodhidhamm Drammen (478)
- Buskerud og Vestfold muslimsk trossamfunnet (1344)
- Den Allevitiske Trossamfunn i Norge (120)
- Den Apostoliske Kirke Elim, Solbergmoen (65)
- Den Eritreisk Ortodokse Menighet i Buskerud (456)
- Den Frie Evangeliske forsamling (163)
- Den Islamske Kurdiske Forening i Drammen (703)
- Det afghanske kultur og trossamfunn i Norge (41)
- Det albansk kultur og trossamfunn i Norge (2295)
- Det Islamske forbundet i Buskerud (1131)
- Det Islamske Kultur Senter i Drammen (1366)
- Det Islamske Kultursenter i Nedre Eiker (395)
- Det Maulana Jalalludin Balkhi kulturell og islamske trossamfunnet i Norge (37)
- Det Tyrkiske Trossamfunn i Drammen og Omegn (1098)
- Drammen Hindu kultursenter (256)
- Drammen Kristne Senter (83)
- Drammen Moské (597)
- Drammen Tyrkiske Islamske Menighet (506)
- Filadelfia Pinsemenighet, Hønefoss (206)
- Filadelfiamenigheten Drammen (979)
- Geilo Frimenighet (13)
- Hallingdal Islamsk Senter (252)

- Hindu Sanatan Mandir (596)
- Hamwatan Islamsk og Kulturell forening (520)
- Hol- Ål Pinsemenighet (Betania) (96)
- Hurum Pinsemenighet (38)
- Hønefoss islamsk senter (250)
- Internasjonale Islamske senteret (91)
- International Evangelisering Ministry of Mount Zion (43)
- Islamic knowledge center (126)
- Islamsk Anatolia Bektashi Trossamfunn (68)
- JKB International Ministry (17)
- Kilden menighet (16)
- Kongsberg Bibelsenter (25)
- Kongsberg Islamsk Kultursenter (313)
- La Compassion Kirke (45)
- Lovsangsmenigheten The Tabernacle of David (12)
- Menigheten 24/7 (69)
- Minhaj Ul Quran Buskerud (200)
- Modum Pinsemenighet (76)
- Pinsekirken Betesda, Slemmestad (49)
- Pinsekirken Mjøndalen (274)
- Pinsemenighet Betania, Kongsberg (99)
- Pinsemenigheten Betel, Tofte(39)
- Pinsemenigheten Salem (190)
- Pinsemenigheten Saron (51)
- Pinsemenigheten, Kristi Menighet Betel (65)
- På Rett Vei (100)
- Resalat Islamsk og Kulturelt Senter (RIKS) (536)
- Rukkedalen og Nes Pinsemenighet (112)
- Salem Pinsemenighet (12)
- Salem, Den frie evangeliske forsamling (68)
- Sanatan Mandir Sabha, Norway (1528)
- Sannhetens Ord Bibelsenter (114)
- Senterkirken Eiker (117)
- Sentrumkirken Ringerike (161)
- Siri Guru Nanak Niwas (1078)
- The Christian faith Gospel Church, Drammen (38)
- The Islamic Culture Society Buskerud & Vestfold (352)
- Visjonskirken (38)

Trossamfunn som ikke søkte støtte i 2018

- Deliverance Ministries
- Guds Frie Menighet på Nakkerud
- Pachamama Trossamfunn
- The Word of life global ministry
- Watan den Palestinske foreningen I Norge

Oversikt over antall saker... (fra kapittel 7.3.7.2.1 i TB)

Rapportere på

Oversikt over antall saker i hver kategori og utfallet i disse sakene.

Fylkesmannen har behandlet 110 søknader om spredning av aske. 105 ble innvilget og 5 ble avslått. 0 andre saker etter gravferdsloven

Oversikt over antall saker i hver kategori... (fra kapittel 7.3.7.3.1 i TB)

Rapportere på

Oversikt over antall saker i hver kategori og utfallet i disse sakene.

Fylkesmannen behandlet 2 saker etter lov om helligdager og helligdagsfred. 1 sak gjaldt endring av forskrift om deler av kommunen som turiststed i sommersesongen, og 1 sak var dispensasjon fra påbud om at utsalgssteder skal holde stengt mens helligdagsfreden varer. Begge sakene ble innvilget.

Rapportering av tilsyn etter barnehageloven og opplæringsloven (fra kapittel 7.3.8.1 i TB)

Rapportere på

Rapportering av tilsyn etter barnehageloven og opplæringsloven, jf. VØI pkt. 5.3.2 og bakgrunnsinformasjon (metodehåndbok og egen mal for rapportering). Fylkesmannen skal beskrive hvilke risikovurderinger som ligger til grunn for valg av tema og tilsynsobjekt. Med risikovurdering mener vi hvilke vurderinger og konklusjoner fylkesmannen har gjort på bakgrunn av de valgte kildene. Fylkesmannen skal sende inn foreløpig tilsynsrapport fortløpende i eget skjema på FM-nett.

Valg av tilsynsobjekt og tema bygger på risikovurderinger basert på tilgjengelige data og statistikk, vår klagesaksbehandling og tilsyn, informasjon gjennom media, det vi kaller hendelser underveis gjennom året og kunnskap om kommunene. Vi har etablert en Access database der vi registrerer hendelser og henvendelser. I tillegg har dekningskravet til Utdanningsdirektoratet og temaene fastsatt gjennom felles nasjonalt tilsyn (FNT) betydning for valg av tilsynsobjekt og temaer. Analyse av informasjon om kommunene er et området vi jobber med.

Opplæringsloven

På de felles nasjonale tilsynene valgte Fylkesmannen i Buskerud å føre tilsyn med temaene elevens utbytte av opplæringen på én videregående skole, og skolebasert vurdering på to grunnskoler. Bakgrunnen for valg av tilsynsobjektene er ulike og har vært blant annet basert på skolestruktur, henvendelser fra publikum og henvendelser fra skoleeier selv. Vi har også vurdert det som hensiktsmessig som ledd i risikovurderinger å nå alle kommuner i fylket og alle skolestørrelser. Røyken VGS ble valgt fordi det er en stor skole, med både yrkesfag og studieforberedende fag. Dagali og Skurdalen oppvekstsenter ble valgt fordi det er en fådelt grendeskole som aldri før har hatt tilsyn på noe tema. Flå skole er kommunens eneste skole og kommunen har stor tilflytting minoritetsspråklige elever. Vi opplever at disse tilsynene treffer godt og gir en mulighet til å skape reell endring eller forbedring for elevene i den daglige undervisningen.

FMBU har også gjennomført felles nasjonale tilsyn på temaet skolemiljø. Vi anså skolemiljø som et høyaktuelt tilsynsystem, både fordi elevenes trivsel på skolen er helt avgjørende for deres læring og utvikling, men også på bakgrunn av lovendringen i 2017 (nytt kapittel 9 A). Vi hadde stedlig tilsyn med Konnerud skole (Drammen kommune) og Buskerud skole (Modum kommune). Bakgrunn for valg av tilsynsobjekter var i all hovedsak at vi hadde mottatt klagesaker og/eller henvendelser fra foreldre til elever vedrørende skolemiljøet.

Embetet har gjennomført tilsyn med gjennomføring av Elevundersøkelsen. Dette på bakgrunn av at samme tilsyn som ble gjennomført i fjor avdekket manglende lovforståelse på flere skoler. Tilsynet ble rettet mot 14 skoler i 7 kommuner. Tilsynsobjektene ble valgt ut på grunnlag av tallmateriale fra Grunnskolens Informasjonssystem (GSI).

FMBU gjennomførte også skriftlig tilsyn med fem skoler i kommunene Drammen, Kongsberg, Lier og Ringerike på temaet bruk av alternativ opplæringsarena i spesialundervisning. Bakgrunn for tilsynsystemet var at vi over lengre tid har observert at elever blir plassert på alternativ opplæringsarena uten at dette fremgår av vedtaket om spesialundervisning. Tilsynsobjektene ble valgt ut på grunnlag av tallmateriale fra Grunnskolens Informasjonssystem (GSI).

Barnehageloven

I 2018 valgte vi å føre stedlig tilsyn med Hol og Ål kommune på barnehagelovens bestemmelser om kommunens ansvar (§ 8), godkjenning (§ 10) og tilsyn (§ 16). Vi opplever at nevnte tilsynsystemer alltid er relevante å undersøke og at vi ofte avdekker manglende eller feil lovforståelse hos kommunen. Fra Hol har FMBU fått flere henvendelser fra barnehagemyndigheten som kunne indikere feil lovforståelse, blant annet observert vi flere feilregistreringer i Basil. I Ål kommune var det rundt 9 år siden forrige tilsyn fra FMBU på barnehageområdet. Videre hadde ingen av de to kommunene gjennomført tilsyn med barnehagene på flere år.

Rapportering av tilsyn - barnehage og opplæringsområdet

Område	Kommune	Navn på barnehage(kun særskilte tilfeller)/skole	Tema for tilsynet	Stedlig/skriftlig	Antall poeng	Delt tema(er) i tilsynet (skriv inn alle dersom flere).	Dato for åpning av tilsyn	Dato for foreløpig tilsynsrapport	Status tilsyn per 31.12	Er foreløpig rapport sendt til Udir	Eventuelle tillegg
Opplæring	Modum	Buskerud skole	Skolemiljø	Stedlig	8	1,2,3,4,5,6,7	09.01.2018	28.05.18	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Drammen	Kommerud skole	Skolemiljø	Stedlig	8	1,2,3,4,5,6,7	09.01.18	28.05.18	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Bfk	Røyken VGS	Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen,	Stedlig	5	Skolens arbeid med opplæringen i fag, Underveisvurdering for å øke elevens læringsutbytt, 5. Underveisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning, Vurdering av behov for særskilt språkopplæring,	24.01.18	14.09.18	Avsluttet	Ja	Erfaring neste tils være hensikts flytte ten slutt. De som inte forvirret "rektors først.
Opplæring	Flå	Flå skole	Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen,	Stedlig	2	Skolebasert vurdering	03.07.18	22.10.18	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Hol	Dagali og Skurdalen oppvekstsenter	Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen,	Stedlig	2	Skolebasert vurdering	03.07.18	05.11.18	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Drammen	Kjøsterud	Egenintiert	Skriftlig	1	Elevundersøkelsen	14.09.18	16.11.18	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Drammen	Frydenhaug	Egenintiert	Skriftlig	1	Elevundersøkelsen	14.09.18	14.11.18	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Nedre Eiker	Veivangengen	Egenintiert	Skriftlig	1	Elevundersøkelsen	210918	141118	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Nedre Eiker	Eknes	Egenintiert	Skriftlig	1	Elevundersøkelsen	210918	161118	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Nedre Eiker	Sagstedbrua	Egenintiert	Skriftlig	1	Elevundersøkelsen	210918	141118	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Ringerike	Hov	Egenintiert	Skriftlig	1	Elevundersøkelsen	210918	161118	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Ringerike	Haugbygd	Egenintiert	Skriftlig	1	Elevundersøkelsen	210918	161118	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Ringerike	Hønefoss	Egenintiert	Skriftlig	1	Elevundersøkelsen	210918	141118	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Ringerike	Veienmarka	Egenintiert	Skriftlig	1	Elevundersøkelsen	210918	161118	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Røyken	Hyggen	Egenintiert	Skriftlig	1	Elevundersøkelsen	210918	161118	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Sigdal	Nerstad	Egenintiert	Skriftlig	1	Elevundersøkelsen	210918	161118	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Sigdal	Sigdal	Egenintiert	Skriftlig	1	Elevundersøkelsen	210918	16.11.18	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Ål	Nedre Ål	Egenintiert	Skriftlig	1	Elevundersøkelsen	210918	131118	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Ål	Torpo	Egenintiert	Skriftlig	1	Elevundersøkelsen	210918	131118	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Drammen	frydenhaug	Egenintiert	Skriftlig	1	Alternativ opplæringsarena	060318	130418	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Kongsberg	Raumyr	Egenintiert	Skriftlig	1	Alternativ opplæringsarena	060318	090418	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Kongsberg	Vestsiden	Egenintiert	Skriftlig	1	Alternativ opplæringsarena	060318	130418	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Lier	Tranby	Egenintiert	Skriftlig	1	Alternativ opplæringsarena	060318	090418	Avsluttet	Ja	
Opplæring	Ringerike	Hov	Egenintiert	Skriftlig	1	Alternativ opplæringsarena	060318	130418	Avsluttet	Ja	
Barnehage	Hol		Barnehagemyndighetens veiledning og tilsyn, Barnehagemyndighetens godkjenning av barnehager	Stedlig	8		070618	211118	Avsluttet	Ja	
Barnehage	Ål		Barnehagemyndighetens veiledning og tilsyn, Barnehagemyndighetens godkjenning av barnehager	Stedlig	8		070618	211118	Avsluttet	Ja	

I de tilsyn hvor vi har gått direkte til endelig rapport (og det derfor, av logiske årsaker, ikke finnes foreløpig rapport), er dato for endelig rapport registrert istedenfor foreløpig.

Rapportering av antall meldte skolemiljø saker (fra kapittel 7.3.8.2 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere om antall meldte skolemiljø saker til embedene som håndhevingsmyndighet, resultat av behandlingen og saksbehandlingstid.

Fylkesmannen i Buskerud fikk en stor økning i antall henvendelser og saker som kommer inn etter at nytt kapittel 9 A trådte i kraft 1. august

2017. Sakene som blir meldt inn til håndhevingsordningen er ofte komplekse og tidkrevende å behandle.

Vi har prioritert å snakke med barna i de aller fleste av sakene, med mindre vi vurderer at barnet er tilstrekkelig hørt av skolen/kommunen. I tillegg til saker som meldes inn i håndhevingsordningen, er det flere større saker som har endt i veiledning. Det kan være at elev/foreldre ikke ønsker å melde saken, eller at saken ikke har vært meldt til skolen ennå og ikke er av en slik alvorlighetsgrad at vi har kunnet ta den til behandling direkte.

Fylkesmannen i Buskerud fikk i 2018 meldt inn 44 saker til håndhevingsordningen. 39 av disse ble realitetsbehandlet i løpet av 2018. I 21 av sakene kom Fylkesmannen til at aktivitetsplikten var brutt, i 8 saker kom vi til at aktivitetsplikten var oppfylt. 8 saker ble trukket av elev/foresatte før det ble truffet vedtak og 2 saker ble avvist. I to saker ble det veiledet fremfor å avvise, og tre saker var ikke ferdigbehandlet per 31.12.2018.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid hos Fylkesmannen i Buskerud er 29 dager ved realitetsbehandling og 18 dager ved avvising.

Rapportering av antall klager på barnehage- og opplæringsområdet (fra kapittel 7.3.8.3 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere om antall klager, type klager og resultatet av behandlingen på barnehage- og opplæringsområdet.

Fylkesmannen vurderer resultatoppnåelsen for vår klagesaksbehandling som god sett i lys av bemanning, kompetanse, metodikk og strategier. Innkomne klagesaker blir som regel avgjort innen en måned etter at de kommer inn. Der det går mer enn en måned før saken blir avgjort, er vårt mål å sende ut et midlertidig svar så raskt som mulig etter at saken kommer inn, slik forvaltningsloven krever. Alle saker ble imidlertid avgjort innen tre måneder, og resultatkravet anses således oppfylt.

Fylkesmannen har for 2018 ikke hatt tilfeller der klager henvender seg til embetet på nytt fordi kommunen eller fylkeskommunen ikke har fulgt opp vedtaket. Fylkesmannen har heller ikke registrert mediesaker om dette.

Avdelingen har organisert klagesaksarbeidet slik at vedtak som hovedregel skrives av jurist. Avdelingen sikrer et tverrfaglig blikk på sakene ved diskusjon i fagmøter samt fortløpende drøftelser med pedagog eller medarbeidere med annen nødvendig kompetanse. Hvis det ikke er en jurist som skriver vedtaket, skal vedtaket alltid innom en jurist for kvalitetssikring.

Antallet klagesaker må ses i sammenheng med at vi har en rekke relativt store saker som kommer inn og som krever mye ressurser, men som ikke munner ut i enkeltvedtak men derimot veiledning eller tilsyn.

Vi ser at mange saker er en kombinasjon av flere tema, eksempelvis 9 A og spesialundervisning. Vi har også et antall innsynsbegjæringer, saker om dispensasjon fra vurdering med karakter fra andre fremmedspråk samt en fortsatt økning i anmodninger om fritak fra lovpålagt taushetsplikt. Disse sakene er ressurskrevende, og kommer ikke tilstrekkelig frem i rapporteringen.

Saksmengden i 2018 vurderes å noe lavere enn i 2017. Vi vurderer at dette har sammenheng med et stort fokus på veiledning ut mot sektor. Hva gjelder standpunkt i sær, er dette et område der antall klager har blitt redusert drastisk over år. På dette området har vi drevet utstrakt veiledning og har utarbeidet et grundig veiledningsmaterieell. Også på andre områder, ser vi at veiledning og forebyggende arbeid (blant annet dialogmøter med alle kommuner) har en positiv effekt på antall klagesaker.

Klagebehandling - Barnehage (barnehageloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
Barnehageloven § 10	0				
Barnehageloven § 16	0				
Forskrift om familiebarnehager § 7	0				
Forskrift om foreldrebetaling § 5	0				
Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager	5	0	2	3	0
Forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager § 4	0				
Barnehageloven § 16 a	0				
Forskrift om regnskapsplikt for godkjente ikke-kommunale barnehager § 6	0				
Barnehageloven § 19 e	0				
Barnehageloven § 19 g	1	1	0	0	0
Barnehageloven § 19 h	0				
	6	1	2	3	0

Klagebehandling - Frittstående grunnskoler (friskoleloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
Spesialundervisning, § 3-6	2	0	2	0	0
Permisjon, § 3-13	1	0	1	0	0
	3	0	3	0	0

Klagebehandling - Frittstående videregående skoler (friskoleloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
	0	0	0	0	0

Klagebehandling - Grunnskolen (opplæringsloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
Standpunkt i fag	25	0	11	14	0
Lokalt gitt muntlig eksamen	4	3	1	0	0
Ekstra år i grunnskolen, § 2-1 fjerde ledd	1	0	1	0	0
Skoleplassering, § 8-1	9	1	6	2	0
Spesialundervisning, § 5-1	1	1	0	0	0
Skys, § 7-1	21	12	5	4	0
Sum	61	17	24	20	0

Klagebehandling - Videregående skoler (opplæringsloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
Spesialundervisning, § 5-1	4	2	0	2	0
	4	2	0	2	0

Status på samarbeidsarena og kompetanseutviklingstiltak for skole (fra kapittel 7.3.8.5 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gi en status på etableringen av samarbeidsarena mellom skoleeiere og UH-institusjoner, med sikte på kompetanseutvikling i grunnetoppleringen. Fylkesmannen skal redegjøre for hva som er nyttige erfaringer og utfordringer i dette arbeidet. Fylkesmannen skal gi en beskrivelse av de tiltakene som er lagt til rette innenfor fagfornyelse, skolemiljø og andre relevante tiltak som inngår i kompetansemodellen.

Innenfor desentralisert ordning for kompetanseutvikling er det etablert fire kompetansenettverk i Buskerud. Disse omtales som regioner. Regionene har laget planer for 2-4 år fram i tid. Her følger en oversikt over kommuner og friskoler som deltar i de ulike regionene, tema for kompetanseutvikling og samarbeidende UH-institusjon:

Hallingdal (6 kommuner)

- Alle skoler og barnehager deltar. Kommunene ser "alle" ordninger i sammenheng, desentral-, regional kompetanseutvikling og deltakelse i "inkluderende barnehage- og skolemiljø, pulje 2.

Tema: «Livsmeistring i eit inkluderende læringsmiljø». I tillegg lages det et løp for implementering av fagfornyelsen i samarbeid med HVE.

UH: Høgskolen på Vestlandet, campus Sogndal.

Midt-Buskerud (Sigdal, Krødsherad, Modum, Hole, Ringerike, Tyrifjord barne- og ungdomsskole)

Tema: Etterutdanning i fag og fagfornyelsen. Etterutdanningen blir sett i sammenheng med videreutdanning i fag, (no/eng/mat) i et 6-års løp, og det lages nettverk for skolebasert kompetanseutvikling i disse fagene som kommer alle lærerne til gode. Det er også laget pakker for digital læring i 3 praktisk/estetiske fag.

UH: USN

Kongsberg (Nore og Uvdal, Røllag, Flesberg, Kongsberg, Øvre Eiker + 3 kommuner i Telemark)

Tema: «Tilpasset opplæring». Her er PPT også knyttet til satsingen.

UH: Høgskolen i Innlandet, SEPU

Drammen, SNELD (Nedre Eiker, Drammen, Lier, Svelvik)

Tema: 2 spor:

1. Analyse og vurdering av kompetanseutviklingsbehov i kommunene.
2. Fagfornyelsen - 4 samlinger for skolelederne er planlagt.

UH: USN

Hurum kommune, som del av nye Asker kommune, fått tildelt midler til kompetanseheving for lærere i matematikk og til lederutvikling med tanke på fagfornyelsene.

UH: HINN og OsloMET.

Det er tildelt midler til HVE og USN med øremerking fagfornyelsen. USN har laget tilbud som kommunene kan benytte seg av, enkeltvis eller i regioner/nettverk. HVE tilrettelegger for arbeid med fagfornyelsen i samarbeid med Hallingdalsregionen. De har deltatt på samlinger for ledere og lærere/barnehageansatte. De har vært ute og veiledet den enkelte enhet, alle barnehager og skoler, og skal snart en ny runde ut til enhetene.

Buskerud Fylkeskommune er tildelt midler for å arrangere samarbeidskonferansen 2019. Denne konferansen er den 5. i rekken for skoleeiere/ledere i vgo og u-skolen. Konferansene har nettverksarbeid på tvers av etater og nivåer som hovedtema, og de to siste konferansene har fagfornyelsen og læringsmiljø som overordnede tema.

"Buskerudmodellen"- samarbeidsforumet for desentral ordning hvor midlene har blitt fordelt etter innsendte behovsmeldinger, har laget 4 prinsipper for tildeling. Disse er:

1. *Krav om redelighet om hva som er reelle behov.*

2. *UH skal finansieres først – altså før kommunene får sin andel.*

3. *Prosentvis fratrekk når behovet er større enn rammene.*

4. *Skjønnsmessig vurdering mellom regnskapsårene som innebærer at midler overføres neste år eller trekkes fra ved tildeling.*

Det planlegges nå for å etablere et nytt samarbeidsforum for alle kommunene i Oslo og nye Viken.

Utfordringer som kan nevnes er å koordinere oss på tvers av fylkesmannsembetene. Det har også vært en utfordring at ordningen har likheter og forskjeller med barnehage, og at dette er krevende å kommunisere og kan føre til noe sammenblanding.

Status på samarbeidsarena og kompetanseutviklingstiltak for barnehage (fra kapittel 7.3.8.6 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi en status på etableringen av samarbeidsarena for barnehagemyndighet, barnehageeiere og UH-institusjoner. Fylkesmannen skal redegjøre for hva som er nyttige erfaringer og utfordringer i dette arbeidet, og gi en helhetlig status på kompetanseutvikling på barnehagefeltet i fylket i henhold til tiltakene i revidert kompetansestrategi for barnehage (2018-2022).

Fylkesmannen skal også rapportere i tabell på tiltak innenfor kompetanse og rekruttering på barnehageområdet.

Rapporteringskravet er splittet i to (se kapittel 7.3.8.8) av tekniske grunner for å koble riktige tabeller til årsrapporteringen.

Fylkesmannen i Buskerud har gjennom hele 2018 hatt et tett samarbeid med de embetene vi skal slå oss sammen med (Østfold og Oslo og Akershus). Hele 2018 har vært brukt til å forberede, samordne og etablere samarbeidsforum og arbeidsgrupper med barnehageeiere, fagforeninger, fylkeskommuner, barnehagemyndigheter, UH-sektoren og andre aktører. Vi har blant annet hatt to innspillskonferanser for hver av de fremtidige fylkene - en for Oslo og en for Viken.

Det har vært en utfordringen at ordningen både er lik og skiller seg fra Desentralisert ordning på skole. Samordning er også krevende når det er så mange aktører inne. Vi opplever at Universitet og Høyskolene har klart å samordne seg gjennom tilretteleggingen vi har hatt i 2018 som vil komme de fremtidige fylkene og ordningen til gode.

Kompetansetiltak tabell 1

Kompetansetiltak	Midler brukt	Antall deltakere totalt	Andel deltakere fra kommunale barnehager	Andel deltakere fra ikke-kommunale barnehager
Fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfaget	100 000	25	50 %	50 %
Kompetansehevingsstudier for assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	0	0	0 %	0 %
Kompetanseutviklingstiltak for samisk				
Økonomisk tilrettelegging				

Kompetansetiltak tabell 2

	Kompetansemidler til kommuner og barnehager
Midler brukt	4 200 500
Andel barnehagemyndigheter som har fått midler	100 %
Andel kommunale barnehager som deltar i tiltak	100 %
Andel ikke-kommunale barnehager som deltar i tiltak	80 %
Andel barnehager deltatt på tema: pedagogisk ledelse	90 %
Andel barnehager deltatt på tema: språkmiljø	50 %
Andel barnehager deltatt på tema: realfag	40 %
Andel barnehager deltatt på tema: barn med særslitte behov	80 %
Andel barnehager deltatt på tema: læringsmiljø	90 %
Andel barnehager deltatt på tema: danning og kulturelt mangfold	40 %
Andel barnehager deltatt på tema: annet	60 %

Rapportering på forvaltning av tilskuddsordningene (fra kapittel 7.3.8.7 i TB)

Rapportere på

Årsrapporten skal inneholde en egen vurdering av hvordan embetene forvalter tilskuddsordningene i henhold til retningslinjene og gjeldende regelverk. Fylkesmannen skal redegjøre for eventuelle avvik i utføringen av forvaltningen og gi en omtale av iverksatte tiltak.

FMBU bruker tilskuddsportalen utviklet av FMSF i all tilskuddsforvaltning. Dette gjør at tilskuddsforvaltningen er i tråd med regelverk og ivaretar god intern kontroll.

Rapporter på antall årsverk mm (fra kapittel 7.3.9.1 i TB)

Rapportere på

- Antall årsverk i landbruksavdelingen per 31.12.2018, antall samlede årsverk i landbruksforvaltningen i kommunene per 31.12.2018, samt antall enheter/landbrukskontor i kommunene i fylket.
- Antall årsverk i avdeling eller seksjon for reindriftsforvaltning
- Ressurser avsatt til kontrollarbeid

Årsverk mm

Betegnelse på rapporteringskrav	Antall
Antall årsverk i landbruksavdelingen hos FM per 31.12.2018	13.3
Antall årsverk i avdeling eller seksjon for reindrift hos FM per 31.12.2018	0.0
Antall årsverk brukt til kontroll hos FM i 2018 på landbruksområdet, jf resultatmål pkt 3.3.1.2.1	0.8
Antall årsverk brukt til kontroll hos FM i 2018 på reindriftsområdet, jf resultatmål pkt 3.3.1.2.2	0.0
Antall personer hos FM som har arbeidet med kontroll i 2018 på landbruksområdet, jf resultatmål pkt 3.3.1.2.1	6.0
Antall personer hos FM som har arbeidet med kontroll i 2018 på reindriftsområdet, jf resultatmål pkt 3.3.1.2.2	0.0
Antall enheter/landbrukskontor i fylket per 31.12.2018	18.0
Antall samlede årsverk i landbruksforvaltningen i kommunene per 31.12.2018	41.5

Planlagte ressurser til kontrollarbeid ble mindre enn planlagt da mye av kontrollarbeidet som var planlagt sommer og høst 2018 ble nedprioritert pga det store antallet avlingsskadesøknader som måtte prioriteres. Felles landbrukskontor mellom Øvre og Nedre Eiker ble avsluttet på jordsiden 2018 pga framtidig sammenslåing mellom Nedre Eiker og Drammen kommune fra 1.1.2020. Interkommunalt landbrukskontor i Lier for Hurum, Røyken, Lier og Drammen kommune er også under utvikling pga kommunesammenslåing mellom Hurum, Røyken og Asker, og mellom Nedre Eiker, Drammen og Svelvik kommune. Det ble i 2018 opprettet et nytt samarbeid på kommunal landbruksforvaltning mellom Flesberg og Nore og Uvdal kommuner.

Rapporter på tiltak og virkemiddelbruk for bedre skogsvegnett... (fra kapittel 7.3.9.2 i TB)

Rapportere på

Rapporter på tiltak og virkemiddelbruk for bedre skogsvegnett, herunder omfang (kilometer/kroner) for nybygging, ombygging og vedlikehold av skogsvegnettet.

I 2018 er det i Buskerud ferdigstilt 4,6 km skogsbilveg nyanlegg (kostnad 4 323 000 kroner finansiert med 32 % tilskudd) og 31,7 km ombygd

skogsbilveg (kostnad 17 183 000 kroner finansiert med 36 % tilskudd).

I tillegg er det investert kr 9 363 000 i skogsbilvegnettet, fordelt med 3 070 000 kroner til nyanlegg og ombygging av 4,6 km uten tilskudd og 6 293 000 kroner i vedlikehold av 832,1 km skogsbilveg. Totalt er det investert hele 30,9 millioner kroner i skogsbilveg i Buskerud i 2018.

Embetet bevilget tilskudd til 39 skogsbilveganlegg i fylket (9,6 km nyanlegg og 32,3 km ombygging). Anleggene har en anslått kostnad på 33,3 millioner kroner og er tildelt 12,1 millioner i tilskudd. Det er tildelt i gjennomsnitt 36,4 % tilskudd på skogandelen av kostnaden i veganleggene.

I Buskerud ser vi stadig et investeringsløft innen skogsbilveg, og interessen for temaet er fortsatt stor sammenlignet med tidligere år.

Tiltak og virkemiddelbruk for bedre skogsvegnett

Skogsbilveier - type tiltak	Veilengde (km)	Tilskudd (kr)	Skogfond (kr)
Nybygging	5.6	1 383 000.0	3 304 000.0
Ombygging	35.4	6 186 000.0	13 704 000.0
Vedlikehold	832.1	0.0	6 293 000.0

Fokus på optimal utnyttelse av vogntogkapasitet (60t/24m) i forbindelse med tømmertransport har medført omfattende aktivitet på det private skogsbilvegnettet i fylket. Dette kombinert med økt vegplanleggingskapasitet og tilgjengelige tilskuddsmidler har resultert i stor aktivitet innen ombygging av skogsbilveg i fylket.

Innenfor regionalt kartsamarbeid og arealressurskart... (fra kapittel 7.3.9.3 i TB)

Rapportere på

Innenfor regionalt kartsamarbeid og arealressurskart skal det rapporteres i henhold til tabell:

- Eventuelle kommuner i fylket som ikke har ajourført AR5.
- Eventuelle utfordringer kommunene har med ajourføring av arealressurskart (AR5).

I 5 av 21 kommuner er det ikke registrert endringer i AR5 i Sentral FKB, og det er heller ikke sendt inn endringer i 2018 for overgang til Sentral FKB.

20 av 21 kommuner i Buskerud har innført sentral lagring av AR5 FKB i løpet av 2017 og 2018.

Kartsamarbeid og arealressurskart

	Kommuner uten ajourføring/oppdatering	Antall kommuner som ikke har ajourført/oppdatert	Antall kommuner i fylket
AR5 tilstand	24 %	5	21

Gi en overordna vurdering av kontrollresultatene i forbindelse med forvaltning... (fra kapittel 7.3.9.4 i TB)

Rapportere på

Gi en overordna vurdering av kontrollresultatene i forbindelse med forvaltning av inntekts- og velferdspolitiske tiltak.

Kontrollerte kommuner var positive til å bli kontrollert. Både ledere og saksbehandlere gir uttrykk for at kontrollene hjelper dem til å forbedre rutine sine og løfte kvaliteten på arbeidet de gjør. Sett fra Fylkesmannens side er kontrollresultatene tilfredsstillende med potensiale for forbedringer. Det er enkelte områder som oftere gir avvik enn andre områder. Manglende eller mangelfull dokumentasjon av at vilkårene for å tildele tilskudd er oppfylt, er en gjenganger. Det trenger ikke bety at vilkårene ikke er oppfylt. Manglende eller mangelfull dokumentasjon på utgifter ved anmodning om utbetaling av tilskudd, er en annen gjenganger.

De siste åra har det blitt innført elektroniske søknadsskjemaer for mange tilskuddsordninger eller tidligere skjemaer er blitt erstattet med nye og bedre løsninger. Samtidig har det kommet nye elektroniske saksbehandlingsverktøy på flere ordninger. I disse systemene ligger det en rekke automatiske kontroller, som bidrar til å redusere feilføringer. Elektronisk kontroll av opplysningene og dokumentasjon i søknadene, god funksjonalitet for saksbehandler til å legge inn kommentarer i fagsystemene og elektroniske maler for vedtaksbrev, har generelt bidratt til å heve kvaliteten på saksbehandlingen og til å sikre likebehandling. I 2018 har dette særlig vært merkbart på ordningen for tilskudd til avløsning ved sykdom. Det er fortsatt mye å gå på med hensyn til bedre elektroniske kontroller i fagsystemene.

Habilitet er en stadig utfordring i kommunene, men de fleste kommunene i Buskerud har nå fått på plass avtaler med nabokommune om å saksbehandle saker der kommunens egne saksbehandlere, leder, rådmann eller ordfører selv søker om tilskudd eller erstatning.

Ressurssituasjonen i flere kommuner er utfordrende, noe som gjør at det ikke er tid eller tilstrekkelig kompetanse til å ta tak i eksempelvis tilfeller der det er mistanke om at foretak ikke oppfyller kravet om å disponere jord eller dyr, kravet om aktiv drift eller ved mistanke om driftsfellesskap.

I henhold til tabell i årsrapport skal det gis en oversikt... (fra kapittel 7.3.9.5 i TB)

Rapportere på

I henhold til tabell i årsrapport skal det gis en oversikt over og en vurdering av klager og dispensasjonssøknader behandlet av fylkesmannen.

2018 har vært et normalt år med hensyn til klage- og dispensasjonssaker innenfor de ulike tilskuddsordningene i jordbruket. Det var få klagesaker og noen flere søknader om dispensasjon enn i 2017. Dispensasjonssakene for produksjonstilskudd handler alle om søknadsfristen eller grønningsgjødsling. For tilskudd til avløsning ved sykdom er det kravet til næringsinntekt som noen søker om dispensasjon fra.

Klage- og dispensasjonssaker

Betegnelse på rapporteringskrav	Klager medhold	Klager delvis medhold	Klager avslag	Klager under behandling	Dispensasjoner innvilgelse	Dispensasjoner avslag
Produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid	0	0	1	3	17	0
Avløsning ved sykdom og fødsel mv.	0	0	0	0	3	0
Tidligpensjon for jordbrukere	0	0	0	0	0	1
Regionale miljøtilskudd	0	0	2	0	1	0
Veterinære reiser	0	0	0	0	1	0
SMIL	0	0	0	0	0	0
NMSK	0	0	1	0	0	0

PT og Avløser ferie og fritid: 3 saker som gjaldt dispensasjon fra søknadsfristen ved søknadsomgangen i mars 2018, ble avslått. Som følge av nye retningslinjer for praktisering av søknadsfristene i 2018, jf. rundskriv nr 2018-42, ble sakene gjenopptatt og alle 3 fikk innvilget dispensasjon fra søknadsfristen. Samtidig gikk Fylkesmannen ut til kommunene og oppfordret dem til å informere aktuelle foretak om mulighet til å etterseende søknad eller ettersende uteglemte opplysninger ved søknaden i mars 2018. Vi kjenner ikke til hvor mange som faktisk benyttet denne muligheten. Tidligpensjon: Dispensasjonssaken som ble avslått, ble påklaget. FM oppretthold vedtaket og oversendte saken til Ldir for avgjørelse.

Godkjente bruksregler og utarbeidede distriktsplaner (fra kapittel 7.3.9.6 i TB)**Rapportere på**

- Rapporter på andel godkjente bruksregler og andel utarbeidede distriktsplaner
- Beskriv hvilke tiltak fylkesmannen har gjennomført knyttet til brudd på bruksreglene, samt ulovlige gjerder og anlegg.

Ikke tema i Buskerud.

Avkortinger produksjonstilskudd (fra kapittel 7.3.9.7 i TB)**Rapportere på**

Gi en kort analyse/vurdering av kommunenes arbeid med avkorting ved feilopplysninger

Landbruksdirektoratet innførte ny elektronisk søknad for produksjonstilskudd og nytt saksbehandlingssystem, samtidig som det også ble nye søknadsfrister. Saksbehandlerne kan nå legge inn eventuelle avkortinger direkte i saksbehandlingssystemet, uten å gå veien om Fylkesmannen. Det nye saksbehandlingssystemet gir Fylkesmannen noe begrensede muligheter for tett oppfølging av kommunene mht avkortinger, da vi ikke har mulighet for en samlet oversikt over avkortinger før etter at hovedutbetalinga er kjørt.

I Buskerud kom det inn 2146 søknader om produksjonstilskudd i 2017. Blant disse ble det foretatt avkorting i 28 saker pga feilopplysninger i søknaden (10 av 21 kommuner) og avkorting i 32 saker pga manglende eller mangelfull gjødslingsplan (17 av 21 kommuner). Ett foretak ble avkortet som følge av manglende eller mangelfull plantevernjournal, ett foretak ble avkortet pga brudd på dyrevelferdsbestemmelsene og ett foretak ble avkortet for brudd på annet regelverk for jordbruksdrift. Tallene for 2018 er ikke klare ennå.

Når det gjelder søknadene om regionalt miljøtilskudd i 2017, fikk 80 av 952 foretak trekk pga for seint levert søknad. 6 foretak ble avkortet av andre grunner.

I ordningene tilskudd til avløsning ved sykdom og tilskudd til veterinære reiser er det ikke foretatt avkortinger i 2018.

Skade- og erstatningsomfanget etter avlingssvikt i jordbruket (fra kapittel 7.3.9.8 i TB)

Rapportere på

Etter en svært tørr sommer har mange Fylkesmenn måttet legge ekstra innsats i prognosering av skade- og erstatningsomfanget etter avlingssvikt i jordbruket. I tørkeområdene må Fylkesmennene påregne ekstraordinær saksmengde for ordningen med erstatning etter avlingssvikt. Oppgaven er beskrevet i VØI pkt. 5.1.10.13 hvor det normalt kun skal avviksrapportes. På grunn av årets ekstraordinære situasjon vil vi at Fylkesmennene skal rapportere på følgende;

- Kvantifiser forvaltningens ekstra innsats grunnet ekstraordinær avlingssvikt i jordbruket.
- Gi en kort oversikt over hvilke tiltak som ble iverksatt, i embetet og overfor kommunene
- Vurder effekten av tiltak som ble iverksatt
- Gi en kort vurdering av hvilke forhold som medvirket til eller vanskeliggjorde arbeidet for å nå Regjeringens mål om at erstatningssakene skal behandles i 2018.

I Buskerud har det kommet inn over 1 500 søknader om erstatning på grunn av avlingssvikt sommeren 2018. Ved årets slutt var 1236 saker ferdig behandlet, dvs. over 80 %. Om lag 250 av disse hadde først fått forskudd, før de ble sluttutbetalt. Ved årsskiftet lå det 16 saker som kun hadde fått forskudd. Fylkesmannen var i stor grad løpende ajour med behandling av sakene hele høsten.

Om lag 6 personer har hatt erstatningssakene som sitt hovedarbeidsområde fra ca september 2018 og ut året. I tillegg har fagsjefen vært involvert ved anvisning av erstatningene og godkjenning av vedtaksbrev. Det anslås at det i 2018 er gått med minst **1,2 årsverk ekstra** til behandling av sakene.

Fylkesmannen foretok en rekke omprioriteringer for å kunne håndtere det store antallet søknader. Arbeid med foregangsfylke for Levende matjord ble nedprioritert. Den delen av årets kontrollarbeid innenfor tilskudds- og erstatningsordningene, som var planlagt gjennomført på høsten 2018, ikke ble utført. Det ble lagt ned mindre tid i arbeidet med nytt regionalt miljøprogram enn ønskelig. Frigjort kapasitet som følge av innføringen av nytt saksbehandlingsverktøy for produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid, er benyttet i saksbehandling av erstatningssøknadene. Det har vært tatt i bruk noe overtid og det er leid inn 2 personer på deltid for å bistå i arbeidet.

Godt forberedte saker fra kommunene er avgjørende for framdrifta i saksbehandlinga hos Fylkesmannen. Fylkesmannen benyttet fagsamlinga for kommunene i Buskerud, tidlig i september, til å oppdatere saksbehandlerne på regelverk og rutiner i saksbehandling av erstatningssaker. 2 personer hos Fylkesmannen har høsten 2018 hatt ansvaret for den løpende kontakten med saksbehandlerne i kommunene, pr telefon og epost. Ved behov har det blitt sendt ut informasjonseposter til alle aktuelle saksbehandlere. Det har gjennom hele høsten vært tett kontakt og god dialog mellom saksbehandlere i kommunene og hos Fylkesmannen.

På seinsommeren deltok Fylkesmannen på flere samlinger som kommunene arrangerte for søkerne om sommerens tørke og erstatningssøknader.

Tiltakene som ble iverksatt var tilstrekkelig. Ved årsskiftet hadde Fylkesmannen få saker liggende som ikke kunne behandles.

Framdrifta i arbeidet har vært god hele høsten. Av forhold som har påvirket framdrifta vil vi nevne følgende:

- De fleste kornsakene som fortsatt lå hos kommunene ved årsskiftet, var saker der søker ikke har søkt om forskudd, og der korn på lager fortsatt ikke var levert. Disse sakene kan ikke behandles før lagringskornet er levert og dokumentert. Tilsvarende gjelder for andre salgproduksjoner.

- Enkelte av sakene som gjelder grovfôr med husdyr, er kompliserte. I noen tilfeller har det vært vanskelig å framskaffe tilstrekkelige opplysninger til å sluttbehandle sakene.

- I november og desember hadde saksbehandlere i kommunene behov for å kontrollere og saksbehandle søknader om produksjonstilskudd og tilskudd til regionale miljøtiltak.

- Omorganiseringen av Fylkesmannen har tatt saksbehandlerkapasitet.

- Vi vil til slutt nevne at saksbehandlingsverktøyet ELF har klare svakheter som fører til feil som er vanskelige å oppdage. Kravet om rask behandling av søknadene vanskeliggjør tilstrekkelig årvåkenhet i tildeles kompliserte saker. Fylkesmannen har startet før jul arbeidet med å gjenoppta enkelte saker for feilretting.

Fylkesmannen skal gi en samlet egenvurdering... (fra kapittel 7.3.10.1.1 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gi en samlet egenvurdering av hvordan arbeidet med 0-24-oppdraget har fungert i henhold til embetets målsettinger og ambisjoner. Herunder skal det framkomme hvilke egne mål som er satt for arbeidet, jf, andre oppdrag 3.2.1.6.1. I egenvurderingen skal fylkesmannen vurdere hvilke tiltak som har gitt de beste resultatene og i størst grad bidratt til samarbeid og samordning i og mellom kommuner og fylkeskommunen, tjenester og institusjoner som arbeider for og med utsatte barn og unge og deres familier.

FMBU opplever at vi gjennom 2018 har lyktes i å bedre vårt interne tverrfaglige samarbeid i de store og vanskelige sakene. Dette gjelder særlig samarbeidet mellom barnevern og helse. Vi opplever at de rutinene vi har etablert for samarbeidet har båret frukter til beste for barna.

Vi har hatt samarbeidskonferanser og work-shop knyttet til barnevern og psykisk helse. Utsatte barn og unge er en del av vår overordnede VP. Dette letter oversikten på tvers av sektorer om hvilke tiltak vi har planlagt, samordning av tiltak, kommunikasjon på tvers av sektorer og helhetlig tilnærming rundt utsatte barn og unge.

I dialog med ordfører og rådmenn har utsatte barn og unge og tverrfaglig samhandling også vært tema.

Fylkesmannen skal gi en samlet redegjørelse... (fra kapittel 7.3.10.2.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi en redegjørelse for arbeidet og erfaringene embetet har gjort seg i det tverretatlige samarbeidsprosjektet «Forsøk med NAV-veileder i videregående skoler». Herunder bes det om en redegjørelse av konkrete tiltak i embetet og planer embetet har for det videre arbeid i fylket.

Fylkesmannen har deltatt med en representant i styringsgruppen i prosjektet Nav i Videregående skole. Prosjektet omfatter to videregående skoler i Buskerud. I løpet av prosjektperioden er det kartlagt at flere kommuner og skoler i fylket har noe tilsvarende tilbud til elever i den videregående skolen. Flere NAV kontor har en NAV veileder knyttet til VGS i større eller mindre stillinger. NAV Buskerud har gitt tilskuddsmidler i 2018. Den videre satsingen styres/koordineres fra NAV Buskerud, med veilederne på Åssiden VGS som viktig fagressurs. Prosjektet har den 07.11.18 revidert utarbeidet rutiner fra 26.10.15 som gjelder samarbeid mellom NAV-veileder i VGS og lokalt NAV kontor. Styringsgruppen skal fremover:

Sikre nødvendig strategisk koordinering av satsingen

Gi innspill til nødvendige strategiske beslutninger som må gjøres av ledelsen i NAV/fylkeskommunen

Sikre nødvendig informasjon til samarbeidspartnerne

Følge opp at delsatsingene ved den enkelte skole gjennomfører planlagte aktiviteter og når sine mål

Det todelt målet i rovviltpolitikken (fra kapittel 7.3.10.3.1 i TB)

Rapportere på

Rapporter på status i forvaltningen av det todelt målet for rovviltpolitikken

Det todelt målet i forvaltningen av rovvilt er krevende, noe som innebærer stor innsats og ressursbruk. Utviklingen i tap og erstatningskrav er over tid betydelig redusert i fylket, men det er fortsatt høye tap i enkelte beiteområder.

Antall bruk med sau er redusert med 7 prosent de siste ti årene, men antall sau (før lamming) er mer stabilt (nedgang på 2 prosent).

Buskerud er en del av rovviltregion 2 Sør-Norge med bestandsmål for gaupe (12 årlige ungekull), men ikke for de andre store rovpattedyra. Regionen har over tid hatt flere utfordrende episoder med ulv, men i mindre grad i Buskerud. I 2018 ble deler av Ringerike (Nordmarka) og Hallingdal (øst) rammet av ulveskader gjennom hele eller store deler av beitesesongen. Situasjonene har vært krevende i forhold til både økonomi og personell. Under situasjonen i Nordmarka hadde vi løpende dialog og godt samarbeid med Fylkesmannen i Oppland.

I beiteområdene med ulv ble det gitt fellingstillatelser som løpende ble forlenget ved nye skader og påvist forekomst av ulv. Det ble ikke felt ulv, men ei ulvetispe ble felt under lisensfelling i Nordmarka etter beitesesongen. Det er ikke søkt om eller iverksatt fellingstillatelser på andre arter i 2018.

Fylkesmannen legger vekt på å prioritere og utføre forebyggende tiltak som kan gi varig tapsreduksjon. Erfaringsmessig er det mest virksomme tiltaket å flytte sau fra belastete skogsbeiter til mindre rovviltutsatte beiter (fjellbeite). Dette er også i år fulgt opp i relativt stort omfang sett i relasjon til våre økonomiske rammer. Vi har også tatt initiativ til, deltatt i og gitt økonomisk støtte til et prosjekt om beredskapsplaner for beitelagene i fylket slik at disse kan stille best mulig forberedt ved akutte hendelser.

3.4 Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk

Samlet er embetets oppgaver større enn vi har ressurser til å løse, noe som har gjort det nødvendig å prioritere ressursbruken på alle fag- og departementsområder. Vi mener at vi likevel har klart å nå våre mål på de aller fleste områder på en tilfredsstillende måte.

Avlagt regnskap er i tråd med rapportering per tredje tertial. Vi har ingen vesentlige avvik på kapittel/post i årsregnskapet. Se også kommentar til tabellen.

Samlet ressursbruk økte med 1,1 millioner kroner fra 2017 til 2018. Ressursbruken på kapittel 0525 ble redusert med 404 000 kroner, og økte med 1,5 millioner kroner på fagkapitlene. Økningen skyldes at det i 2018 har vært flere medarbeidere på oppdrag finansiert av fagmidler for å løse oppdragene best mulig.

Det er økning i samlet ressursbruk i tråd med økt satsning på alle områder unntatt JD (-22), KMD (-889) og LMD (-1579). Reduksjonen på de to sistnevnte kommer i all hovedsak fra vakanser i administrasjonen og overføring av en stilling fra LMDs til KLDs område, i tillegg til at kostnader til høstbare viltressurser er ført på KLDs resultatområde (se kommentar til tabellen under).

Endring på kap. 0525 (i 1000 kroner)

- ASD +256
- BLD +533
- HOD -446
- JD +272
- KLD +2013
- KMD -943
- KD -493
- LMD -1597
- Andre +1
- **Totalt -404**

Endring på fagdepartementer (i 1000 kroner)

- ASD -116
- BLD -6
- HOD +549
- JD -294
- KLD -42
- KMD +54
- KD +1298
- LMD +18
- Andre 0
- **Totalt +1461**

Ressursrapportering

Departement	Kapittel 0525, 2018	Fagdep. 2018	Kapittel 0525, 2017	Fagdep. 2017
Arbeids- og sosialdepartementet	1 829	1 446	1 573	1 562
Barne- og likestillingsdepartementet	5 511	82	4 978	88
Helse- og omsorgsdepartementet	16 767	2 473	17 213	1 924
Justis- og beredskapsdepartementet	4 570	8 603	4 299	8 897
Klima- og miljødepartementet	15 143	2 093	13 130	2 135
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	32 250	280	33 544	226
Kunnskapsdepartementet	6 232	16 989	6 725	15 691
Landbruks- og matdepartementet	8 761	18	10 358	0
Andre	1	0	0	0
Sum	91 064	31 984	91 820	30 523

Tabellen viser feil beløp for Kommunal- og beredskapsdepartementet i kolonnen "Kapittel 0525, 2018". Korrekt beløp skal være 32 061, og summen skal være 91 416. Disse beløpene stemmer med ressursrapporten fra kontantregnskapet og bevilgningsrapporteringen i årsregnskapet. Ansvaret for høstbare viltressurser ble i 2018 overført fra KLD til LMD, men ble ført på resultatområde 010 hele året. Av ressursene på KLDs resultatområder er 537 000 kroner på resultatområde 010 Naturmangfold, vannforvaltning og vannforurensning ført på LMDs kapittel 1140 Høstbare viltressurser. FMBU har ikke regnskapsført kostnader på resultatområde 570 Integrering av innvandrere i 2018.

3.5 Samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultat

Embetet løste samfunnsoppdraget på en god måte i 2018. Til tross for store personalbevegelser og ekstra belastning i på grunn av omstillingsprosesser og nye oppgaver har vi gjennom gode prioriteringer, endringer i arbeidsmetoder og mer effektiv bruk av arbeidsverktøy nådd målene innenfor våre budsjettammer med få avvik.

Se årsregnskapet i kapittel 6 for detaljer om regnskapsresultatet.

4 Styring og kontroll i embetet

4.1 Redegjørelse for vesentlige forhold ved embetets planlegging, gjennomføring og oppfølging

Med utgangspunkt i tildelingsbrev og virksomhets- og økonomiinstruks planlegger Fylkesmannen i Buskerud sine aktiviteter gjennom avdelingenes virksomhetsplaner, overordnet virksomhetsplan (OVP) og årets budsjett. OVP og budsjettoppfølging er jevnlig temaer i ledermøter gjennom året.

Gjennomføringsprosesser og oppfølging er i stor grad organisert i linjen gjennom avdelinger og faggrupper, men også på tvers av avdelinger og sektorer. Sektorovergrepene prioriteringer er beskrevet i OVP og følges opp gjennom året.

4.1.1 Embetets risikostyring

Risikostyringen inngår som en del av embetets økonomi-, virksomhets- og resultatstyring. Overordnet strategisk risikoanalyse er en viktig del av overordnet virksomhetsplan (OVP). I OVP 2018 pekte vi på risiko knyttet til manglende ressurser, kompetanse og prioriteringer og beskrev tiltak for å redusere disse risikoene.

Alle avdelinger utarbeider strategiske vurderinger som grunnlag for sine virksomhetsplaner. Risikovurderinger er en viktig del av dette arbeidet.

4.1.2 Embetets internkontroll, herunder iverksatte tiltak

Embetets internkontrollsystem er basert på kravene i økonomiregelverket og styringsdokumentene fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet, og består blant annet av virksomhetsplaner, delegasjonsreglement og interne rutiner.

Virksomhetsplanene (overordnet og avdelingenes) beskriver prioriteringer, ansvar og risiko knyttet til våre oppgaver i KMDs virksomhets- og økonomiinstruks (VØI) og i tildelingsbrevet (TB). Delegasjonsreglementet beskriver hvordan fylkesmannens myndighet er delegert til avdelingsdirektører og videre til fagsjefene.

I 2016 tok vi i bruk dokumentstyringsmodulen i RiskManager kvalitetssystem. Alle dokumenter for styring og kontroll i embetet legges inn i dokumentstyringsmodulen.

4.1.3 Bemanning, kapasitet og kompetansesituasjonen i embetet

Sammenslåingsprosessen med Fylkesmannen i Oslo og Akershus og Fylkesmannen i Østfold og etableringen av Fylkesmannens fellesadministrasjon krevde i 2018 ekstra ressurser alle steder i organisasjonen. I tillegg hadde vi også i 2018 høyere turnover enn normalt. Høyere turnover ga også økte lønns- og personalkostnader.

Saksbehandlingstid er et prioritert, felles innsatsområde i embetet. Innsatsen har gitt resultater på helseområdet. Behandling av krav om avlingskadeerstatning har vært en vesentlig belastning.

4.1.4 Forvaltning av egne eiendeler (materielle verdier)

Embetet har relativt få eiendeler. Kjøp av alt inventar og IT-utstyr gjennomføres i administrasjonsstaben og finansieres gjennom embetets felles driftsbudsjett. IT-koordinator har god oversikt over maskinvare og en utskiftingsplan for embetets IT-utstyr. Det meste av inventaret ble fornyet i forbindelse med ombygginger og omorganisering i 2015/2016.

4.1.5 Oppfølging av eventuelle avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen og status for arbeidet med informasjonssikkerhet

Vi jobber kontinuerlig for å sikre integritet, konfidensialitet og tilgjengelighet i våre egne digitale tjenester. Implementeringen av RiskManager kvalitetssystem har gitt oss et grunnlag for systematiske risikovurderinger for våre digitale tjenester og å etablere og fase inn sikkerhetstiltak på en kostnadseffektiv måte.

4.2 Rapportering av andre vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling, HMS/arbeidsmiljø, diskriminering, ytre miljø og lignende

Fylkesmannen i Buskerud er opptatt av mangfold og likestilling. I våre utlysningstekster oppfordres kvalifiserte søkere uavhengig av alder, kjønn, funksjonsevne, nasjonalitet, seksuell orientering, kjønnsidentitet og etnisk bakgrunn til å søke. Blant ledelsen har vi balanse mellom kvinner og menn, 5 kvinner og 2 menn. Ved lønnsforhandlinger og lønnsfastsettelse er vi oppmerksom på likelønnsprinsippet. Vi viser for øvrig til tabellene i kapittel 2.3 for ytterligere oversikt over kjønnsbalansen.

Embetet deltar jevnlig på konferanser som arrangeres i regi av Arbeidslivssenteret Buskerud (NAV) og IA-samarbeidet. Partssammensatte møter med tillitsvalgte og hovedverneombudet gjennomføres regelmessig, og i henhold til regelverket.

5 Vurdering av framtidutsikter

5.1 Forhold i og utenfor embetet som kan påvirke embetets evne til å løse samfunnsoppdraget på sikt

Inneværende omstillingsprosess med sammenslåing av Fylkesmannen i Buskerud, med Fylkesmannen i Oslo Akershus, og Fylkesmannen i Østfold vil kreve fokus og høy ressursinnsats også i 2019.

Store samferdselsprosjekter er planlagt i vår region, og dette vil være utfordrende med hensyn til kompetanse og kapasitet på saksbehandling.

I 2017 fikk fylkesmennene en ny rolle som håndhevingsmyndighet knyttet til elevenes skolemiljø. Vi ser at omfanget av saker som kommer til oss øker, og er mye større enn ressursene tilsier. Omfanget av saker som kommer inn på området lar seg ikke påvirke direkte på kort sikt, og kan få betydning for vår oppgaveløsning.

Vi ser en stadig økning av sammensatte og komplekse tverrfaglige saker. Disse utfordrer vår ressursbruk. Sammensatte tilsynssaker som treffer flere sektorer som barnevern, utdanning og helse kan få stor betydning for ressursbruken dersom nye hendelser inntreffer.

Som i 2017 er behandling av innsynsbegjæringer til tider svært omfattende og ressurskrevende. Dette gjelder spesielt henvendelser som ber om innsyn i hele saksområder for en angitt tidsperiode. Arbeidet med slike begjæringer er tidkrevende og vanskeliggjør behandling innen tidsfristene.

Vi vil fortsatt legge stor vekt på arbeidet med god økonomistyring i kommunene for å hindre kommuner i å komme i ROBEK. Oppfølging av kommunene gjennom året, spesielt knyttet til tertialrapporteringene, vil være en prioritert oppgave.

Vi ser behov for fortsatt arbeid med kommunereformen. 11 av kommunene i Buskerud har under 5.000 innbyggere fordelt på et areal på 10.500 kvkm. Kommunene har et utstrakt interkommunalt samarbeid for å løse utfordringene. Kommunene i nedre del av fylket blir berørt av de pågående sammenslåingene samtidig som disse kommunene også har utfordringer knyttet til helhetlig og samordnet samfunnsutvikling. Ettersom Fylkesmannen i Buskerud fra 01.01.19 inngår i nytt embete, er det naturlig at vi tar med oss det arbeidet som er gjort i Buskerud inn i nytt embete og legger opp videre strategi for arbeidet med kommunereformen i samarbeid med ny ledelse. Vi vil imidlertid understreke at vi vil oppmuntre og stimulere kommunene til egenprat, slik at eget utfordringsbilde blir tydelig.

5.2 Konsekvenser for embetets evne til å nå fastsatte mål og resultater på lengre sikt

Konsekvensene av de forhold som er pekt på i punkt 5.1 er faren for manglende måloppnåelse. Hvilke konsekvenser det har for de enkelte oppdragene våre vil avhenge av konkrete risikovurdering av hvilke områder som må opp- og nedprioriteres.

6 Årsregnskap

[Årsregnskap for Buskerud.pdf](#)